

Stockholms stads sjukhusdirektion och i samband därmed stående institutioner.

Sjukhusdirektionen.

Vasagatan 6 (postadress: Stockholm 1; postgirokonto nr 50324); t. »sjukhusdirektionen». Direktionen sammanträder i regel första, andra, tredje och fjärde onsdagen i varje månad kl. 16.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Enligt lag den 20 december 1940 om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus (sjukhuslagen) åligger det stad, som ej deltagit i landsting, att för dem, som hava sin vistelseort eller hemort inom staden, ombesörja anstaltsvård för sjukdom, skada eller kroppsfel, i den mån icke annan drager försorg om sådan vård. I enahanda omfattning bör stad, som nyss nämnts, ombesörja anstaltsvård vid barnsård. Kommun, som driver sjukhus, är pliktig att åt lämplig kommunal nämnd eller annat kommunalt organ uppdraga att vara sjukvårdsberedning med uppgift att fullgöra den verksamhet, som enligt 4 § sjukhuslagen åligger sådan beredning.

Den 20 december 1940, utfärdade k. m:t även reglemente för Stockholms stads sjukhus, varigenom förordnades, att de stadens sjukhus eller avdelningar därav, vid vilka meddelas vård, som avses i sjukhuslagen, skola förvaltas av en gemensam sjukhusdirektion, såframt stadsfullmäktige det besluta. För Stockholms stads sjukhus skola lända till efterträttelse reglementets föreskrifter, så ock, i den mån ej annat följer av reglementet, bestämmelserna i sjukhuslagen och sjukhusstadgan den 20 december 1940.

Jämlikt nyssnämnda reglemente må stadsfullmäktige, om så finnes lämpligt, åt sjukvårdsberedningen uppdraga förvaltningen av sådan utav staden anordnad allmän sjukvård, som ej avses i sjukhuslagen och sjukhusstadgan och vars förvaltning författningen enligt ej tillkommer annan myndighet.

Enligt lag den 20 december 1940 om ändring i vissa delar av epidemilagen den 19 juni 1919, skall ledningen av epidemisjukhusväsendet inom

varje epidemidistrikt tillkomma en epideminämnd. Sådan nämnd i stad, som utgör eget epidemidistrikt, är efter stadens bestämmande hälsovårdsnämnden eller sjukvårdsberedningen. Bestämmer staden, att sjukvårdsberedningen skall vara epideminämnd, skall förste stadsläkaren vara ledamot av nämnden.

I anslutning till den nya sjukhuslagstiftningen har överståthållarämbetet den 31 januari 1942 fastställt instruktion för *Stockholms stads sjukhusdirektion*. Enligt denna instruktion handlar direktionen de förvaltningsuppgifter, som enligt sjukhuslagen, sjukhusstadgan samt reglementet för Stockholms stads sjukhus ankomma på sjukvårdsberedning. Direktionen utgör därjämte sådan gemensam direktion för stadens sjukhus, varom i reglementet stadgas, såframt icke beträffande visst sjukhus hinder häremot möter i donationsbrev eller stadsfullmäktige annorlunda besluta. Direktionen är stadens epideminämnd. Den utövar tillika, såframt ej stadsfullmäktige för särskilt fall annorlunda besluta, ledningen av sådan utav staden anordnad allmän sjukvård, som ej avses i sjukhuslagen och sjukhusstadgan och vars förvaltning författningen enligt ej tillkommer annan myndighet.

Efter framställning av stadsfullmäktige har k. m:t den 6 februari 1942 medgivit att sjukhusdirektionen tills vidare må vara barnmorskestyrelse i Stockholm.

Genom stadsfullmäktiges beslut den 26 juni 1945 har tuberkulosbyrån, numera benämnd centraldispensären, överförs från hälsovårdsnämndens till sjukhusdirektionens stat.

Sjukhusdirektionen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter för direktionens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för en tid av fyra år. Direktionen utser årligen inom sig en vice ordförande. Nuvarande ledamöter och suppleanter äro utsedda för tiden t. o. m. år 1952.

Under sjukhusdirektionen lyder direktionens expedition, vars chef är sjukhusdirektören.

Med avseende å sinnessjukvården har staden i ett år 1925 mellan staten och staden ingånget avtal förbundit sig att för framtiden, med vissa undantag, omhänderhava anstaltsvården för i staden hemortsberättigade sinnessjuka mot viss

SjD

ersättning härför av statsmedel. Angående sinnessjukhus, som staden jämlikt berörda avtal upprätthåller, gäller vad i stadgan angående sinnessjukvården i riket den 19 september 1929 är föreskrivet angående kommunala sinnessjukhus. I stället för 104 § i denna stadga gälla emellertid dels i tillämpliga delar reglementet för Stockholms stads sjukhus, dels särskilda av k. m:t den 6 december 1935 utfärdade bestämmelser angående Stockholms stads sinnessjukhus.

Sachsska barnsjukhuset förvaltas jämlikt donationsbestämmelser av en särskild styrelse (se sid. 372). Jämväl för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem och den öppna vården av psykiskt sjuka finnas enligt gällande stadgar särskilda styrelser (se sid. 381, 390). Samtliga nu nämnda styrelser äro emellertid underställda sjukhusdirektionen i dess egenskap av sjukvårdsberedning.

Författningar m. m. Instruktion för Stockholms stads sjukhusdirektion, fastställd av ÖA 31 jan. 1942 (Kf 1942: nr 8). Lag 20 dec. 1940 om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus (sjukhuslagen), med ändr. K. sjukhusstadga 20 dec. 1940, med ändr. K. reglemente 20 dec. 1940 för Stockholms stads sjukhus. Sinnessjuklag 19 sept. 1929, med ändr. K. stadga 19 sept. 1929 ang. sinnessjukvården i riket, med ändr. Avtal mellan staten och Stockholms stad angående sinnessjukvårdens ordnande, godkänt av k. m:t 18 dec. 1925 och av SF 19 okt. 1925. Särskilda bestämmelser ang. Stockholms stads sinnessjukhus, fastställda av k. m:t 6 dec. 1935, med ändr. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 juni 1946 och specialbestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1948 ang. löneförhållanden för sköterske- och baderskebiträden, arbets-, köks-, tvätt- och städerskepersonal vid Stockholms stads sjukhus och polikliniker.

Stat år 1949. Utgifter: driftbudgeten 90,014,650 kr. (därav engångs 1,377,370 kr.), kapitalbudgeten, av låne-medel i linjen 103,350 kr., inom linjen 5,216,100 kr., dessutom förlagsmedel 4,162,350 kr.; inkomster: driftbudgeten 28,918,079 kr.

Sjukhusdirektionens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Mårtens, G. H. M., borgarråd, stadsfullm.; t. >stadshuset; träffas i stadshuset onsdagar och fredagar 11—12, i övrigt efter överenskom-melse.

Vice ordförande.

Anderson, Knut Hj., kontorschef, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Hedelius, A. Hj., lärare vid stadens tekniska mellanskola, stadsfullm.

Johansson, Erik G., f. d. förbundskassör, stads-kollegiets ordf.

Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm.
Kollberg, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, stadsfullm.

Öhman, H. G., prakt. läkare.

Suppleanter.¹⁾

Ander, f. Eriksson, Elsa S., fru, stadsfullm.

Gärdstam, R. G. I., med. d:r.

Lindström, f. Boström, Margit I., fru, stadsfullm.

Lönnqvist, F. O.-F., e. o. byråsekreterare, stadsfullm.

Sekreterare.

Ericsson, C.-B. A. (se sid. 357).

Sjukhusdirektionens delegerade.

Budgetdelegerade.

Mårtens, G. H. M., ordf.; **Anderson, Knut Hj.**

Suppleanter: **Lönnqvist, F. O.-F.**; **Johansson-Visborg, Anna S.**

Byggnadsdelegerade.

Byggnadsdelegerade hava till uppgift att omhänderhava de byggnadsföretag, som sjukhusdirektionen uppdrager åt delegerade att ombesörja. F. n. avser delegerades uppdrag ny- och ombyggnader vid Söderby sjukhus, inberäknat Molanderhemmet, vid Beckomberga sjukhus, vid Sab-batsbergs sjukhus (ögon- och öronpaviljongen), samt vid egendomarna Blackeberg och Karlberga ävensom nybyggnader för sjuksköterskeskola, efterbehandlingsjukhus vid Södersjukhuset och bakteriologiskt centrallaboratorium.

Mårtens, G. H. M., ordf., **Anderson, Knut Hj.**;
Öhman, H. G.

Suppleanter: **Gärdstam, R. G. I.**, **Johansson-Visborg, Anna S.**

Sekreterare.

Thylén, M. A. V., sekreterare (se sid. 358).

Delegerad för barnsanatoriet Tjärnan.

Anderson, Knut Hj.

Revisorer.

Gemensamma för hälsovårdsnämnden m. fl. (se sid. 396).

¹⁾ Ordföranden samt ledamöterna hr Hedelius och fru Kollberg skola vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Gärdstam och Lönnqvist i nu nämnd ordning, vice ordföranden samt ledamöterna hr Johansson, fru Johansson-Visborg och hr Öhman i första hand av suppleanterna fru ar Ander och Lindström i nu nämnd ordning.

Byggnadskommittéer tillhörande sjukhusdirektionens förvaltningsområde.**Södersjukhusets byggnadskommitté.**

Stadsfullmäktige beslöt den 26 april 1937 ställa visst område på Årstaberget till sjukhusdirektionens förfogande för sjukhusändamål samt uppdraga åt direktionen att ombesörja uppförandet i huvudsaklig överensstämmelse med det av direktionen framlagda förslaget av ett central-sjukhus för de södra stadsdelarna (se sid. 369) ävensom att för ändamålet bevilja sjukhusdirektionen ett anslag av 21,049,000 kr. att utgå av lånemedel (jfr Bih. 1936: nr 56, Utl. 1937: nr 131).

I anledning härav beslöt sjukhusdirektionen den 28 maj 1937 att tillsätta en byggnadskommitté, bestående av fem personer, med uppdrag att ombesörja uppförandet av det sålunda beslutade nya centralsjukhuset.

Sedermera hava stadsfullmäktige under åren 1938—1948 till sjukhusets färdigställande (inkl. sjukhusdirektionens centraltvätt m. m.) beviljat ytterligare 22,399,200 kr. Sammanlagt har till sjukhusets uppförande t. o. m. år 1948 beviljats 43,448,200 kr.

Byggnadskommittén ombesörjer uppförande av sjukhuset enligt 1,200-sängsprogrammet (inkl. personalrestaurang och centraltvättinrättning).

Sjukhusets ytterligare utbyggnad med en sjuksköterskeskola och efterbehandlingsjukhus ombesörjes av sjukhusdirektionens byggnadsdelegerade.

Ledamöter.

Karlsson, Victor E., f. d. borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Mårtens**, G. H. M., borgarråd, stadsfullm., vice ordf.; **Anderson**, Knut Hj., kontorschef, stadsfullm.; **Bergström**, K., byggnadsingenjör; **Clason**, I. G., arkitekt.

Suppleant: **Johansson**, Erik G., f. d. förbundskassör, stadskollegiets ordf.

Sekreterare (2,628 kr.).

Lindström, E. L. A., intendent (se sid. 371).

Byggnadskontor.

Ringvägen 52, Sö.; t. 42 78 20, 42 78 21, 44 32 08.

Chef (18,000 kr. utan rörligt tillägg).

Sundblad, N. K., civilingenjör.

Chefen för byggnadskontoret är tillika föredragande hos sjukhusdirektionens byggnadsdelegerade i frågor berörande utbyggnad av Södersjukhuset med sjuksköterskeskola och efterbehandlingsjukhus.

Arkitekter (16,032—10,236 kr.).

Imhäuser, H. P. A., för sjuksköterskeskola och efterbehandlingsjukhus; **Schöldström**, B. G. F.; **Karlberg**, N. G. A.

Ingenjörer (11,376—9,684 kr.).

Hallnäs, T. J.; **Blomster**, E. A.; **Frisell**, J. O. v.

Kammarskrivare (8,628 kr.).

Andersson, Å. M. F. (inventarietrustningsavd.).

Kontorsassistent (7,428 kr.).

Vakant, *tf.* **Kolm**, E. B.

Redogörare

(2,400 kr. utan rörligt tillägg).

Lövgren, O. T., kontorsassistent (se sid. 392).

Dessutom ytterligare personal av växlande antal.

Sabbatsbergs sjukhus' byggnadskommitté.

Den 19 februari 1940 beviljade stadsfullmäktige ett anslag å 4,389,000 kr. till uppförande av nybyggnader för panncentral och kvinnoklinik vid Sabbatsbergs sjukhus (jfr Utl. 1940: nr 58). Sjukhusdirektionen beslöt den 26 juni 1941 tillsätta en byggnadskommitté för planläggningen och uppförandet av dessa nybyggnader. Den 20 mars 1944 nedsatte stadsfullmäktige anslaget belopp till 4,029,000 kr. (se sid. 361 och Utl. 1944: nr 81). Den 18 december 1947 beviljades ett tilläggsanslag för kvinnokliniken å 550,000 kr. (se Utl. 1947: nr 494).

Ledamöter.

Mårtens, G. H. M., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Höjer**, Gerda, ombudsman, vice ordf.; **Anderson**, Knut Hj., kontorschef, stadsfullm.; **Lundqvist**, E. E. G., civilingenjör; **Westman**, A. E., professor; **Wetterdal**, P. L., professor, överläkare.

Suppleant: **Johansson**, Erik G., f. d. förbundskassör, stadskollegiets ordf.

Sekreterare.

Zettergren, E. R., syssloman (se sid. 364).

Byggnadskommittén för Sachsska barnsjukhuset.

Sedan stadsfullmäktige den 19 november 1945 beviljat anslag å 2,270,000 kr. för om- och tillbyggnad av Sachsska barnsjukhuset, beslöt stadsfullmäktige, efter framställning av sjukhusdirektionen, den 28 januari 1946 tillsätta en kommitté av fem personer med uppdrag att verkställa den ifrågavarande om- och tillbyggnaden. Den 16 juni 1947 beviljade stadsfullmäktige ett tilläggsanslag å 153,000 kr. (Utl. 1947: nr 239).

Ledamöter.

Sachs, J. E., f. d. generalkonsul, ordf.; **Heyman**, f. Thiel, Agda, fru; **Johansson-Visborg**, Anna

S., fru, stadsfullm.; **Nessen**, N. S., byggnadsingenjör; **Wallgren**, A. J., professor, överläkare.

Sekreterare.

Hägglund, B. A. K., syssloman (se sid. 381).

Sjukhusdirektionens rådgivande organ.

Organisationskommittén.

Jakobsbergsgatan 28, 1 tr., C.; t. 11 18 79.

Organisationskommittén, som tillsattes av sjukhusdirektionen den 4 december 1946, har till uppgift att undersöka alla möjligheter att genom sådan förenkling och rationalisering av sjukhusarbetet, som ej kan leda till en sänkning av sjukvårdens standard, söka åstadkomma besparing i fråga om personal och driftkostnader över huvud taget.

Ledamöter.

Mårtens, G. H. M., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Johansson**, Erik G., f. d. förbundskassör, stadskollegiets ordf., vice ordf.; **Granath**, K.-E., direktör; **Gärdstam**, R. G. I., med. dr.; **Hansson**, N. H., sjukhusdirektör.

Suppleanter: **Ander**, f. Eriksson, Elsa S., fru, stadsfullm.; **Kollberg**, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, stadsfullm.

Utredningschef

(2,400 kr. utan rörligt tillägg).

Wedefelt, G. F. G:son, bitr. sjukhusdirektör (se sid. 357).

Sekreterare (12,600—11,376 kr.).

Josefsson, N. O., syssloman; **Carlbon**, B. A., förste kammarskrivare.

Tuberkulosrådet.

Med anledning av ett utav stadskollegiets tuberkuloskommitté avgivet betänkande angående tuberkulosvårdens organisation och tuberkuloseftervårdens utbyggnad (Bih. 1945: nr 11) beslöt stadsfullmäktige den 26 juni 1945 anmoda sjukhusdirektionen att utse ett tuberkulosråd med uppgift att verkställa de utredningar angående tuberkulosvården, som sjukhusdirektionen uppdrager åt rådet, samt i övrigt på anmodan av direktionen avgiva yttranden i tuberkulosfrågor. Rådet består av sju ledamöter jämte lika många suppleanter. Sjukhusdirektionen, hälsovårdsnämnden, fattigvårdsnämnden, barnavårdsnämnden, lärlings- och yrkesskolstyrelsen, arbetsnämnden i Stockholm samt centralstyrelsen för föreningen lungsjuka i Stockholm [Flis] skola vara representerade med vardera en ledamot och en suppleant. Ordförande och vice ordförande utses inom rådet. Överläkaren vid centraldispensären är föredragande i rådet.

Ang. **Centraldispensären**, se sid. 385.

Ledamöter.

Wahlbärj, J., borgarråd, stadsfullm. (för barnavårdsnämnden), ordf.; **Johansson-Visborg**, Anna S., fru, stadsfullm. (för sjukhusdirektionen), vice ordf.; **Carlsson**, Abel E., kamrerare (för hälsovårdsnämnden); **Hagström**, f. Svensson, Anna M., riksstudieledare, stadsfullm. (för fattigvårdsnämnden); **Lindquist**, Vivan L. M., inspektör (för arbetsnämnden); **Johansson**, f. Myhrström, Elin M. K., sätтарinna (för lärlings- och yrkesskolstyrelsen); **Karlquist**, K. H., ombudsman (för centralstyrelsen Flis).

Suppleanter.

Ander, f. Eriksson, Elsa S., fru, stadsfullm. (för sjukhusdirektionen); **Johansson**, Lilly E. E., fabriksarbetserska, stadsfullm. (för hälsovårdsnämnden); **Ewerlöf**, f. Löwenadler, Elsa H. R. J., fru (för fattigvårdsnämnden); **Cedergren**, f. Bernadotte av Wisborg, Elsa V., fru, stadsfullm. (för barnavårdsnämnden); **Herlitz**, Ingeborg, försäkringstjänsteman (för lärlings- och yrkesskolstyrelsen); **Bergström**, O. W. amanuens (för arbetsnämnden); **Svensson**, Knuth G., verktygsarbetare, stadsfullm. (för centralstyrelsen Flis).

Sekreterare.

Rune, P. F., tf. syssloman (se sid. 385).

Utredningskommittén för Sabbatsbergs sjukhus.

Sedan stadsfullmäktige den 22 mars 1948 (Utl. 1948: nr 77) och k. m:t den 28 maj 1948 godkänt ett avtal mellan staten och staden rörande samarbete för ny- och ombyggnad samt drift av Sabbatsbergs sjukhus såsom ett undervisningsjukhus (Kf 1948: nr 31), beslöt sjukhusdirektionen den 30 juni 1948 tillsätta en kommitté med uppgift att utarbeta och framlägga förslag till de ny- och ombyggnadsarbeten, som härav betingades.

Ledamöter.

Mårtens, G. H. M., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Bergstrand**, K. J. H., professor, vice ordf.; **Anderson**, Knut Hj., kontorschef, stadsfullm.; **Hansson**, N. H., sjukhusdirektör; **Söderlund**, N. G., professor; **Wetterdal**, P. L., professor, överläkare; **Wistrand**, K. K., direktör.

Suppleanter: **Johansson-Visborg**, Anna S., fru, stadsfullm.; **Öhman**, H. G., prakt. läkare.

Sekreterare.

Fagring, R. S., notarie.

Arkitekt (3,000 kr.).

Imhäuser, H. P. A. (se sid. 355).

1944 års kommunala tandvårdsutredning.

Se sid. 415.

Central förvaltning.**Sjukhusdirektionens kansli.**

*Vasagatan 6 (postadress: Stockholm 1);
t. »sjukhusdirektionen»; expeditionstid:
9—12, 13—16.*

*Stat år 1949. Utgifter: driftbudgeten:
3,589,600 kr. (därav engångs 113,400 kr.); in-
komster: driftbudgeten 1,503,410 kr.*

Kanslidirektör (B 15).

Tham, K. G. K. M.

Sekreterare (30).

Ericsson, C.-B. A.

*En kontorsskrivare, ett första kontors-
biträde.*

Sjukhusdirektörskontoret.

*Adress, telefon och expeditionstid lika
med kansliet; postgirokonto nr 50324.*

Sjukhusdirektören biträder sjukhusdi-
rektionen vid handhavande av dess uppgifter
och har att leda förvaltningen av de under di-
rektionen lydande sjukhusen samt är föredragande
i direktionen och är dess verkställande tjänste-
man. Sjukhusdirektören biträdas närmast av en
intendent (1 kl.), tillika biträdande
sjukhusdirektör.

Instruktioner. Instruktioner för sjukhus-
direktören och biträdande sjukhusdirektören, fast-
ställda av direktionen 17 febr. 1943. Instruk-
tion för kamreraren, fastställd av direktionen 3
mars 1943. Instruktion för intendenten, fast-
ställd av direktionen 17 mars 1943. Instruk-
tioner för kanslidirektören, byggnadsintendenten
och näringskonsulenten, fastställda av direk-
tionen 3 och 17 mars 1943 samt 20 dec. 1944,
med ändr.

Sjukhusdirektör (B 21).

Hansson, N. H. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1949);
t. »sjukhusdirektionen»; mottagnings-
tid: 14—15 (lördagar 11—12); telefon-
tid: 11—12, 15—16 (lördagar 11—12).

**Intendent (1 kl.), tillika biträdande
sjukhusdirektör (B 15).**

Wedefelt, G. F. G:son.

Läkarassistent (9,900 kr.).

von Greyerz, W.

Förste expeditionsvakt (12)

(gemensam med hälsovårdsnämnden).

Haegerstolpe, K. G. A.

*En kontorsskrivare, ett kontorsbiträde,
fem expeditionsvakter (därav en gemensam*

*med hälsovårdsnämnden), två telefonister (ge-
mensamma med hälsovårdsnämnden). — En
översköterska.*

Kameralavdelningen

(gemensam med hälsovårdsnämnden).

Kamrerare (1 kl.) (30).

Edwall, E. H. A.; t. »sjukhusdirektionen»; mot-
tagningstid: 9—10.

Förste kammarskrivare (22).

Malmström, E. A.

Amanuens (18).

Svärd, S. Ch.

Kontorsassistent (18).

Ersson, Kerstin M.

**Förste kontorsskrivare och kassör
(16).**

Edvall, f. Jansson, H. V. D. (Vivan).

*Två kontorsskrivare, tre första kontors-
biträden, ett kontorsbiträde.*

Intendenturavdelningen.

Denna avdelning, som står under närmaste
ledning av biträdande sjukhusdirektören, hand-
har direktionens upphandlings- och utspisnings-
ärenden samt förvaltar direktionens centralförråd,
beläget Hagavägen 134—136, Sundbyberg.

Intendent (2 kl.) (30).

Vakant, *tf.* Garpendal, C. H. G.; mottagnings-
tid: 14—15 (lördagar 13—14).

Näringskonsulent (24).

Bjernald, Ebba V.

Kammarskrivare (20).

Ljungdahl, K. F. G., tj. (se nedan), *tf.* Garpen-
dal, C. H. G., tj. (se ovan), *tf.* Rentzhog,
Y. A.

Förrådschef (24).

Vakant, *tf.* Ljungdahl, K. F. G.; t. 28 33 15.

Förrådsmästare (17).

Ringqvist, P. I. V.; t. 28 33 15.

*En kontorsassistent, tre kontorsbiträ-
den.*

Budgetavdelningen.**Notarie (26).**

Pehrson, C. G., tj. (se sid. 104), *tf.* Furuby,
B. V.

Sjd

Kammarsskrivare (20).

Vakant, *tf.* Carlberg, K. E. B.

Amanuens (18).

Häggliid, S. G.

Personalavdelningen.

Kammarsskrivare (20).

Lagergren, K., tjl. (se nedan), *tf.* Brinkler, Å. E.

Amanuens (18).

Vakant, *tf.* Andersson, E. E.

Ett första kontorsbiträde, ett kontorsbiträde.

Byggnadsavdelningen.

Kungsgatan 66, 4 tr., C.; t. 10 21 32.

Byggnadsintendent (35).

Törn, E. W.

Ingenjörer (28).

Thorsell, B. R.; Eriksson, A.; en vakant.

Inredningsarkitekt (26).

Andersson, N. B.

Ingenjörer (24).

Birger, B. I. V.; Lundqvist, N. O.

Ett första kontorsbiträde.

Utredningsavdelningen.

Denna avdelning biträder sjukhusdirektören och utredningskommittén med utredningar, som ej tillhöra ovannämnda specialavdelningar.

Sekreterare (30).

Thylén, M. A. V.

Notarie (26).

Vakant.

Förste kammarsskrivare (22).

Furuby, B. V., tjl. (se ovan), *tf.* Lagergren, K.

Ombudsmansexpeditionen

(gemensam med fattigvårdsnämnden, se sid. 224).

Ombudsman.

Grünberger, H., *tf.* (se sid. 224).

Aktuarie.

Brisenius, O. A.

Personalläkarvården.

Sedan stadsfullmäktige den 27 april 1944 beviljat anslag till omorganisation av personalläkarvården vid stadens sjukhus, är denna försöksvis sedan den 1 maj 1944 enligt sjukhusdirektionens beslut den 16 februari och den 26 april 1944 samt den 25 september 1946 ordnad på följande sätt.

Staden är indelad i tre personalläkardistrikt, nämligen *Kungsholms distrikt*, omfattande Kungsholms, St Görans och Bromma församlingar (utom Beckomberga sjukhus), *Södermalms distrikt*, omfattande Katarina, Sofia, Maria Magdalena, Högalids, Enske och Brännkyrka församlingar (utom Långbro sjukhus) samt *Norrmalms distrikt*, omfattande stadens övriga delar (utom Norrtulls sjukhus). Inom varje distrikt håller personaldistriktsläkaren mottagning för personalen vid inom distriktet belägna sjukhus. Personaldistriktsläkaren gör även erforderliga hembesök hos all inom distriktet bosatt sjukhuspersonal, oavsett tjänstgöringsplatsen. Långbro, Beckomberga och Norrtulls sjukhus äro undantagna från distriktsindelningen och hava var sin personalläkare, vilken genom mottagning å respektive sjukhus samt hembesök meddelar läkarvård åt sjukhusets personal oavsett bostadens belägenhet.

Utöver avlöningen utgår till personaldistriktsläkare särskild ersättning för hembesök, beräknad enligt provinsialläkartaxa för dagbesök och efter 10 kr. per nattbesök, i båda fallen jämte reseersättning.

Personaldistriktsläkare

(6,312—5,520 kr.).

Jansson, K. T. (Kungsholms distr.); Nordenberg, R. (Södermalms distr.); Ekberg, K. E. E. (Norrmalms distr.).

Personalläkare vid Långbro och Beckomberga sjukhus, se sid. 377 och 379.

Sjukhusavgiftsdelegerade.

Sjukhusavgiftsdelegerade, till antalet fem jämte tre suppleanter, utses av stadsfullmäktige för två kalenderår med uppgift huvudsakligen att pröva frågor om nedsättning av sjukhusavgift. Delegerade utse vid början av varje tjänstgöringsår inom sig ordförande och vice ordförande. Ansökan om nedsättning i stadgade vårdavgifter inlämnas till sjukhusavgiftsdelegerade, vilka äga att med hänsyn till sökandens ekonomiska förhållanden besluta om nedsättning av sjukhusavgiften, dock ej till mindre än 50 öre per dag. Vid den undersökning, som bör föregå beslut om nedsatt avgift, skall biträde lämnas delegerade av fattigvårdsnämnden. I fråga om fullständig befrielse från sjukvårdavgift fattas beslut av vederbörande fattigvårdsstyrelse eller beträffande

arbetslöshetsfall av fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden.

Detta förfaringsätt tillämpas förutom för stadens egna sjukhus och konvalescenthem samt vid den öppna vården av psykiskt sjuka även, då det gäller vård av stockholmsbor, beträffande Serafimerlasarettet, Allmänna barnbördshuset, Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn, Diakonissanstaltens sjukhus (Ersta), Karolinska sjukhuset med Radiumhemmet, sjukhuset Eira m. fl. samt vid utfärdande av ansvarsförbindelser för vård å sanatorier. Samma bestämmelser tillämpas även i fråga om ortopediska bandage o. d. å stadens sjukhus och å Vanförestalten samt för erhållande av bad och behandling vid kurorter och brunnar.

I övrigt bevilja sjukhusavgiftsdelegerade bidrag åt mindre bemedlade till särskilt dyrbara och livsviktiga mediciner, såsom insulin, leverpreparat m. m. Fri pneumothoraxbehandling (kvävgasbehandling) beviljas enligt bestämmelser i k. m:s kungörelse den 18 maj 1945 (Sv 1945: nr 332).

Genom beslut av stadsfullmäktige den 19 maj 1948 har uppdrag givits delegerade att i förekommande fall pröva och avgöra frågor om nedsättning av eller befrielse från behandlingsavgifter för folktandvård.

Instruktion m. m. Instruktion för sjukhusavgiftsdelegerade, fastställd av ÖA 11 dec. 1940 (Kf 1940: nr 54). Reglemente ang. avgifterna vid Stockholms stads sjukvårdsanstalter, antaget av SF 20 dec. 1939, med ändr. 18 dec. 1940 och 29 okt. 1948.

Sjukhusavgiftsdelegerade.

***Daelander**, f. Sjöstrand, A. Elisabeth, postmästare, stadsfullm., vice ordf.; **Hermansson**, f. Johansson, Agnes E., folkskollärarinna; **Hultell**, f. Radhe, E. Mary E., första kontorsbiträde, stadsfullm.; **Johansson**, B. E., ombudsman, ordf. och kassavårdare; ***Johansson**, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.

Suppleanter: **Christiansson**, M. E. (Greta), fl. kand.; **Selin**, B. E., metallarbetare; ***Östman**, G. R., verkst. direktör.

Sekreterare.

Blom, Å. V. E. (se nedan).

Expeditionen.

Lilla Nygatan 5, 3 tr., C.; t. 11 85 95, 11 96 95, 21 21 69; mottagning för allmänheten: 9—14.

Inspektör (1 kl.) (26).

Blom, Å. V. E.

Kammarsskrivare (20).

Broman, Eivor.

Assistenten (1 kl.) (17).

Ahlberg, S. O.; **Agelin**, f. Björkman, Margit I. E.; **Andersson**, E. L.

Ett första kontorsbiträde, en expeditionsvakt.

Centrallaboratorierna.

Bakteriologiska laboratoriet.

Vasagatan 13, gårdshuset, 1 tr. (postadress: postfack 177, Stockholm 1); t. 10 15 02, 10 15 14, 20 52 62, 21 51 39, 11 21 73; laboratoriet öppet: vardagar utom lördagar 9—16, lördagar 9—14, sön- och helgdagar 9—11.

På avdelningen utföras bakteriologiska undersökningar rörande till direktionens verksamhet hörande frågor; utredningar i hälsovårdsärenden, för vilkas bedömande bakteriologisk sakkunskap erfordras; undersökningar i diagnostiskt syfte beträffande halsprov för difteri och upphostningsprov (utstrykningspreparat) för tuberkulos. Undersökningarna utföras kostnadsfritt för i Stockholm boende personer. För de prov, som för dylikt ändamål från sjukhus och praktiserande läkare i staden eller landsorten till laboratoriet inlämnas utgår ersättning enligt taxa.

Stadsfullmäktige beslöt den 1 juli 1947 anvisa 1,945,000 kr. för uppförande av en nybyggnad för laboratoriet i anslutning till Sabbatsbergs sjukhus.

Instruktioner m. m. Hälsovårdsnämndens instruktioner för överläkaren vid nämndens bakteriologiska laboratorium 13 mars 1934 och för assistent 24 okt. 1933. Taxor för undersökning av prov samt för bakteriologiska substrat, fastställda av sjukhusdirektionen 16 sept. 1942.

Styresman.

Davide, H. L. (se nedan).

Överläkare (30).

Davide, H. L. (förordn. t. o. m. ^{30/9} 1950); t. 20 52 62; mottagningstid: 12—12,30; **Packalén**, K. T. (förordn. t. o. m. ^{31/12} 1953); t. 20 52 62; mottagningstid: 12—12,30.

Laboratorieassistenter (30).

Varenius, S. R. P.; **Peterson**, N. O. A.; **Tunell**, T. G.; **Ericsson**, f. Rosell, Britta M.

Preparatörer (13).

Lundgren, D. A.; **Törnqvist**, A. H.; **Lindberg**, G. S. M.; **Thorén**, G. V.

Femton laboratoriebiträden, fyra vaktmästare, en djurskötare. — Tre sköterskebiträden, två städerskor samt tillfällig personal i mån av behov.

SJD

Kliniska laboratoriet.

S:t Görans sjukhus, ing. Kungsholmsgatan 109, K.; t. 22 20 40: centrallaboratoriet; prov mottagas 9—15; undersökningar av basaloinsättning och magsaft beställas per tel. 9—16; blodprov tagas utan föregående anmälan 9,30—10,30.

På avdelningen utföras olika medicinsk-kemiska undersökningar (å blod, urin m. m.) samt undersökningar av basaloinsättningen, allt enligt fastställt taxa. Undersökningarna äro kostnadsfria för personer, som styrkt sin medel-löshet eller av vissa läkare provas vara i behov av kostnadsfri undersökning.

Taxa. Taxa för undersökningarna, fastställt av sjukhusdirektionen 16 maj 1944.

Överläkare (30).

Andreen, E. Andrea (förordn. t. o. m. ^{31/12} 1953); t. 53 56 05; mottagningstid: 9,30—10,30.

Förste kemist (21).

Etzler, f. Eriksson, Elsa S. M.

En laboratorieöversköterska, två laboratoriesköterskor, ett första kontorsbiträde. — Ett sköterskebiträde.

Sjukvårdsanstalter.

(Adresser, telefoner, expeditionstider: se nedan under respektive sjukhus.)

Den för sjukvården vid visst sjukhus ansvarige läkaren eller, där flera sådana finnas, den av dem, som därtill av direktionen förordnas, är enligt sjukhuslagen mellan direktionens sammanträden sjukhusets inför direktionen ansvarige styresman. — För sjukvården vid sjukhus eller avdelning därav ansvariga läkare benämnas i sjukhusreglementet överläkare.

Vid varje sjukhus skall finnas en av direktionen tillsatt sysselman, som har att under direktionens förmanskap handhåva sjukhusets ekonomiska förvaltning m. m. samt att under styresmannen övervaka ordningen inom sjukhuset och mathållningen ävensom hålla uppsikt över underordnad personal.

Ovannämnda bestämmelser rörande styresman gälla ej blott egentliga sjukhus, barnbördshus och sinnessjukhus utan även epidemisjukhus och konvalescenthem. Tillsättande av sysselman är däremot ej obligatoriskt vid konvalescenthem.

Den 17 februari 1947 hava stadsfullmäktige bemyndigat sjukhusdirektionen att utarbeta och framlägga förslag till två nya räjämsjukhus, med förläggning det ena å Östermalm och det andra inom Brännkyrka ävensom anvisat medel till utredningskostnader.

En utförlig redogörelse för Stockholms stads sjukhusväsen ingår i Bih. 1933: nr 60.

Författningar. Instruktioner för styresman, överläkare, sysselman och husmoder, fastställda av sjukhusdirektionen 17 febr. samt 3 och 17 mars 1943 (Kf 1943: nr 11), med ändr.

Stat år 1949. (Sjukhusvård.) Utgifter: driftbudgeten 70,137,644 kr. (däruv engångs 1,156,295 kr.), kapitalbudgeten av lånemedel i linjen 103,350 kr., inom linjen 3,530,600 kr.; inkomster: driftbudgeten 23,793,690 kr.

(Bidrag och ersättningar till utomstående inrättningar.) Utgifter: driftbudgeten 8,551,500 kr., kapitalbudgeten av lånemedel inom linjen 316,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 377,800 kr.

Sjukhuscentralen.

Vasagatan 6, 2 tr., C.; t. > sjukhusdirektionen > sjukhuscentralen > (efter expeditionstidens slut > sjukhusdirektionens 1:a eller 2:a linje > eller 10 72 11); expeditionstid: 9—16 (telefonvakt hela dygnet).

Sjukhuscentralen har till uppgift att med ledning av från sjukhusen erhållna uppgifter föra tablå över beläggningen å stadens sjukhus (med undantag av epidemisjukhus, sanatorier och sinnessjukhus) samt att lämna anvisning å lediga platser å dylika sjukhus till personer, som innehåva läkarremiss för sjukhusvård. Dessutom åligger det sjukhuscentralen att lämna allmänheten upplysning om formerna och villkoren för intagning å stadens sjukhus och konvalescenthem, sjukhusens tider för intagning och besök, sjukhusavgifter, stadsdistriktsläkare och i staden vakthavande läkare, stadsjukhusköterskor och villkoren för deras antalande, annan sköterskvård för mindre bemedlade, stadens polikliniker, fattigvårdens distriktsbyråer och andra frågor rörande stadens sjukvård. Vidare skall sjukhuscentralen förmedla sjuktransporter i samarbete med brandkåren (jfr sid. 171) och medelst sjuktransportflygplan, stationerat vid 2:a flygkåren vid Hågerås, huvudsakligen avsett för sjuktransporter från Stockholms skärgård (t. > flygambulansen >). Sjukhuscentralen svarar på namnanropet > Jourhavande läkare > och förmedlar kontakten mellan allmänheten och dessa läkare under de tider läkarna äro tillgängliga: vardagar utom lördagar 19—7 (sommartid 15—7), lördagar och helgdagsaftnar 15—24, sönd och helgdagar 0—24.

Författningar. Instruktioner för sjukhuscentralen samt där tjänstgörande läkare och sköterskor m. m., fastställda av hälsoförvaltningsnämnden 27 jan. 1931 (Kf 1931: nr 125). Bestämmelser m. m. rörande sjukhuscentralens verksamhet, fastställda av hälsoförvaltningsnämnden 27 jan. 1931.

Chef.

Sjukhusdirektören.

Läkare.

von Greyerz, W.; mottagningstid: vardagar utom lördagar 14—15.

Sju översköterskor.

Blodgivarecentralen.

*S:t Eriks sjukhus; adress och telefon:
se sid. 367.*

Blodgivarecentralen har till uppgift att förse sjukhusen i Stockholm med blod, plasma och serum för transfusion. Ersättning till blodgivare utgår med 25—28 kr. per gång. Anmälan till blodgivning: torsdagar 17,30—18.

Läkare (3,072 kr.).

Sköld, E. G. V.

En sjuksköterska, ett första kontorsbiträde, ett kontorsbiträde. — Ett sköterskebiträde.

Avgifter å sjukhusen.

För att å sjukhus intagas bör den sjuke själv eller genom ombud på den för varje sjukhus bestämda mottagningstiden anmäla sig å sjukhusets mottagningssal och därvid:

1:o) förete läkares intyg om sjukdomens beskaffenhet och flyttnings- eller åldersbetyg;

2:o) avlämna ansvarsförbindelse av vederhäftig person eller annan säkerhet för all sjukvårdsävensom annan kostnad, som av sjukhuset bestrides. Därest den sjuke eller, om denne är minderårigt barn (under 15 år), någon av föräldrarna är medlem av erkänd sjukkasse, som meddelar sjukvårdsförsäkring, skall sjukkasseboken företes. Är den sjuke medellös eller mindre bemedlad, skall han eller hans ombud på särskild blankett, som erhålles å sjukhusets syssломanskonto, skriva en ansökan om befrielse från, resp. nedsättning i sjukhusavgiften (jfr nedan).

Personer, träffade av olyckshändelse, eller sjukdomsfall, som fordrar hastig hjälp, intagas alla tider på dygnet; i sådant fall böra ovan angivna handlingar ofördröjligen därefter anskaffas.

Där ej på grund av allmän författning sjukhusvård skall kostnadsfritt åtnjutas¹⁾ eller nedsättning beviljats av sjukhusavgiftsdelegerade (se nedan), utgå avgifterna för vård å stadens sjukhus enligt följande av stadsfullmäktige fastställda taxa.

Avgift för betalande sjuka per dag:

för stockholmsbor:

vid samtliga stadens sjukhus med undantag av nedan angivna sjukhus eller särskilda avdelningar:

de 15 första dagarna

å allmänt rum	4,50 kr.
» halvenskilt »	12 »
» helenskilt »	20 »

¹⁾ Vård å allmänt rum vid Epidemisjukhuset för epidemisk sjukdom samt vid S:t Görans sjukhus' avdelning för könsjuka å enligt gällande författningar kostnadsfri, i vad avser könsjukdom i smittsam skede.

från och med 16:de dagen

å allmänt rum	3,50 kr.
» halvenskilt »	12 »
» helenskilt »	20 »

vid tuberkulossjukhusen (Söderby sjukhus samt tuberkulosavd. vid Sabbatsberga, S:t Görans, S:t Eriks, Norrtulls och Stigberget-Åsö sjukhus) samt barnsanatoriet Tjärnan och Vårby konvalescenthem:

å allmänt rum	1 kr.
» halvenskilt »	8 »
» helenskilt »	12 »

vid förlossningsanstalter (Södersjukhuset, Södra barnbördshuset samt förlossningsavd. vid Sabbatsberga och S:t Eriks sjukhus):

de 10 första dagarna

å allmänt rum	1 kr.
» halvenskilt »	12 »
» helenskilt »	20 »

från och med 11:e dagen

å allmänt rum	3,50 kr.
» halvenskilt »	12 »
» helenskilt »	20 »

vid Sachsska barnsjukhuset, Stigberget-Åsö sjukhus (utom tuberkulosavdelningen) samt barnavdelningen vid Norrtulls sjukhus:

å allmänt rum	1,50 kr.
» halvenskilt »	12 »
» helenskilt »	20 »

vid Ihrfeltska barnhemmet och barnavdelningen vid Martin Gebers konvalescenthem; jfr sid. 384 och 381:

å allmänt rum	2 kr.
-------------------------	-------

vid konvalescenthem i övrigt [Eastmaninstitutets öronavdelning] samt för barn under 16 år vid Epidemisjukhuset:

å allmänt rum	2,50 kr.
-------------------------	----------

vid sinnessjukhusen (Beckomberga, Långbro och Rånäs sjukhus, samt sinnessjukavd. vid S:t Eriks och Norrtulls sjukhus):

å allmänt rum	3,80 kr.
» halvenskilt »	8 »
» helenskilt »	12 »

för landsortsbor (vid samtliga stadens sjukhus):

å allmänt rum	20 kr.
» halvenskilt »	28 »
» helenskilt »	35 »

För vårdarinnor, som medföljer patient å hel- eller halvenskilt rum, ävensom för anhörig, vilken med vederbörligt tillstånd åtföljer patient skall med nedan angivna undantag erläggas avgift, motsvarande gällande kostersättning för personalt jämte 1 kr. per dag.

å allmänt rum	ingen avgift
» halvenskilt rum: för stockholmsbo	1 kr. per dag
» landsortsbo	2 » » »
» helenskilt » : stockholmsbo	2 » » »
» landsortsbo	4 » » »

Bestämmelserna angående avgift för vård å hel- och halvenskiit rum äga icke tillämpning, när den sjuke förlägges i sådant rum till följd av brist på utrymme i allmänt rum eller därför att den sjuke icke kan utan men för sig eller andra vårdas å allmänt rum.

Full vårdavgift utgår för såväl in- som utskrivningsdagen, dock att avgift för inskrivningsdagen icke skall utgå, då patienten överflyttas direkt från annat stadens sjukhus eller då utskrivningen äger rum dagen efter inskrivningen.

Där ersättning för vården erlägges jämlikt 8 kap. lagen om fattigvården eller 65 § lagen om samhällets barnavård m. m., gäller i fråga om ersättningens storlek vad därom finnes stadgat i sagda lagrum.

Vid tillämpningen av bestämmelserna anses som stockholmsbo den, som vid intagningen är bosatt i Stockholm. Enahanda avgift beräknas för vård av utom staden bosatt person, anställd inom Stockholms kommunalstyrelse, därest den anställde på grund av sitt arbete är nödsakad till dylik bosättning.

Som landsortsbo anses envar annan; dock att landsortsbo, som i Stockholm insjuknat i sjukdom, vilken enligt gällande epidemilag medför rätt till fri vård å allmänt rum å epidemisjukhus, och på grund därav intagits å sjukhus, må i hel- och halvskilt rum betala den för stockholmsbo stadgade afgiften.

För behandling å röntgenavdelningarna vid Sabbatsbergs, S:t Eriks, Södersjukhuset samt å finsen-, röntgen- och ljusavdelningarna vid S:t Görans sjukhus erläggas avgifter enligt särskilda av sjukhusdirektionen den 3 maj 1944 fastställda grunder.

För elektrokardiografiska undersökningar vid stadens sjukhus erläggas avgifter enligt av sjukhusdirektionen den 14 maj 1937 fastställda bestämmelser.

Poliklinikavgifter. För behandling å de vid vissa stadens sjukhus inrättade poliklinikerna gälla följande bestämmelser.

Behandlingen vid poliklinikerna är kostnadsfri för medellösa. Övriga besökande erlägga en avgift av 3 kr. för varje besök. För behandling av olycksfall utgör avgiften 5 kr. för första besöket och 3 kr. för varje följande besök. Vid poliklinisk behandling av barnsjukdomar samt av köns- sjukdomar i icke smittsamt skede erlägges en avgift av 2 kr. för varje besök. Vid poliklinisk behandling utom polikliniktid av å sjukhuset

Författningar. Rådgivande taxa för ersättning åt de ansvariga läkarna vid Stockholms stads lasarettssjukhus från patienter å enskilt och halvenskilt rum, utfärdad af medicinalstyrelsen 17 aug. 1933. Reglemente ang. avgifterna vid Stockholms stads sjukvårdsanstalter, antaget af SF 20 dec. 1939, med ändr. SF:s beslut ang. ersättning åt polikliniskläkare 20 dec. 1939.

Dalagatan 9 & 11, Va. (postgirokonto nr 1074); t. 22 05 40; 32 47 91 (sysslomannen, direkt).

Mottagningstider (för intagning av patienter):

medicinska sjukdomar:	alla dagar	11—12
kirurgiska	» : » »	10—11
gynekologiska	» : » »	14—14,30
öron-, näs- och halssjukdomar:	alla dagar	8,30
		—9.30

barnpoliklinik för öron-, näs- och halssjukdomar
ögonsjukdomar: vardagar 11,30—12, sön- och
helgdagar 9,30—10.

medicinska polikliniken

män: vardagar 13—13,30
kvinnor: » 10—10,30

kirurgiska polikliniken
 män: vardagar 9,30—10,30
 kvinnor > 13—14

gynekologiska polikliniken:	vardagar	14—14,30
öron-	»	: » 8,30—9,30
ögon-	»	: » 11,30—12 ¹⁾

(Vid medicinska polikliniken mottagas i första hand patienter, som äro bosatta i andra delar av staden än å Kungsholmen och i Bromma.)

allmänt rum: tisdagar, torsdagar och lördagar
14—15, sön- och helgdagar 13,30—15;
halvenskilt rum: alla dagar 11—14, 17—18;
helenskilt rum: alla dagar 11—18.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret 9—15.
Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se
 ovan och sid. 358, 361.

Sabbatsbergs sjukhus inrymmer sammanlagt 561 egentliga sjukhusplatser, fördelade på

¹⁾ För olycksfall och brådsakande akuta fall av ögonsjukdomar är inrättad jourtjänst å ögonavdelningen under tiden fredagar kl. 10—söndagar kl. 10 (övriga dagar å Karolinska sjukhusets ögonavdelning).

5 avdelningar: en medicinsk med 157, en kirurgisk med 202, en gynekologisk-obstetrisk med 118 platser, en ögonavdelning med 25 samt en avdelning för öron-, näs- och halssjukdomar med 59 platser samt ett konvalescenthem med 45 platser.

Inom sjukhusets område ligger Isidor Dannströms konvalescenthem, vilket tillkommit på grund av testamente av direktör Isidor Dannström och hans hustru, varigenom Sabbatsbergs sjukhusstyrelse år 1898 erhöll en summa av 140,000 kr. »till upprättande av ett konvalescenthem för huvudsakligen konvalescenter från Sabbatsbergs sjukhus», att förvaltas som en särskild fond och redovisas på samma sätt som andra sjukhuset tillkommande medel. Hemmet har 45 platser, varav 27 för män och 18 för kvinnor. Läkarvården bestrides av sjukhusets läkare och vid hemmet äro anställda en översköterska, en sjuksköterska, sju sköterskebiträden och en gårdskarlar.

Vid sjukhuset finnas inrättade polikliniker å kirurgiska, medicinska, gynekologiska, ögon- och öronavdelningarna. Beträffande mottagnings-tider å poliklinikerna, se ovan; rörande poliklinikavgifter, se sid. 362. — Angående sexualhygieniska polikliniken och den profylaktiska köns-polikliniken, se sid. 388 och 387.

Enligt ett mellan stadsfullmäktige och Svenska röda korset ingånget avtal den 12 januari 1924 angående upprättande och drivande av en sjuksköterskeskola vid Sabbatsbergs sjukhus, vilket avtal trädde i kraft den 1 oktober 1927, har röda korset förbundit sig att ställa för sjukvårdsarbetet inom Sabbatsbergs sjukhus erforderligt antal sjuksköterskeelever (f. n. 262) till förfogande, mot att staden tillhandahåller röda korset för sjuksköterskeskolan och elevehemmet erforderliga lokaler. I enlighet med nämnda avtal har staden bekostat uppförandet vid sjukhuset av ett personalhus, huvudsakligen avsett till elevhem. Hemmet har efter färdigställandet av staden ställts till stiftelsen Rödakorshemmets förfogande.

Genom avtal har staden medgivit, att ögonavdelningen vid sjukhuset tills vidare upplåtes till Karolinska medico-kirurgiska institutet för undervisning.

Vid sjukhuset har inrättats ett daghem för omhändertagande av barn, vilkas mödrar tjänstgöra vid sjukhuset.

För uppförande av en ny kvinnoklinik vid Sabbatsbergs sjukhus hava stadsfullmäktige genom beslut den 20 mars 1944 medgivit sjukhusdirektionen att, utöver tidigare anvisat belopp å kronor 2,190,000, för ändamålet disponera ytterligare 1,092,000 kronor, att till ett belopp av 82,000 kronor bestridas av skattemedel och till återstående belopp kronor 1,010,000 av låne-medel med 30-årig amorteringstid. Sjukhusdirektionen har uppdragat åt Sabbatsbergs sjukhus' byggnadskommitté (se sid. 355) att ombesörja uppförandet av kvinnokliniken. Den 18 de-

cember 1947 beviljade stadsfullmäktige ytterligare 550,000 kr. för kliniken uppförande.

Genom avtal den 28 maj 1948 mellan k. m:t och kronan samt staden m. fl. har överenskommelse träffats om samarbete för ny- och ombyggnad samt drift av Sabbatsbergs sjukhus (se Utl. 1948: nr 77).

Efter nedläggande av öron-, näs- och hals-sjukhuset vid Eastmaninstitutet har den där bedrivna verksamheten år 1949 överflyttats till Sabbatsbergs sjukhus.

Författningar. Stadgar för Isidor Dannströms konvalescenthem, antagna av hälsovårdsnämnden 13 nov. 1903, med ändr. 3 febr. 1943. Avtal ang. upprättande och drivande av en sjuksköterskeskola vid Sabbatsbergs sjukhus, godkänt av SF 19 maj 1924 och av överstyrelsen för Svenska röda korset 16 jan. 1924. Avtal dels om jämkning i fördelningen av de utav Stockholms stad kontrakterade vårdplatserna å medicinska kliniken och ögonkliniken vid Karolinska sjukhuset dels om upplåtande av ögonavdelningen vid Sabbatsbergs sjukhus för undervisning, godkänt av SF 14 okt. 1946 och av k. m:t 30 maj 1947. Avtal rörande samarbete för ny- och ombyggnad samt drift av Sabbatsbergs sjukhus, godkänt av SF 22 mars 1948 och av k. m:t 28 maj 1948.

Styresman (arvode 3,684 kr.).

Wetterdal, P. L. (se nedan).

Överläkare (30).

Crafoord, C. (förordn. t. o. m. ^{31/10} 1951), mottagningstid: 10—10,30, å kirurgiska avd.; Simon, M. H. J. (förordn. t. o. m. ^{31/10} 1949), mottagningstid: 11,30—12,30, å röntgenavd.; Öhngren, L. O. G. (förordn. t. o. m. ^{31/5} 1952), mottagningstid: 10,30—11, å öronavd.; Björkman, S. (förordn. t. o. m. ^{31/12} 1953), mottagningstid: 9,30—10, å medicinska avd.; Kugelberg, I. F. R. (förordn. t. o. m. ^{30/4} 1955) å ögonavd.; en vakant, *tf.* Thorén, C. S., å gynekologiska avd. II; Norberg, B. M. F. (förordn. t. o. m. ^{31/5} 1952), å kliniska laboratoriet; en vakant, *tf.* Friberg, O. F. R. son¹, å anestesivd.

Överläkare

(som professor avlönad av staten, som överläkare vid gynekologiska avd. I 1,500 kr. av staden).

Wetterdal, P. L.; mottagningstid: 11—11,30.

Elektrokardiografsläkare (30)².

Värnéus, A. G.

¹ Med skyldighet att tjänstgöra jämväl vid S:t Eriks sjukhus ävensom att hålla föreläsningar i anestesifrågor vid S:t Eriks sjuksköterskeskola.

² Med tjänstgöringsskyldighet dessutom vid S:t Görans och Stigberget-Åsö sjukhus.

Poliklinisläkare (30).

Hult, H. O. K.

*Förste underläkare (14,496—
11,376 kr.)¹).*

Hedenius, P. J. (bitr. lasarettsläkare), Andrell, B. P.-O., Frisk, B. Å., en vakant (å medicinska avd.); Lidström, F. O. (bitr. lasarettsläkare), Wiklund, T. S. (bitr. lasarettsläkare), Jansson, K. H. S., Dahlbäck, K. O., Hanson, H. E., Johansson, A. L. (å kirurgiska avd.); Huggert, E. A. F., Ljungström, S. B. L. (å ögonavd.); Bergstrand, A. F. (å patologiska avd.); Salén, E. F., Karlberg, T. R. (bitr. lasarettsläkare), Ekblad, E. G. (bitr. lasarettsläkare) (å röntgenavd.); von Friesen, B. T. (bitr. lasarettsläkare), Gotthardson, N. A. G., Hedberg, G. T. V., en vakant, *tf.* Lagergren, C. G. (å gynekologiska avd.); Carlens, C. E. S. (bitr. lasarettsläkare), Nyman, O. H., Engström, H. H. H. (å öronavd.); Bjuggren, G. B. W.

Andre underläkare (10,236 kr.).

Norlin, U. A. T. (å röntgenavd.); Senning, Å., Philipson, J. J. K. (å kirurgiska avd.); Lönnberg, B. V., Bjurwill, B. W., en vakant (å medicinska avd.); en vakant (å anestesivd.).

Tandläkare (5,750 kr. utan rörligt tillägg).

Forslund, G.

Obducent och patolog (9,120 kr.).

Bergstrand, K. J. H.

*Läkare vid sexualhygieniska
polikliniken,
se sid. 388.*

Fyra sjukgymnaster, en arbetsterapeut, trettioen översköterskor, sex operationsöversköterskor, fyra röntgenöversköterskor, två laboratorieöversköterskor, sextiofem sjuksköterskor, sexton operationssköterskor, sex röntgensköterskor, tio laboratoriesköterskor, ett laboratoriebiträde, tre fotografiska biträden, två ljusbadsbiträden, ett röntgenbiträde, två djursköterskor, en ba-

¹) Dessutom utgå dels till de å kirurgiska polikliniken tjänstgörande förste underläkarna särskilda ersättningar med sammanlagt högst 9,000 kr. per år, varå rörligt tillägg icke må beräknas, dels ock till de å vissa polikliniker tjänstgörande förste underläkarna och extra läkaren vid medicinpolikliniken särskilda ersättningar (1 kr. för varje betalt besök).

derska, trettioåtta biträdande sjuksköterskor. — Nio sjukbärare, nio första sköterskebiträden, sex baderskor, tjugonått sköterskebiträden å specialavdelning, etthundra-tio sköterskebiträden.

Predikant (3,336 kr.).

Skylling, B. L:son, kyrkoadjunkt i Kungsholms förs.

En organist (840 kr.).

Sysselman (1 kl.) (30).

Zettergren, E. R.; t. 22 05 40 (växel), 32 47 91 (direkt tel.); mottagningstid: 10—12.

Förste kammarskrivare (22).

Rune, P. F., tj. (se sid. 355).

Kontorsassistenter (18).

Garpedal, C. H. G., tj. (se sid. 357), *tf.* Grahn, Signe H.; Carlberg, K. E. B., tj. (se sid. 358), *tf.* Ranskog, H. Å. R.; Enström, K. O., tj. (se sid. 375), *tf.* Hedin, J.-Å.

Kuratorer (17).

Morsing, f. Carlswärd, Gertrud E. K.; mottagningstid: 10—11 (vardagar utom torsdagar), 14—16 (måndagar och torsdagar).

En vakant, *tf.* Glemme, f. Malmeström, Margareta; mottagningstid: 11—12 (måndagar, torsdagar och lördagar), 14—15 (tisdagar, onsdagar och fredagar).

Förste kontorskrivare och kassör (16).

Widstrand, Linnéa K.

En amanuens, sexton första kontorsbiträden, åtta kontorsbiträden (därav en halvtidstjänst), tre kontrollbiträden, två springflickor.

Maskinist (1 kl.) (19).

Holm, E. Hj. M.

Husmoder (1 kl.) (19).

Kjellberg, Thea A.

Köksförestånderska (1 kl.) (19).

Westergren, M. K. (Maja).

Vaktmästare (1 kl.) (12).

Jansson, C. O. K.; Almgren, E. E.

En biträdande maskinist (1 kl.), två biträdande maskinister (2 kl.), en biträ-

dande husmoder, nio hantverkare, två biträdande köksförestånderskor, fem vaktmästare, sex telefonister, fyra portvakter, två barnsköterskor. — Sex eldare, fem gårdskarlar, tre manliga köksbiträden, en första kokerska, två kokerskor, sju första biträden, ett första matsalsbiträde, en kallskänka, fyra arbetsbiträden, sexton köksbiträden, fem matsalsbiträden, trettio städerskor, två garderobiärer, två tvättbiträden.

S:t Görans sjukhus.

Stadshagen, K. (postgirokonton nr 1083);
t. 22 20 40.

Mottagningstider (för intagning av patienter):

invärtes sjukdomar: alla dagar 11—12
kirurgiska > : > > 8,30—9,30
hud- och könssjukdomar
män och kvinnor: vardagar 10,30—11,30, 12,30—13,30

lungtuberkulos: vardagar 10—11
ortopedi och kirurgisk tuberkulos: vardagar 10
plastikkirurgi: vardagar 10—10,30
finseninstitutet: vardagar 12—13.

Polikliniktider:

invärtes sjukdomar: föranmälningar per tel. 10—14

allergiska sjukdomar: tisdagar och fredagar 9—9,30 (för första besök)

kirurgiska sjukdomar: vardagar
män: första besök 9—9,30, återbesök 10—10,30

kvinnor: första besök 12—12,30, återbesök 13—13,30

ortopedi och kirurgisk tuberkulos: tisdagar, torsdagar och lördagar 11—12 efter föranmälningar per tel.

plastikkirurgi: måndagar och torsdagar 10—10,30

hud- och könssjukdomar
män och kvinnor: måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar (ej helgdagar) 10,30—11,30, 12,30—13,30, 18—19, onsdagar och lördagar (ej helgdagar) 10,30—11,30, 12,30—13,30. Dag före helgdag ej kvällsmottagning.

Besökstider:

för patienter å helenskt rum: alla dagar 11—18;
för patienter å halvenskt rum: alla dagar 11,30—14, 17,30—18,30;

för patienter å allmänt rum:

å medicinska (I och II), kirurgiska, plastikkirurgiska samt hud- och könsavd.:
söndagar, tisdagar, torsdagar och lördagar 14—15;

å avd. för ortopedi samt kirurgisk och medicinsk tuberkulos:

söndagar, torsdagar och lördagar 14—15.

Barn å hud- och könsavd. söndagar och torsdagar 14—15.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se sid. 361 samt beträffande viss poliklinisk behandling sid. 386.

Antalet vårdplatser vid S:t Görans sjukhus är f. n. 994, av vilka 186 på avdelningen för hud- och könssjukdomar, 160 på avdelningen för lungtuberkulos, 62 på avdelningen för kirurgisk tuberkulos, 76 på ortopediska avdelningen, 245 på medicinska avdelningarna (I och II), 177 på kirurgiska avdelningen, 26 på plastikkirurgiska avdelningen, 32 för kroniska sjukdomar samt 50 i isoleringspaviljongen, vilka platser dock f. n. disponeras för ett provisoriskt daghem.

Å avdelningarna för hud- och könssjukdomar finnas 25 platser för barn. Intagna barn i skolåldern erhålla å sjukhuset skolundervisning.

Förutom en röntgen- och ljusavdelning finnes vid sjukhusets avdelning för hudsjukdomar ett finseninstitut. Ersättning för behandling å nu nämnda institutioner utgår enligt särskilda av sjukhusdirektionen fastställda grunder (jfr sid. 362).

Vid sjukhuset hava upprättats en allergipoliklinik, en medicinsk, en kirurgisk och en plastikkirurgisk poliklinik samt en poliklinik för kirurgisk tuberkulos och ortopedi, vid vilka tillämpas samma avgifter som vid stadens övriga sjukhuspolikliniker (se sid. 362). En vid sjukhuset upprättad poliklinik för hud- och könssjukdomar har fr. o. m. den 1 januari 1940 uppgått i S:t Görans sjukhus. Beträffande mottagningstider å sjukhusets polikliniker, se ovan.

Enligt stadsfullmäktiges beslut upprättades år 1938 vid S:t Görans sjukhus ett patientbibliotek, som skötes genom biblioteks nämndens försorg (se sid. 340).

Vård av könssjuka inom Stockholm förekommer, förutom vid S:t Görans sjukhus, vid Södersjukhuset, ävensom vid vissa av staden anordnade fristående polikliniker (se sid. 386).

Vid sjukhuset har inrättats ett daghem för omhändertagande av barn, vilkas mödrar tjänstgöra å sjukhuset.

Författningar. Lag 20 juni 1918 ang. åtgärder mot utbreddhet av könssjukdomar, med ändr.

Styresman (arvode 3,684 kr.).

Strandell, B. H. E. (se nedan).

Överläkare (30).

Strandell, B. H. E. (förordn. t. o. m. ³⁰/₄ 1950), mottagningstid: 11,30—12, å medicinska avd. I; en vakant, *tf. Juhlin-Dannfelt, C. H. G.*, å medicinska avd. II, mottagningstid: alla vardagar 13,30—14, tisdagar och fredagar 9—9,30 å allergipolikliniken; **Schu-**

SjD

bert, O. O.² (förordn. t. o. m. $\frac{31}{5}$ 1953), mottagnings-
 tid: 11—11,30, å kirurgiska avd.;
Tarras-Wahlberg, B. B. (förordn. t. o. m. $\frac{31}{3}$
 1955), mottagnings-
 tid: 11,45—12,15, å avd.
 för hud- och könssjukdomar; **Brück**, N. A. J.
 C. (förordn. t. o. m. $\frac{31}{1}$ 1955), mottagnings-
 tid: 12—13, å avd. för hud- och könssjuk-
 domar samt å finseminstitutet; **Westergren**, A.
 V. A. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{4}$ 1950), mottag-
 nings-
 tid: 12,30—13, å avd. för medicinsk
 tuberkulos; **Orell**, S. G. H. (förordn. t. o. m.
 $\frac{31}{10}$ 1952), mottagnings-
 tid: 13—13,30, å
 avd. för ortopedi och kirurgisk tuberkulos;
Westermarck, N. J. H. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{4}$
 1952), mottagnings-
 tid: 11—11,30, å röntgen-
 och ljusavd.; en vakant, *tf. Grenabo*, K.-J.,
 mottagnings-
 tid 10—10,30, å plastikkirurgiska
 avd.; **Ringertz**, N. O. E. (förordn. t. o. m. $\frac{31}{10}$
 1951), å patologiska avd.

Elektrokardiografsläkare

(se Sabbatsbergs sjukhus).

Værnéus, A. G.

Förste underläkare (13,404—
11,376 kr.)¹⁾.

Lundgren, L. G., **Lindgren**, L. A., **von Celsing**, F. A.
 F. (å medicinska avd. I); **Wiholm**, S., en vakant
 (å medicinska avd. II, allergiska avd.); **Stran-**
dell, G., **Englund**, K. G. J. H., **Wijnblad**, A. O.
 Hj. (bitr. lasarettsläkare); **Snellman**, B., en va-
 kant (å kirurgiska avd.); **Fast**, K., **Blumenthal**,
 B. M., **Larre**, C. E., tjl. (se nedan); **Linnros**,
 G. B., **Norman**, A. V. (å avd. för hud- och köns-
 sjukdomar); **Bergqvist**, S., **Löfgren**, S. H. (bitr.
 sanatorielläkare) (å avd. för medicinsk tuber-
 kulos); **Hellstadius**, A. (bitr. lasarettsläkare),
Lindh, E. O. (å avd. för ortopedi och kirur-
 gisk tuberkulos); **Enblom**, P. T. L. (bitr. lasa-
 rettsläkare), **Backlund**, O. S. V. (å röntgen-
 och ljusavd.); **Engström**, A. U. (å plastik-
 kirurgiska avd.).

Andre underläkare (10,236 kr.)¹⁾.

Aleman, Ulla, en vakant (å medicinska avd.);
Berlin, S.-O. (å avd. för medicinsk tuberku-
 los); **Jakobsson**, Å. R. (å avd. för ortopedi
 och kirurgisk tuberkulos); **Westling**, P. F., en
 vakant (å röntgenavd.); **Renck**, Ingrid E. (å
 kirurgiska avd.).

Öron-, näs- och halsläkare (3,600 kr.).**Hagerman**, F. R. L.

¹⁾ Dessutom utgå till de å kirurgiska poli-
 kliniken tjänstgörande förste underläkarna samt
 till de å medicinska polikliniken och polikliniken
 för ortopedi och kirurgisk tuberkulos tjänstgö-
 rande underläkarna extra ersättningar av infly-
 tande poliklinikavgifter.

Tandläkare (5,750 kr. utan rörligt
tillägg).**Berghagen**, N.*Bakteriolog* (6,132 kr.).**Packalén**, K. T.*Konsulterande neurolog och
psykiatriker* (2,928 kr.).Vakant, *tf. Mindus*, E.*Läkare för daghem* (588 kr.).**Nordenfelt**, P. J.

Polikliniken för hud- och könssjukdomar.

Poliklinisläkare (30).

Tenlén-Magnusson, Saga, en vakant, *tf. Larre*,
 C. E. (å kvinnliga avd.); **Janzon**, B. I., **Will-**
ners, K. G., tjl., *tf. Falk*, C.-A. P.¹⁾ (å
 manliga avd.).

Poliklinisläkare

(10,424—5,694 kr.).

Almkvist, S. L., **Larre**, C. E., tjl. (se ovan) (å
manliga avd.).

Sju sjukgymnaster, tre arbetsterapeu-
 ter, tre operationsöversköterskor, fyra rönt-
 genöversköterskor, två laboratorieöverskö-
 terskor, tretton översköterskor, två labo-
 ratoriebiträden, tio laboratoriesköterskor
 (en med halvtidstjänst), tio operationssköter-
 skor, en tandsköterska (halvtidstjänst), en
 ljusbehandlingssköterska (halvtidstjänst), en
 fotograf, ett fotografiskt biträde, en bad-
 mästar, ett operationsbiträde, två biträ-
 dande sköterskor, en baderska, en sköter-
 ska för ljusbehandling å tuberkulosavd. —
 Nio sjukbärare, tretton första sjukskö-
 terskebiträden, etthundrafemtioåtta sjukskö-
 terskebiträden, varav två med halvtidstjänst,
 sju tillfälliga sjuksköterskebiträden, varav
 tre med halvtidstjänst, nio baderskor, ett-
 hundraåtta sjuksköterskebiträden, ett till-
 fälligt sjuksköterskebiträde, nittion sjuks-
 köterskelever.

Predikant (2,988 kr.).**Knutson**, K. H. F., komminister i S:t Görans
förs.

En organist (840 kr.).

¹⁾ Med tjänstgöring även å Södersjukhuset.

Syssloman (1 kl.) (30).

Thorell, G. A. S.; t. 22 20 40; mottagningstid: 9—11.

Förste kammarskrivare (22).

Vakant, *tf.* Nilsson, N. T.

Amanuens (18).

Lodner, E. E. M.

Kontorsassistenter (18).

En vakant, *tf.* Avén, f. Etzler, Margit A. C., Brinkler, A. E., tj. (se sid. 358), *tf.* Hultman, B. A. T.; en vakant, *tf.* Arenholt, B. H. R.; Ahrenmark, H. V. V.

Kuratorer (17).

Asklund, f. Lagercrantz, L. V. U. (Lis), mottagningstid: 9,30—10,30 (alla vardagar), 14—16 (tisdagar och torsdagar).

Edholm, Carin; mottagningstid: 9,30—10,30 (alla vardagar), 14—16 (tisdagar och torsdagar).

Brusewitz, f. Brantstedt, Ingegerd M., mottagningstid: 10,30—11,30 (alla vardagar), 18—19 (måndagar, tisdagar och torsdagar).

Grafström, K. U. (Ulla); mottagningstid: 10,30—11,30, 12,30—13,30 (alla vardagar), 18—19 (måndagar och torsdagar).

Förste kontorsskrivare och kassör (16).

Avén, f. Etzler, Margit A. C., tj. (se ovan), *tf.* Ljungqvist, Kerstin H.

Tjuguen första kontorsbiträden (däruv två med halvtidstjänst), åtta kontorsbiträden, två kontrollbiträden.

Maskinist (1 kl.) (19).

Näsman, J. M.

Husmoder (1 kl.) (19).

Unell, Edith.

Köksförestånderska (1 kl.) (19).

Svensson, D. I. H. (Thea).

Vaktmästare (1 kl.) (12).

Häll, H. A:son; Melanoz, G. Q.

En biträdande maskinist (1 kl.), en biträdande maskinist (2 kl.), åtta hantverkare, tre vaktmästare (2 kl.), ett extra expeditionsvaktsbiträde, tre biträdande köksförestånderskor (1 kl.), en biträdande husmoder, en föreståndarinnna, två barnsköterskor, ett husmodersbiträde, fem telefonister, två portvakter (2 kl.). — Tio eldare (däruv en endast 8 mån. av året), sju gårdskarlar, två

arbetstagare i köket, en diversearbetare i köket, en första kokerska, fyra kokerskor, ett första matsalsbiträde, fyra första biträden, två källskänkor, tre matsalsbiträden, tjuguen köksbiträden, ett linneförrådsbiträde, två arbetsbiträden i linneförrådet, tjugusex städerskor, tre portvakter.

S:t Eriks sjukhus.

Fleminggatan 22, K. (postgirokonto nr 2034); t. 22 15 40; expeditionstid: 10—15,30 (lördagar och dag före helgdag 9—13,30); ang. särskilda avdelningar, se nedan.

Mottagningstider:

å kirurgiska polikliniken besök: alla dagar för män 13,15—13,45, för kvinnor 12,45—13,15; för olycksfall hela dygnet;

återbesök: alla dagar för män 9,45—10,30, för kvinnor 10,45—11,30;

å medicinska polikliniken: tisdagar, torsdagar och lördagar 12,30—13,30; efter anm. pr tel. 9—9,30.

S:t Eriks sjukhus är fördelat på tre avdelningar, en lasarettssavdelning med 600 platser, varav 416 å medicinska avdelningen, 166 å kirurgiska avdelningen och 18 å alkoholistvårdsavdelningen, en sinnessjukavdelning med 374 platser och en barnbördsavdelning med 117 platser. Sammanlagda antalet vårdplatser är alltså 1,091. Dessutom finnes vid sjukhuset (sedan år 1927) en kirurgisk poliklinik och (sedan år 1940) en medicinsk poliklinik.

Sjukhusdirektionen har den 11 februari 1948 upplåtit lokaler vid sjukhuset för Stockholms modersmjölkcentral.

Vid sjukhuset har inrättats ett daghem för omhändertagande av barn, vilkas mödrar tjänstgöra vid sjukhuset.

Enligt stadsfullmäktiges beslut har vid S:t Eriks sjukhus upprättats ett patientbibliotek, som skötes genom biblioteks nämndens för- sör (se sid. 340).

Styresman (arvode 3,684 kr.).

Sandström, C. (se nedan).

Lasarettssavdelningen.

Mottagningstid (för intagning av patienter): alla dagar 10—11; för olycksfall hela dygnet.

Besökstider:

för patienter å helenskit rum: alla dagar 11,30—19;

för patienter å halvenskit rum: alla dagar 11,30—14, 18—19;

för patienter å allmänt rum: tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 14—15.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se sid. 358 och 361.

Överläkare (30).

Ström, C. (förordn. t. o. m. $\frac{31}{3}$ 1950), mottagningstid: 11,30—12, å röntgenavd.; **Berglund, H.** (förordn. t. o. m. $\frac{31}{5}$ 1950), mottagningstid: 11,30—12, **Ihre, B. J. E.** (förordn. t. o. m. $\frac{31}{1}$ 1955), mottagningstid: 11,30—12, **Sköld, E. G. V.** (förordn. t. o. m. $\frac{31}{1}$ 1955), mottagningstid: 11,30—12, å medicinska avd.; **Perman, E. G. S.** (förordn. t. o. m. $\frac{31}{10}$ 1951), mottagningstid: 11,30—12, å kirurgiska avd.; **Josephson, B. A.** (förordn. t. o. m. $\frac{31}{12}$ 1950), mottagningstid: 11,30—12, å kliniska laboratoriet¹); **Lindgren, Å. G. H.** (förordn. t. o. m. $\frac{30}{10}$ 1953), å patologiska avd.

Konsulterande läkare för ögonsjukdomar (4,032 kr.).

Kornerup, T. G.

Läkare för öron-, näs- och hals-sjukdomar (5,256 kr.).

Jungert, G. E. Y.

Tandläkare (3,450 kr.
utan rörligt tillägg).

Hamberg, K. A. L.

Elektrokardiografialäkare
(5,616 kr.).

Sjöstrand, O. T.

Förste underläkare (14,436—
11,376 kr.)²).

Lagerlöf, H. O. (bitr. lasarettsläkare), **Frisk, A. R.** (bitr. lasarettsläkare), **Hammarström, S. G.**, **Porjé, I.-G.** (bitr. lasarettsläkare), **André, J. O. Hj.**, **Lövgren, E. O. E.**, två vakanta (å medicinska avd.); **Nilsson, F.** (bitr. lasarettsläkare), **Lindholmer, B. H. R.**, **Strömbäck, P. T.**, **Sjögren, K. O.** (å kirurgiska avd.); **Kullman, C.-E.**, **Gidlund, Å. S.**, **Bothén, N. F.** (å röntgenavd.); en vakant, *tf.* **Dimberg, A. R. H.** (å alkoholistvårdsavd.).

Extraläkare (11,376 kr.).

Vakant, *tf.* **Björk, S. E. M.** (å alkoholistvårdsavd.).

¹) Med skyldighet att utan särskild ersättning utföra specialundersökningar för andra stadens sjukhus i den mån de icke kunna utföras vid sjukhusens egna laboratorier eller direktiöns kliniska centrallaboratorium.

²) Dessutom utgå till de å kirurgiska polikliniken tjänstgörande förste underläkarna extra ersättningar av inflytande poliklinikmedel.

Andre underläkare (10,236 kr.).

Noreby, S. V. E., en vakant (å medicinska avd.); **Ivert, Å. H. E.**, en vakant (å kirurgiska avd.); **Blomqvist, G. G. T.**, **Abrahamsson, N. A. R.** (å röntgenavd.); **Bucht, N. H.** (å kliniska laboratoriet); en vakant (å anesthesiavd.).

Fem assistentläkare (oavlönade), två *amnuenser* (1,200 kr. jämte fri kost, dessutom avlönade av Karolinska institutet).

Husmoder (1 kl.) (19).

Lindh, Jenny E.

Biträdande husmoder (13).

Nilsson, Margot E.

Två sjukgymnaster, tre operationsöversköterskor, fyra operationssköterskor, fyra röntgenöversköterskor, två laboratorieöversköterskor, nio laboratoriesköterskor, ett laboratoriebiträde, trettiofyra översköterskor, femtioåtta sjuksköterskor, två fotografiska biträden, ett operationsbiträde, en baderska, nio sjuksköterskeelever. — Nio sköterskebiträden vid röntgen- och ljusbehandlingsavd., tre sköterskebiträden vid operationsavd., fyra sköterskebiträden vid poliklinikerna, ett sköterskebiträde vid tuberkulosavd., åtta sköterskebiträden å lab.- och undersökningscentralerna, etthundraåttiofyra sköterskebiträden, sexton städerskor, nio baderskor.

Sinnessjukavdelningen.

Besökstid: torsdagar och söndagar 14—15.

Sjukvårdsavgifter: se sid. 358, 361.

Överläkare (30).

Vakant, *tf.* **Ehrensavärd, J. N. G.**, frih.

Förste underläkare (11,376 kr.).

Kullman, Julie K. A.; **Takman, J. O.**

Förestånderska (15).

Kjellén, J. Å. M. (Magda).

Åtta översköterskor, en sjuksköterska, elva skötare, sjuttiofyra sköterskor. — En städerska.

Barnbördsavdelningen.

Mottagningstider:

Patienter intagas alla tider på dygnet.

Beträffande mödravårdscentraler, se sid. 388.

Besökstider: tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 12—13 samt 18,30—19 endast för mannen.

Sjukvårdsavgifter: se sid. 358, 361.

Överläkare (30).

Karlsson, S. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1953), mottagningstid 10—10,30.

Förste underläkare (11,376 kr.).

Nordenstrahl, C. O. G.; Söderbaum, P.-O.

Andre underläkare (10,236 kr.).

Danielson, C.-O. V.

Extraläkare (24).

Bretz, M. S.

Konsulterande läkare i pediatrik
(7,536 kr.).

Broman, K. V. B.

Husmoder och förlossningsbarnmorska (12).

Janson, Anna M.

En *operationsöversköterska*, fyra *förlossningsbarnmorskor*, två *överbarnmorskor*, nio *barnmorskor*, fyra *sjuksköterskor*, tjugufem *barnsköterskor*. — En *sömmerska*, ett *första biträde*, tretton *sköterskebiträden* vid *förlossningsavd.*, nitton *sköterskebiträden*, en *städerska*.

Predikanter (5,964—2,184 kr.).

Heldt, T. B. O., pastor; Irstam, T. V. Hj., komminister i Matteus förs.

En *organist och försångare* (624 kr.).

Syssloman (1 kl.) (30).

Ohlson, G. A.; t. 22 15 40; mottagningstid: 9—11.

Förste kammarskrivare (22).

Nordquist, G. A.

Kontorsassistenter (18).

Fors, T. K. R.; Hagnér, N. Hj., tjf. (se sid. 378), tf. Jansson, R. M.; en vakant, tf. Rönnow, f. Palmskog, M. Aura Ch.; Grönberg, Margit.

Amanuens (18).

Rönnow, f. Palmskog, M. Aura Ch., tjf. (se ovan).

Kuratorer (17).

Andersson, Mai K. A.; mottagningstid: 10—11 (utom torsdagar), 14—16 (torsdagar).

Jonsson, M. R. A. (Margit); mottagningstid: 10—11 (utom tisdagar), 14—16 (tisdagar).

Hasselquist, Anita D.; mottagningstid: 10—11 (utom tisdagar), 14—16 (tisdagar).

Förste kontorsskrivare och kassör
(16).

Ljunggren, f. von Hausswolff, Marie-Louise M.

En *kontorsskrivare*, tretton *första kontorsbiträden*, sex *kontorsbiträden*, tre *tillfälliga kontrollbiträden*.

Maskinist (1 kl.) (19).

Esslén, C. S.

Köksförestånderska (1 kl.) (19).

Anander, Sigrid K.

Vaktmästare (1 kl.) (12).

Lätt, J. G.; Carlsson, K. A.; Leijon, G. A.

En *biträdande maskinist* (1 kl.), en *biträdande maskinist* (2 kl.), två *biträdande köksförestånderskor* (1 kl.), en *tvättförestånderska* (1 kl.), fem *hantverkare*, sex *vaktmästare*, en *överstäderska*, en *biträdande tvättförestånderska* (2 kl.), fem *telefonister*.

En *tapetserare*, sex *reparatörer*, fem *eldare*, en *förrädsarbetare*, en *trädgårdsarbetare*, sju *sjukbärare*, tretton *gårdskarlar*, fyra *diversearbetare i köken*, en *första kokerska*, tre *kokerskor*, ett *första matsalsbiträde*, en *första sömmerska*, en *kallskänka*, fem *första biträden*, fyra *sömmerskor*, fyra *strykerskor*, fyra *maskintvätterskor*, sexton *tvättbiträden*, sju *matsalsbiträden*, nitton *köksbiträden*, sex *städerskor*.

Södersjukhuset.

Årstalunden, Sö. (postgirokonton nr 58064); t. 23 70 00.

Mottagningstid (för intagning av patienter): 10—11.

Polikliniktider:

medicinska polikliniken: vardagar 9—10; tidsbeställning pr tel.

kirurgiska poliklinikerna: vardagar 9,30—11 och 13—14,30;

gynkologiska polikliniken: vardagar 8,30—9;

mödravårdscentralen: vardagar 12—13, måndagar och torsdagar även 18—19;

polikliniken för sockersjuka: tisdagar och torsdagar 9—10;

allergiska polikliniken: tisdagar och fredagar (anmälningstid för nysökande kl. 15);

öronpolikliniken: vardagar 12,30—13,30;

ögonpolikliniken: tid efter överenskommelse;

röntgenterapipolikliniken: vardagar 10—10,30;

hud- och könspolikliniken: vardagar (utom lördagar) 13—14, måndagar, onsdagar och fredagar 18—19, lördagar 11,30—12,30;

polikliniken för alkoholskadade personer: varje helgfri måndag och torsdag 19—20;

psykiatriska polikliniken: vardagar 8,30—9,30;

hjärtpolikliniken: tid efter överenskommelse;

ortopediska polikliniken: (polikliniktider ännu ej fastställda);

gengaspolikliniken: vardagar 9—10; tidsbeställning per tel.

Besökstider:

å barnbördsavdelningen
för patienter å allmänt rum: tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 14—15 samt 18,30—19 (endast för mannen);
för patienter å hel- och halvskilda rum: tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 11—13 samt alla dagar 18,30—19,30 (endast för mannen);
å övriga avdelningar
för patienter å allmänt rum: tisdagar, torsdagar och lördagar 14—15 samt söndagar 13,30—15;
för patienter å halvskilt rum: alla dagar 11,30—13,30 samt 16—18;
för patienter å helenskt rum: alla dagar 12—18.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret vardagar 10—12, 13—15,30; lördagar och dag före helgdag 10—14.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se sid. 358, 361.

Vid början av år 1949 hade vårdavdelningar med tillsammans 1,053 vårdplatser öppnats, fördelade på nio kliniker, nämligen: fyra medicinska med tillsammans 348, två kirurgiska med tillsammans 242, en neurokirurgisk med 36, en för öron-, näs- och halssjukdomar med 57, en röntgenterapeutisk med 20, en för hud- och könsjukdomar med 57, en psykiatrisk med 84, en kvinnoklinik med 182, en för ögonsjukdomar med 17 och en särskild intagningsavdelning med 10 platser.

Under år 1949 beräknas tillkomma en ortopedisk klinik med 32 platser.

I samband med barnbördsavdelningen är anordnad en statens anstalt för barnmorskeundervisning. Genom ett år 1943 träffat avtal har staden åtagit sig att dels mot ett årligt bidrag hålla lokaler m. m. för undervisningen, dels mot viss ersättning hålla kost och bostäder åt eleverna. Anstaltens överlärare och barnmorskelärare äro överlärare respektive biträdande läkare vid barnbördsavdelningen.

Enligt stadsfullmäktiges beslut har vid Södersjukhuset upprättats ett patientbibliotek, som skötes genom biblioteks nämndens försorg (se sid. 340).

Vid sjukhuset har i enlighet med sjukhusdirektionens beslut inrättats ett provisoriskt daghem för barn, vilkas mödrar hava anställning inom sjukhuset.

Författningar. K. stadga 13 maj 1938 för barnmorskeundervisningen, med ändr.

Styresman (arvode 5,256 kr.).

Sahlgren, E. J. A., mottagningstid: 9,30—10 (se nedan).

Överläkare (30).

Sahlgren, E. J. A. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1952), mottagningstid: 11,15—11,45, å medicinska avd. I; **Nylin, K. G. V.** (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1951), mottagningstid: 9,15—9,45, å medicinska avd. II; en vakant, *tf.* **Jonsson, E. W.**, mottagningstid: 10,30—11, å medicinska avd. III; **Salén, E. B.** (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1952), mottagningstid: 11,30—12, å medicinska avd. IV; **Palmer, I.** (förordn. t. o. m. ³¹/₅ 1954), mottagningstid: 14—15 utom lördagar, å kirurgiska avd. I; **Brandberg, C. R. E.** (förordn. t. o. m. ³⁰/₄ 1952), mottagningstid: 13,30—14, å kirurgiska avd. II; **Jönsson, N. G.** (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1952), mottagningstid: 10,30—11, å röntgendiagnostiska avd. I; **Magnusson, A. H. W.¹⁾** (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1953), mottagningstid: 13,30—14, å röntgendiagnostiska avd. II; **Ahlbom, H. E.** (förordn. t. o. m. ³¹/₃ 1950), mottagningstid: 9—9,30, å röntgenterapiavd.¹⁾; **Wahlgren, F. F.** (förordn. t. o. m. ³¹/₁ 1950), mottagningstid: 13—13,30, å patologiska avd.²⁾; **Sjöqvist, C. O.** (förordn. t. o. m. ³¹/₁ 1953), mottagningstid: 13—14, å neurokirurgiska avd.; **Bärfverstedt, B. E.** (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1952), mottagningstid: 12,30—13, å hud- och könsavd.; **Wohlfahrt, C. S. S.** (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1952), mottagningstid: 13—13,30, å psykiatriska avd.; **Freneckner, F. J. P.** (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1952), mottagningstid: 10—10,30, å öronavd.; **Granström, K. O.** (förordn. t. o. m. ³¹/₁₀ 1953), mottagningstid: 9,30—10, å ögonavd.; **Hammarsten, Greta** (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1950), mottagningstid: 10—12, å kliniska laboratoriet; en vakant, å ortopediska avd.; en vakant, *tf.* **Ouchterlony, Ö. T. G.**, mottagningstid: 10—10,30, å bakteriologiska laboratoriet.

Överläkare

(som överläkare vid gyn. avd. 5,256 kr. av staten, som överlärare vid barnmorskeläroanstalten avlönad av staten).

Lundqvist, E. B., mottagningstid: 9—9,30 (å kvinnoavd.).

Biträdande läkare

(som barnmorskelärare avlönad av staten).

Holtz, A. G. F.

Konsulterande läkare i pediatrik
(8,760 kr.).

Magnusson, J. H.

¹⁾ Med skyldighet att utföra undersökningar och behandlingar å Långbro sjukhus och Sachska barnsjukhuset.

²⁾ Med skyldighet att utan särskild ersättning utföra obduktioner och patologiska undersökningar jämväl vid Sachska barnsjukhuset.

Tandläkare (5,844 kr.).

Dahlberg, B. H.

Förste underläkare (13,224 —
11,376 kr.)¹⁾.

Kirstein, L., von Reis, G. (å medicinska avd. I); en vakant (å medicinska avd. I och III); Ejrup, E. W. B. (bitr. lasarettsläkare), Björck, C. G. W., Göhle, O., Rohlin, S., Grewin, K. E., Hedlund, S. G. L. (å medicinska avd. II); Jonsson, E. W. (bitr. lasarettsläkare), tjl. (se ovan), Nyström, E. G. (å medicinska avd. III); Juhlin-Dannfelt, C. H. G. (bitr. lasarettsläkare), tjl. (se sid. 365), Sundberg, M. Birgitta, en vakant (å medicin-ka avd. IV); Stjernberg, F. L. (bitr. lasarettsläkare), Flordh, P. D. C., en vakant (å psyk. avd.); Lindgren, C. G. I., Leczinsky, C.-G. (å hud- och könsavd.), Ekblom, S. T. E. (bitr. lasarettsläkare), Linde, A. P., Krook, S. H. S., von Garrelts, K. B., en vakant (å kirurgiska avd. II); Widén, P. A. G., Kock, A. V. Ason, Neij, E. A. S., Johansson, O. E. (å kirurgiska avd. I); Sohrne, B. G. (bitr. lasarettsläkare), Heinze, V. G. A., Sylwan, P. T., Brodén, B. L. J. (bitr. lasarettsläkare), Löfstedt, S. (bitr. lasarettsläkare), Ulmert, G. A. V. (å röntgendiagnostiska avd.); Mossberg, E. G. H. (bitr. lasarettsläkare) (å röntgenterapiavd.); Richtnér, N. G. (bitr. lasarettsläkare), Wastenson, N., Preber, L. E. T., Warberg, K.-A. (å öronavd.); Ollers, J.-O. (å ögonavd.); Malmnäs, C. E. A. (bitr. lasarettsläkare), von Post, E. L., Klintskog, E. H., Berggren, O. G. A. (å gynekologisk-obstetriska avd.); af Björkesten, S. G. L. (å neurokir. avd.); en vakant (å ortoped. avd.); en vakant (å patol. avd.).

Andre underläkare (10,236 kr.)¹⁾.

Hofman-Bang, E. G., Hallberg, C. A. (å med. avd. I); Myrberg, L. H. U. (å med. avd. II); Egeliuss, N. G. (å med. avd. III); Arner, B. A., Müllern-Aspegren, J. (å med. avd. IV); Ljungqvist, Brita S. M., Gottfarb, Ch. G. (å psyk. avd.); Grath, G. B. L., Kjellman, T. W. (å kir. avd. I); Ekengren, J. A., en vakant (å kir. avd. II); Stafsing-Carlsson, O. F. S., Rökus, S. E. (å kvinnoavd.); Odén, S. A., Lindblom-Tillman, Gisela (å röntgendiagnostiska avd.); Munthe, Gerd, Björlin, S. O. (å neurokirurgiska avd.); Swenson, K. E. (å röntgenterapiavd.); en vakant (å kliniska lab.).

Poliklinikläkare (30).

Hafström, T. E. G:son, föreståndare, Nordenson, N. G., en vakant, *tf.* Bringel, C. B., en vakant (vid medicinska polikliniken); Olsson, R. G. M. (vid psykiatriska polikliniken); Sten-

beck, Anna E. T. (vid ögonpolikliniken); en vakant (å allergiska polikliniken).

Narkosläkare (30).

Vakant.

Polikliniken för hud- och könssjukdomar.

Poliklinikläkare (8,413—5,950 kr.)

Falk, C.-A. P. (å manliga avd.); Nordenskjöld-Berg, K. Anna M., Noräus-Flodén, Sonja M. V., Sjöquist-Rhodin, Tyra M. (å kvinnliga avd.).

Läkare för sockersjuka, se sid. 387.

Tolv *sjukgymnaster*, en *preparator*, en *vaktmästare* (1 kl.) tillika *preparator*, tolv *förlossningsbarnmorskor*, två *laboratorieöversköterskor*, tretton *operationsöversköterskor*, fem *röntgenöversköterskor*, fem *skötare*, fyra *överbarnmorskor*, sextioen *översköterskor*, tjugutva *barnmorskor*, tretton *laboratoriebiträden*, tjugu *laboratoriesköterskor*, aderton *operationssköterskor*, sju *röntgensköterskor*, nittiosju *sjuksköterskor*, en *fotograf*, åtta *fotografiska biträden*, sexton *sköterskor*, fjorton *barnsköterskor*, en *djursköterska*, en *baderska*, etthundra tjugusex *sjuksköterskeelever*, femtio *barnmorskeelever*. — Elva *sjukbärare*, tio *första sköterskebiträden*, etthundra fem *sköterskebiträden*, tvåhundra trettio två *sköterskebiträden*, elva *baderskor*.

Predikant (5,256 kr.)¹⁾.

Tirén, T. V., pastoratsadjunkt i Högalids förs. En *organist* (1,752 kr.).

Intendent (30).

Lindström, E. L. A.; t. 23 70 00; mottagnings-tid: 9—11.

Biträdande syssloman (24).

Engelmark, K. E.

Förste kammarskrivare (22).

Karlsson, A. V. E.

Kontorsassistenter (18).

Andersson, Inga J.; Sjöberg, Aina S.; Larsson, K. A. H.; Danielson, f. Axberg, E. W. (Lizzie).

Amanuens (18).

Fredriksson, H. E.

Förste kontorskrivare och kassör
(16).

Sköldberg, E. B. Ragna.

¹⁾ Dessutom utgå till de å sjukhusets kirurgiska polikliniker tjänstgörande underläkarna av inflytande avgifter särskilda ersättningar.

¹⁾ Med tjänstgöringsskyldighet dessutom vid Sachsska barnsjukhuset.

Kuratorer (17).

Bergsten, A. Elisabeth; mottagningstid: 9—10, tisdagar och torsdagar 14—16.
Clason, J. E. (Janny-Lisa); mottagningstid: 13—15 (utom lördagar), lördagar 10—11.
Bergsman, f. Adolfson, E. K. (Stina); mottagningstid: 13—15 (utom lördagar), lördagar 9—10.
Porsheden, f. Lindmark, Märtha E.; mottagningstid: 9—10 (utom tisdagar och torsdagar), 14—15 (tisdagar och torsdagar).
Selander, f. Wahlström, Ingrid E. P. (se sid. 388); mottagningstid: 11—12 (utom onsdagar), 14—15 (utom lördagar).
Linder, Britt M. E.; mottagningstid: alla vardagar 9—10.
 En vakant.

En *kontorsskrivare*, trettiofyra *första kontorsbiträden*, tjugusju *kontorsbiträden*.

Maskinmästare (22).

Olofsson, E. G.

Husmoder (1 kl.) (19).

Sand, Dagmar A.

Köksförestånderska (1 kl.) (19).

Blomgren, Rodny L.

Övervaktmästare (16).

Kährling, K. J. O.

Vaktmästare (1 kl.) (12).

André, K. G. J.; Löfstedt, E. J.; Wiklund, E. O. A.; Holmberg, N.; Jansson, E. G.

En *biträdande maskinist (1 kl.)*, fyra *biträdande maskinister (2 kl.)*, två *biträdande husmödrar*, tre *arbetsterapeuter*, en *arbetsförestånderska*, elva *hantverkare*, sex *biträdande köksförestånderskor*, fem *vaktmästare (2 kl.)*, sju *telefonister*, två *kontrollbiträden*, en *baderska*, en *portvakt (2 kl.)*, sju *expeditionsvaktsbiträden*, fyra *springfläckor*. — Åtta *reparatörer*, sju *eldare*, tre *truckförare*, två *förrädsarbetare*, sex *gårdskarlar*, två *diversearbetare*, femtio två *köksbiträden*, nio *matsalsbiträden*, två *första biträden*, en *kallskänka*, sju *kokerskor*, åttionio *städerskor*, fyra *arbetsbiträden*, sju *portvakter*.

Barnsjukhuset Simon och Mathilda Sachs' minne.

Årstalunden, Sö. (postgirokonton nr 1071); t. 23 70 00 (växel).

Mottagningstid (för intagning av patienter samt å polikliniken): vardagar 11,30—12,30.

Besöksstid: söndagar 12,30—13,30.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se sid. 358, 361.

Sjukhuset, som upprättats genom en donation den 12 februari 1907 å 400,000 kr. av stärbhusdelägarna efter framlidne generalkonsuln Simon Sachs och hans maka Mathilda Sachs, är avsett för späda barn. Sjukhuset har 48 platser för sjuka barn, 6 platser för ambarn och 6 platser för medföljande digivande mödrar. Vid sjukhuset har även inrättats en poliklinik.

Sjukhuset bör enligt donationsbestämmelserna förvaltas av en styrelse, bestående av högst sju ledamöter. Styrelsen utses av stadsfullmäktige, men donatorerna äga under sin livstid utse tre ledamöter. Enligt beslut av stadsfullmäktige utses styrelsen för en tid av ett år i sänder.

Beträffande byggnadskommittén för sjukhuset, se sid. 355.

Författningar. Instruktioner för syssломannen och husmodern vid barnsjukhuset Simon och Mathilda Sachs' minne, fastställda av sjukhusdirektionen 2 febr. 1944.

Styrelse.

Höjer, f. Dahl, T. Signe E., fru, **Tengbom**, I. J., slottsarkitekt, vice ordf., **Wallgren**, A. J., professor, överläkare, **Wedberg-Larsson**, A. A. Elvira, fru, stadsfullm. (valda av stadsfullmäktige); **Sachs**, J. E., f. d. generalkonsul, ordf., **Sachs**, R., verkst. direktör, kassaförvaltare, **Heyman**, f. Thiel, Agda, fru (valda av donatorerna).

Sekreterare (300 kr.).

Holst, K. G. (se sid. 381).

Revisorer.

Gemensamma för hälsovårdsnämnden m. fl. (se sid. 396).

Styresman (arvode 1,008 kr.).

Magnusson, J. H. (se nedan).

Överläkare (30).

Magnusson, J. H. (förordn. t. o. m. ³⁰/4 1951); mottagningstid: 10—11.

Förste underläkare (12,324—11,376 kr.).

Frissell, E. G.; Alm, E. I.

Andre underläkare (10,236 kr.).

Engström, C.-G. D.

Röntgenläkare

(se Södersjukhuset).

En *obducent* (se Södersjukhuset).

Tre *översköterskor*, sju *sjuksköterskor*, ett *första kontorsbiträde*, två *barnsköterskor*, fjorton *sjuksköterskelever*, fyra *barnmorskelever*, sex *ammor* (dagarvode jämte

bostad och kost). — Ett första sköterskebiträde, sju sköterskebiträden.

Intendent.

Lindström, E. L. A. (se Södersjukhuset).

Kurator

(se Konvalescenthemskontoret).

Husmoder (2 kl.) (17).

Kruse, Svea Ch.

Ett första kontorsbiträde. — En första kokerska, ett första köksbiträde, ett matsalsbiträde, två köksbiträden, fyra städerskor, en sömmerska, en portvakt, en gårdskarl.

Norrtulls sjukhus.

Norrtullsgatan 14 (postadress: Stockholm 23) (postgirokonto nr 54733); t. 23 28 50; 33 96 53 (kontoret direkt); kontorstid: 9—12, 13—15,30, lördagar 9—12, 13—14.

Mottagningstid (för intagning av patienter samt å polikliniken): vardagar 10—11.

Telefontid (för förfrågningar om patienter): alla dagar 11—12.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se sid. 358, 361.

Besökstider: se nedan.

I samband med stadens förvärv av vissa fastigheter vid Norrtullsgatan, varefter tidigare Allmänna barnhusets barnhemsverksamhet varit inrymd (se kommunalkalendern för år 1933, sid. 151), förband sig staden enligt avtal med k. m:t och kronan den 12 september 1931 att intill dess en pediatrik klinik komme till stånd, dock längst till den 1 juli 1941, inom nämnda fastigheter upprätthålla ett stadens sjukhus för barn med 70 vårdplatser.

Enligt avtal senad den 17 november 1947 har giltighetstiden för avtalet i fråga utsträckt till den 1 juli 1948. Därest av k. m:t så påfordras, skola 20 av dessa platser upplåtas åt barn, vilka icke äga hemortsrätt i Stockholm. Sjukvårdsanstalten skall av staden under ovan angivna tid upplåtas till Karolinska institutet för undervisningsändamål såsom institutets pediatrika klinik. Läkaryården skall bestridas av Karolinska institutet; dock skola vederbörande läkare jämväl erhålla arvoden från staden. Staden har vidare åtagit sig att under samma tid, som barnsjukhuset upprätthålles, jämväl upprätthålla en till sjukhuset ansluten pediatrik poliklinik.

I samband med träffandet av ovanberörda avtal förband sig staden jämväl att bereda vissa angivna befattningshavare vid Allmänna barnhuset motsvarande anställning vid det av staden upprättade barnsjukhuset.

Staden äger årligen från statsverket utbetomma dels ett belopp av 60,000 kr. till bestridande av kostnaderna för barnsjukhuset, dels ett belopp av 5,700 kr. för upprätthållandet av den pediatrika polikliniken därstädes. Dessutom utgår till sjukhuset ett årligt bidrag av 50,000 kr. från Allmänna barnhusets Stockholmsfond (se sid. 266).

Den 21 februari och den 18 september 1944 beslöto stadsfullmäktige anvisa medel för anordnande av nya vårdavdelningar för 80 barn. Antalet vårdplatser för barn utgör därefter sammanlagt 150. Den 17 februari 1947 bemyndigades sjukhusdirektionen av stadsfullmäktige att verkställa utredning om fortsatt modernisering av Norrtulls sjukhus jämte anordnande av en barnpsykiatrisk avdelning vid sjukhuset. Under år 1947 har vid sjukhuset inrättats en poliklinik för astmasjuka barn.

I ifrågavarande fastigheter har jämväl anordnats en sinnessjukavdelning med f. n. 86 vårdplatser, samtliga avsedda för kvinnor.

Författning. Avtal 23 okt. 1931 mellan k. m:t och kronan och Stockholms stad rörande upprätthållande av en stadens sjukvårdsanstalt för barn i allmänna barnhusets förutvarande fastighet i kvarteret Mimer. Ang. förlängning av giltighetstiden för detta avtal, se Utl. 1948: nr 184.

Styresman (arvode 1,668 kr.).

Wallgren, A. J. (se nedan).

Spädbarns- och sjukavdelningen.

Besökstid: söndagar 13—14.

Överläkare

(3,500 kr.; dessutom avlöning från Karolinska institutet).

Wallgren, A. J.

Underläkare

(2,800 kr.; dessutom avlöning från Karolinska institutet).

Ström, L. H. J.

Amanuens

(750 kr.; dessutom avlöning från Karolinska institutet).

d'Avignon, M. F. E.

Förste underläkare (11,376 kr.).

Vahlquist, B. Cson (bitr. lasarettsläkare); Lind, J. (bitr. lasarettsläkare).

Läkare för allergiska sjukdomar (10,236 kr.).

Kræpeien, S.

Röntgenläkare (6,000 kr.).

Vakant, *tf. Wegelius, C.*

*Läkare vid rådgivningsbyrån för
uppföstringsfrågor* (10,236 kr.).

Nordlund, Elsa-Brita.

Assistent (2,778 kr.).

Vakant.

*Assistent vid avdelningen för psy-
kisk barnavård* (17).

Vakant.

Två *arbetsterapeuter*, en *laboratorie-
översköterska*, en *röntgenöversköterska*,
åtta *översköterskor*, två *laboratoriesköters-
kor*, tolv *sjuksköterskor*, en *mjölkköks-
förestånderska*, ett *röntgenbiträde*, tjugu-
sex *barnsköterskor*, sex *sjuksköterskeele-
ver* (från S:t Eriks sjuksköterskeskola, 2,500
kr.), trettiofem *sjuksköterskeelever* (från andra
skolor, 540 kr. jämte fri kost och bostad), fyra
ammor (930 kr. jämte fri kost och bostad).
— Ett *laboratoriebiträde*, ett *röntgenbi-
tråde*, tjungen *stüderskor*, två *arbetsbiträ-
den*, två *sjukbärare*.

Sinnessjukavdelningen.

Besökstid: söndagar, tisdagar och torsdagar
12,30—13,30.

Överläkare (1,200 kr.).

Ehrensward, J. N. G., frih. (se sid. 368).

Underläkare (600 kr.).

Kullman, Julie K. A. (se sid. 368).

Två *översköterskor*, en *sjuksköterska*,
aderton *sköterskor*.

Predikant (1,500 kr.).

Wiklund, E. V., komminister i Matteus förs.

En *organist* (396 kr.).

Syssloman (3 kl.) (24).

Ericsson, A. B.; mottagningstid: 9—11.

Kammarsskrivare (20).

Lind, E. G. W.

Kuratorer (17).

Vakant, *tf. Berge*, Gertrud T. G. E.; mottag-
ningstid: 11—12;

Östrand, Ulla H. (å rådgivningsbyrån för upp-
föstringsfrågor).

Maskinist (3 kl.) (17).

Lundin, E. H.

Husmoder (2 kl.) (17).

Magnér, Silvia M.

Köksförestånderska (3 kl.) (10).

Landin, Eva Ch. M.

Vaktmästare (1 kl.) (12).

Nessén, J. E.

Fyra *första kontorsbiträden*, ett *kon-
torsbiträde*, en *expeditionsvakt*, en *port-
vakt*, ett *kontrollbiträde*. — En *snickare*,
två *reparatörer*, en *eldare*, tre *gårdskarlar*,
en *första kokerska*, en *kokerska*, en *kall-
skänka*, två *första biträden* (kokerskor), fyra
matsalsbiträden, nio *köksbiträden*, en *un-
dertvåttförestånderska*, två *telefonvakter*,
ett *första biträde* (förrådet), en *telefonist*.

**Södra barnbördshuset-Maria
sjukhus.**

Wollmar Yckullsgatan 27, Sö. (postgiro-
konto nr 2057); t. 44 07 00; syssloman-
nen direkt, även Stigberget-Åsö sjukhus:
43 09 60; köksavd. 40 60 34; maskinavd.
41 93 25.

Besökstider:

för patienter å allmänt rum: söndagar, mån-
dagar, onsdagar och fredagar 12—13 samt
18,30—19 (endast för mannen);

för patienter å hel- och halvskilda rum:
alla dagar 11—13 samt 18,30—19,30 (en-
dast för mannen).

Expeditionstid: å sysslomanskonto-
ret 9—12, 13—15,30, lördagar och dag före helgdag
9—12, 12,30—14.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se
sid. 358, 361.

Efter tillkomsten av Södersjukhuset hava
Södra barnbördshuset och Maria sjukhus sam-
manförs under gemensam förvaltning. Sjukhuset
omfattar f. n. 134 vårdplatser å barnbördsavdel-
ningen.

Styresman (arvode 1,008 kr.).

Domeij, J. E. G. (se nedan).

Överläkare (30).

Domeij, J. E. G. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1953),
mottagningstid: 10,30—11.

Förste underläkare (11,376 kr.).

Kinch, A. K. (bitr. lasarettsläkare); Kaplan, B. E.

Andre underläkare (10,236 kr.).

Bogg-Berggren, Anna M.; Bellander, B. A. B.

Konsulterande läkare i pediatrik (7,536 kr.).

Lind, J.

Obducent och patolog (4,000 kr.).

Lindgren, Å. G. H.

En förlösningsbarnmorska en operationsöversköterska, sex översköterskor, elva sjuksköterskor, tio barnmorskor, tjugunio barnsköterskor.

Predikant (2,544 kr.).

Palmer, N. E., kyrkoadjunkt i Storkyrkoförs.

Syssloman (2 kl.) (28).

Johansson, E. V.; t. 43 09 60; mottagningstid: 10—12.

Kammarskrivare (20).

Nilsson, N. T., tjl. (se sid. 367), tf. Enström, K. O.

Kontorsassistent (18).

Ranskog, H. Å. R., tjl. (se sid. 364), tf. Edvinsson, Karin H.

Kurator

(se Konvalescenthemskontoret).

Mottagningstid: måndagar och fredagar 9—11.

Ett första kontorsbiträde, två kontorsbiträden (kontrollbiträden).

Maskinist (2 kl.) (18).

Snöwall, A. H.

Husmoder (2 kl.) (17).

Persson, f. Hedlund, Tyra A. M.

Köksförestånderska (2 kl.) (17).

Karlsson, W. K. (Mia).

Vaktmästare (1 kl.) (12).

Vakant.

En biträdande maskinist (2 kl.), en biträdande köksförestånderska, fyra portvakter (2 kl.). — Fem eldare, fyra gårdskarlar, en första kokerska, en kokerska, en kallskänka, ett första matsalsbiträde, två matsalsbiträden, fem köksbiträden, sju städerskor, tretton sköterskebiträden, två första sköterskebiträden, trettiofyra sköterskebiträden, ett tvättbiträde, ett första biträde, ett förrådsbiträde jämte ytterligare personal.

Stigberget-Åsö sjukhus.

Fjällgatan 23 och 20 A samt Åsögatan 147, Sö. (postgirokonton nr 59977). Avd. 1—5: (kvinnliga patienter) Fjällgatan 23, t. 44 02 85 (växel). Växeln öppen 6—21. Efter växlens stängning: avd. 1 t. 44 02 86, avd. 2 t. 44 02 87, avd. 3 t. 44 02 88, avd. 4 t. 44 02 89, avd. 5 t. 44 16 82. Avd. 6: (manliga patienter) Fjällgatan 20 A, t. 42 11 05. Avd. 7: (tuberkulosavd. för manliga och kvinnliga patienter), Avd. 8: (kvinnliga patienter), Avd. 9: (manliga patienter), Åsögatan 147, t. 44 07 25 (växel). Växeln öppen 6—21. Efter växlens stängning (endast sjukavd. t. 44 07 28. Sysslomannen direkt, även för Södra barnbördshuset-Maria sjukhus: t. 43 09 60.

Besökstid: tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 14—15.

Expeditionstid: sysslomanskontoret vid Stigbergets sjukhus: måndagar, onsdagar och fredagar 9—12, tisdagar och torsdagar 9—12, 13—15,30, lördagar och helgdagsaftnar 9—12, 13—14. Sysslomanskontoret vid Åsö sjukhus: 9—12, 13—15,30, lördagar och helgdagsaftnar 9—12, 13—14.

Sjukvårdsvgifter: se sid. 358, 361.

Antalet vårdplatser vid Stigberget-Åsö sjukhus är f. n. 242, varav å Fjällgatan fem avdelningar för 95 kvinnliga patienter och en avdelning för 39 manliga patienter samt å Åsögatan en avdelning för 36 kvinnliga och en avdelning för 36 manliga patienter samt en tuberkulosavdelning för 16 kvinnliga och 20 manliga patienter.

Författningar. Sjukhusdirektionens beslut 8 dec. 1943 ang. vårdavgifter vid Stigberget-Åsö sjukhus. Stadsfullmäktiges beslut 15 april 1946 rörande sänkning av patientavgifterna vid sjukhuset (Kf 1946: nr 41).

Styresman (arvode 1,848 kr.).

Lindborg, N. E. (se nedan).

Överläkare (30).

Lindborg, N. E.; mottagning: Fjällgatan 23, 9—9,30, Åsögatan 147, 12—12,30.

Förste underläkare (11,376 kr.).

Blom, B. F. (å avd. 1—6); en vakant (å avd. 7—9).

Röntgenläkare (4,380 kr.).

Ulfsparre, F.

En arbetsterapeut, en röntgenöversköterska, en laboratorieöversköterska, nio översköterskor, elva sjuksköterskor, en laboratoriesköterska, två sjukgymnaster, två

badarskor. — Ett sköterskebiträde å röntgen, sextionio sköterskebiträden.

Predikant och organist (3,504 kr.).

Ljungberg, H. D., komminister i Oscars förs.

Syssloman.

Johansson, E. V. (se Södra barnbördshuset-Maria sjukhus).

Kontorsassistent (18).

Jemstedt, S. O.

Kurator

(se Epidemisjukhuset).

Mottagningstid: Stigbergets sjukhus: tisdagar 9—11 (t. 42 42 54); vid Äsö sjukhus: fredagar 9—11.

Kontorsskrivare (13).

Vakant.

Ett första kontorsbiträde, ett kontorsbiträde.

Husmoder (2 kl.) (17).

Koppang, Märtha M.

Köksförestånderskor (3 kl.) (10).

Johansson, Jane R. M. (Stigbergets sjukhus); Husberg, Hjärdis H. M. (Äsö sjukhus.)

En vaktmästare (1 kl.), två värmeledningsskötare (beredskapsarvode 1,056 kr.). — En eldare, sex gårdskarlar, fyra kokerskor, fyra port- och telefonvakter, en kallskänka, tre första biträden, två matsalsbiträden, sju köksbiträden, sju städerskor.

Söderby sjukhus.

Söderby, Uttran (postgirokonto nr 13304), t. 753 + 303 14 (kontoret); 753 + 310 00 (växel).

Mottagningstid (för intagning av patienter): vardagar 10—11.

Besökstid: tisdagar och torsdagar 18—19,30, sön- och helgdagar 12,30—15.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret 8—15,30.

Sjukvårdsavgifter: se sid. 358, 361.

Sjukhuset, som är uppfört å stadens egendom Söderby i Salems socken, är avsett att mottaga i Stockholm boende tuberkulossjuka. Sjukhuset är uppdelat på två sjukavdelningar, var och en med en överläkare som chef och inrymmer sammanlagt 408 platser i allmänt rum samt 40 platser i enskilda och halvenskilda rum.

Till driftkostnader för tuberkulossjukvård vid stadens tuberkulosanstalter utgår statsbidrag.

Under år 1946 hava stadsfullmäktige anvisat medel samt lämnat sin medverkan för uppförande och drift av en efterbehandlingspaviljong med 59 vårdplatser för tuberkulossjuka flyktningar.

Författning m. m. K. kung. 22 juni 1939 ang. statsbidrag till driftkostnaderna vid anstalter för lungtuberkulos. Ordningsregler för patienter vid Söderby sjukhus 11 febr. 1948.

Styresman (arvode 2,196 kr.).

Bruce, N. E. T. (se nedan).

Överläkare (B 19).

Bruce, N. E. T. (förordn. t. o. m. ³⁰/₉ 1952), mottagningstid: 8,30—9; Birath, G. N. (förordn. t. o. m. ³⁰/₉ 1953), mottagningstid: 8,30—9.

Förste underläkare (11,988—11,376 kr.).

Källqvist, I. N. J. (bitr. sanatorieläkare); Uggla, L.-G.; Nilsson, H. G. (bitr. sanatorieläkare); en vakant.

Andre underläkare (10,236 kr.).

Rydin-Ericsson, Astrid B.; en vakant.

Läkare för kirurgiska sjukdomar (5,256 kr.).

Crafoord, C.

Läkare för behandling av hals-tuberkulos (4,380 kr.).

Erici, E. V.

Tandläkare (7,008 kr.).

Hellgren, P. L.

En arbetsterapeut, en röntgenöversköterska, en laboratorieöversköterska, två operationsöversköterskor, femton översköterskor, en laboratoriesköterska, tjugo sju sjuksköterskor, sex sjuksköterskeelever, ett laboratoriebiträde, ett fotografiskt biträde. — En sjukbärare, tjugo manliga sjukvårdsbiträden, åttio två sköterskebiträden.

Predikant och organist (2,640 kr.).

Klasson, K. E. V., komminister i Botkyrka förs.

Syssloman (2 kl.) (28).

Herrman, N. V. A.; t. 753 + 303 14; mottagningstid: 8—10.

Kammarskrivare (20).

Lindell, B. J. W.

Kurator (17).

Karlsson, J. E. (Hanna); mottagningstid: 8,30—10, 11—12.

En *förste kontorist*, fyra *första kontorsbiträden*, ett *kontorsbiträde*.

Maskinist (1 kl.) (19).

Lindqvist, S. E.

Husmoder (1 kl.) (19).

Grönberg, Hanna.

Köksförestånderska (2 kl.) (17).

Gustafsson, Greta L. M.

Vaktmästare (1 kl.) (12).

Augustson, A. S. A.

En *biträdande husmoder*, två *kontorsbiträden* (kontrollbiträden), en *telefonist*, en *biträdande maskinist* (1 kl.) (beredskapsarvode 1,056 kr.), en *biträdande maskinist* (2 kl.) (beredskapsarvode 1,056 kr.), fem *hantverkare*, en *trädgårdsmästare* (3 kl.), en *automobilförare*, en *tvättförestånderska* (2 kl.), en *biträdande köksförestånderska* (2 kl.), en *nattvakt*, två *baderskor*, en *portvakt* (2 kl.), en *vaktmästare*. — Fyra *eldare*, två *reparatörer*, en *automobilförare*, sju *gårdskarlar*, en *diversearbetare i köket*, en *första kokerska*, två *kokerskor*, ett *första matsalsbiträde*, fyra *matsalsbiträden*, en *kallskänka*, en *maskintvätterka*, ett *centrifugbiträde*, ett *första tvättbiträde*, två *strykerskor*, tre *sömmerskor*, ett *första biträde*, sex *tvättbiträden*, tre *första köksbiträden*, tretton *köksbiträden*, femton *städerskor*.

Tuberkulossjukstugan vid Hamra.

(Sanatoriet vid Hamra.)

Tullinge (postgirokonton nr 13303); t. 753 + 300 35.

Besökstid: söndagar 13—15.

Telefontid: (förfrågningar angående patienter) 10—11,30.

Tuberkulossjukstugan, som uppförts av ab. Separator å mark, tillhörig egendomen Hamra i Botkyrka socken och som av bolaget under ett tjugotal år använts såsom sanatorium för dess arbetare, inköptes av staden år 1923. Sjukstugan är avsedd för vård av tuberkulösa barn och har 40 vårdplatser. En vid sjukstugan upprättad skola står under folkskoledirektionens uppsikt och ledning.

Läkare (2,196 kr.).

Bruce, N. E. T. (se Söderby sjukhus).

Redogörare (1,056 kr.).

Herrman, N. V. A. (se Söderby sjukhus).

Föreståndarinna (2 kl.) (13).

Ekstedt, E. G. (Jane).

En *lärarinna*, en *värmeledningsskötare* (beredskapsarvode 1,056 kr.), en *sjuksköterska*. — En *kokerska*, sex *sköterskebiträden*, tre *köksbiträden*.

Långbro sjukhus.

Postadress: Älsjö 1 (postgirokonton nr 1096); t. 46 25 00 (växel); 46 13 56 (överläkare Goldkuhl); 46 25 00 (överläkare Lundquist); 46 13 63 (sysslomannen samt kontoret).

Mottagningstid: intagning av patienter sker alla tider på dygnet. Telefontid till överläkare (för förfrågningar om patienterna): alla dagar 13,30—14,30.

Besökstid: tisdagar, fredagar och söndagar 13,30—14,30.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret 10—12, 12,45—15, lördagar 10—12, 12,30—14.

Sjukvårdsavgifter: se sid. 358, 361.

Långbro sjukhus omfattar f. n. 888 vårdplatser för sinnessjuka. Sjukhuset är uppdelat på två avdelningar, under ledning av tvenne överläkare.

Styresman (arvode 1,752 kr.).

Goldkuhl, A. E. (se nedan).

Överläkare (B 19).

Goldkuhl, A. E. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1951), kvinnliga patienter, mottagningstid: tisdagar och fredagar 13—14; Lundquist, G. A. R. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1954), manliga patienter, mottagningstid: tisdagar och fredagar 13—13,30.

Biträdande läkare (B 13).

Abramson, D.¹⁾ (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1949); Sehlstedt, C. P. (förordn. t. o. m. ³⁰/₄ 1953).

Förste underläkare (13,404—11,376 kr.)²⁾.

Hammargren, S. A.; Perntz, A. K.; Rudberg, B. T. O.; en vakant.

Personalläkare (6,660 kr.

däruti ingående arvode som konsulterande läkare i invärtes medicin).

Hansson, A. F.

Tandläkare

(ersättn. enl. särsk. taxa).

Möllerstedt, P. E.

¹⁾ Åtnjuter avlöning enligt g 24.

²⁾ Förste och andre underläkare hava förmån av fri kost.

En uppsyningsman, en förste skötare, nittio skötare, trettiofyra översköterskor, en laboratorieöversköterska, tio sjuksköterskor, tre första sköterskor, etthundranittioen sköterskor, en sjukgymnast.

Predikant (1,500 kr.).

Hassler, J. E. A., komminister i Sofia förs.

En organist (624 kr.).

Syssloman (1 kl.) (30).

Ellnert, E. F.; mottagningstid: 12—14.

Förste kammarskrivare (22).

Carlhom, B. A., tjl. (se sid. 356), *tf.* Hagnér, N. Hj.

Kontorsassistenter (18).

Olsson, Annie P. M.; Alström, N. A.; en vakant.

Kuratorer (17).

Petersson, J. K. (Hanna), kvinnliga patienter, mottagningstid: alla vardagar utom lördagar 12,30—15.

Eriksson, N. Margareta, manliga patienter, mottagningstid: alla vardagar utom lördagar 12,30—15.

Förste kontorsskrivare och kassör (16).

Andersson, Anna-Lisa.

Fyra första kontorsbiträden.

Maskinist (1 kl.) (19)

(dessutom för verkmästargörömmål 1,008 kr.).

Lindstrand, N. G.

Köksförestånderska (1 kl.) (19).¹⁾

Schulte, A. Margaretha.

Husmoder (2 kl.) (17).¹⁾

Broman, U. (Ulla).

Förestånderska (personal-) (15).

Paulström, E. Elsa M., *tf.*

Förestånderskor (15).

Svensson, A. Karin (kvinnliga patienter); Nygren, Harriet M. Ch. (manliga patienter).

Vaktmästare (1 kl.) (12).

Andersson, A. F.; Samsing, S. G.

En biträdande maskinist (1 kl.), en biträdande maskinist (2 kl.), en trädgårdsmästare (2 kl.), sju hantverksföreståndare, åtta hantverkare, två arbetsförestånderskor, två automobilförare, en trädgårdsmästare (3 kl.), två biträdande köksförestånderskor (2 kl.), en vaktmästare (2 kl.),

en biträdande arbetsförestånderska, en tvättförestånderska (2 kl.), en biträdande tvättförestånderska (2 kl.), en telefonist, två portvakter (2 kl.). — Två bilförare, fyra reparatörer, en snickare, två målare, en smed, en murare, en skräddare, sex eldare, två diversearbetare i kök, två gårdskarlar, en första kokerska, två maskintvättbiträden, två kokerskor, två port- och telefonvakter, två första biträden, en kallskänka, en sömmerska, en portvakt, sexton köksbiträden, tre matsalsbiträden, tjugutva städerskor, nio tvättbiträden, två strykskor.

Beckomberga sjukhus.

Postadress: Bromma (postgirokontonr 59815); t. 37 25 00.

Mottagningstid (för styresmannen): vardagar 14—15; (övriga överläkare): vardagar 13,30—14,30.

Besökstid: tisdagar, torsdagar och söndagar 13,30—14,30.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret 10—15, lördagar 10—14.

Sjukvårdsavgifter: se sid. 358, 361. "

Förfrågningar ang. patienter besvaras av resp. översköterska dagligen 14—15.

Beckomberga sjukhus, uppfört å den staden tillhöriga egendomen Beckomberga i Bromma, omfattar 1,768 vårdplatser. Det har upprättats huvudsakligen för fullgörande av den staden jämlikt år 1925 med staten träffat avtal åvilande skyldigheten att övertaga vården av de förut å statshospital intagna, i huvudstaden hemortsberättigade sinnessjuka.

Styresman (arvode 2,628 kr.).

Wiesel, F. S. (se nedan).

Överläkare (B 19).

Wiesel, F. S. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1949); t. 37 22 35; Rabe, K. A. H. (förordn. t. o. m. ³⁰/₉ 1954); Izikowitz, S. J. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₀ 1952); Blomqvist, P. I. R. (förordn. t. o. m. ²⁸/₂ 1955); en vakant.

Biträdande läkare (B 13).

Reuterskiöld, S. (förordn. t. o. m. ³⁰/₄ 1950); Ehrensvärd, J. N. G., frih. (förordn. t. o. m. ³⁰/₉ 1952), tjl. (se sid. 368), *tf.* Lindgren, Birgit H. E.; tre vakanta, *tf.* Lindvall, J. E., *tf.* Möller, A. W., *tf.* Berggren, H. N. G.

Förste underläkare (11,988—11,376 kr.).¹⁾

Lindvall, J. E., tjl. (se ovan); Möller, A. W., tjl. (se ovan); Berggren, H. N. G., tjl. (se ovan);

¹⁾ Förste och andre underläkare hava förmån av fri kost.

¹⁾ Rörligt tillägg enligt statens bestämmelser.

Karlmark, E. G.; Dimberg, A. R. H., tj. (se sid. 368); Lindgren, Birgit H. E., tj. (se ovan); Almborg, Inga M.; Johnson, S. G. A.; Larson, Brita; Versteegh-Lind, Aina G.; en vakant.

Andre underläkare (10,236 kr.)¹).

Vakant.

Personalläkare (5,400 kr.,

dessutom 6,900 kr. i arvode som konsulterande läkare i invärtes medicin).

Ågren, N. O. (jfr nedan).

Tandläkare

(ersättning enligt särskild taxa).

Östergren, E. G.

Konsulterande läkare i röntgen-diagnostik (4,800 kr.).

Edling, N. P. G.

Läkare för kirurgiska sjukdomar (2,000 kr. utan rörligt tillägg).

Grönberger, G. A.

Läkare för elektrokardiografiska undersökningar (2,200 kr.).

Ågren, N. O. (se ovan).

Obducent och patolog (1,800 kr.).

Lindgren, Å. G. H.

En *sjukgymnast*, en *uppsyningsman*, etthundrafyrtio *skötare*, fyrtionio *översköterskor*, en *operationsöversköterska*, en *röntgenöversköterska*, en *laboratorieöversköterska*, trettiofyra *sjuksköterskor*, fyra *laboratoriesköterskor*, trehundra femtio *sköterskor*, två *sköterskor*.

Predikant (1,500 kr.).

Arvidson, H., kyrkoadjunkt i Bromma.

En *organist* (624 kr.).

Sysselman (1 kl.) (30).

Ramgren, E. G.; t. 37 22 36; mottagningstid: 9—11.

Förste kammarsskrivare (22).

Ericson, E. G.

Kontorsassistenter (18).

Olsson, Ebba I.²); Lundberg, I. K.; Arfwedson, N. J. R.; Broed, I. Irene, tf.

¹) Förste och andre underläkare hava förmån av fri kost.

²) Åtnjuter avlöning enligt g 13.

Amanuens (18).

Hedvall, B. G.

Kuratorer (17)

(mottagning lördagar 10—11, övriga vardagar utom onsdagar 12,30—14).

Olsson, Märta I. C.; Brennert, Elsa M.; Löwing-Olsson, H. Birgitta E.; en vakant.

Förste kontorsskrivare och kassör (16).

Hallersten, f. Engberg, A. Vera E.

Nio *första kontorsbiträden*, två *kontorsbiträden*.

Maskinist (1 kl.) (19)

(dessutom för verkmästargöröml 1,008 kr.).

Torstenesson, A. H.

Köksförestånderska (1 kl.) (19).

Ekeröth, A. E. (Lisa).

Husmoder (2 kl.) (17).

Hilldén, f. Olsson, A. L. (Anna-Lisa).

Förestånderskor (15).

Larsson, Agda O.; Bobeck, H. I. (Inga); Paulström, E. Elsa M., tj. (se sid. 378); Erhardt, S. Margit E.; Eriksson, E. M. (Maja); Wredenberg, Ellen S. M.; Ståhl, M. Margareta.

Vaktmästare (1 kl.) (12).

Brolin, P. E. H.

En *biträdande maskinist* (1 kl.), en *biträdande maskinist* (2 kl.), en *trädgårdsmästare* (2 kl.), sex *hantverksföreståndare*, en *förrädmästare* (3 kl.), nio *hantverkare*, tre *arbetsförestånderskor*, två *automobilförare*, en *tvättförestånderska* (1 kl.), tre *biträdande köksförestånderskor*, en *vaktmästare* (2 kl.), en *biträdande tvättförestånderska* (2 kl.), fyra *telefonister*, två *portvakter*, en *målare*, en *snickare*, tre *reparatörer*, tre *bilförare*, en *murare*, fem *eldare*, två *maskintvättare*, två *gårdskarlar*, fyra *diversarbetare i köket*, tre *kokerskor*, en *kaliskänka*, fyra *första biträden*, sex *sömmerskor*, sex *sköterskebiträden*, sex *matsalsbiträden*, tre *strykerskor*, sju *tvättbiträden*, tjugo *köksbiträden*, femtio *sju städerskor*, två *arbetsbiträden*.

Sinnessjukavdelningarna vid St Eriks och Norrtulls sjukhus.

Beträffande sinnessjukavdelningen vid St Eriks sjukhus (340 vårdplatser) och sinnessjukavdelningen vid Norrtulls sjukhus (165 vårdplatser), se sid. 368 och 374.

Rånäs sjukhus.

Rånäs; t. Rånäs 17 (sjukhuset), Rånäs 18 (styresmannen), Rånäs 23 (föreståndarinnan).

Sjukvårdsavgifter: se sid. 358, 361.

Besökstid: torsdagar och lördagar 13—14.

Rånäs sjukhus, som är förlagt till den av staden inköpta egendomen Rånäs i Fasterna socken, Stockholms län, har plats för 105 kvinnliga patienter.

Styresman och överläkare (30)
(dessutom styresmansarvode 840 kr.).

Fogelgren, G. N.

Syssloman.

Ericsson, A. B. (se Norrtulls sjukhus).

En predikant (708 kr.).

Förestånderska (15).

Ohlsson, Henny M.]

En värmeledningsskötare, en arbetsförestånderska, två översköterskor, en köksförestånderska, aderton sköterskor. — En gårdskarl och bilförare, en första kokerska, ett matsalsbiträde, tre köksbiträden.

Epidemisjukhuset.

Nära Valhallavägen, uppfartsväg från Ingemarsgatan, Va. (postgirokonto nr 1082); t. 23 54 20.

Mottagningstid: sjuka intagas alla tider på dygnet.

Besökstid: anhöriga medgivas att i besöksrummen onsdagar, lördagar och söndagar 13,30—14 samtala med de patienter, vilkas tillstånd det medger. Upplysningar om patienterna meddelas till anhöriga varje helgfri dag 12,30 av sjukhusets överläkare. Telefonuplysningar angående patienterna lämnas dagligen 13—14.

Sjukvårdsavgifter: se sid. 358, 361.

Enligt epidemilagen den 19 juni 1919 skall varje epidemidistrikt äga tillgång till erforderligt antal platser å särskilda epidemisjukhus för vård av personer, som äro behäftade med sådan smittsam sjukdom, som omförmäles i nämnda lag (jfr nedan).

I Stockholm, som utgör eget epidemidistrikt, lämnas sådan sjukvård å stadens epidemisjukhus, som för närvarande har 749 platser. Enligt instruktionen för Stockholms stads sjukhusdirektion är direktionen stadens epideminämnd.

De sjukdomar för vilka enligt epidemilagen (med följdförfattningar) vård skall beredas å epidemisjukhus äro: pest, kolera, smittkoppor,

fläckfeber, nervfeber, paratyfus, scharlakansfeber, difteri, akut barnförlamning, smittsam hjärnfeber, återfallsfeber, sömnsjuka, undulantfeber, rödsot och Weils sjukdom. I mån av utrymme behandlas dessutom mässling, kikhosta, vattenkoppor, skott, epidemisk influensa m. fl. sjukdomar.

För vid sjukhuset vårdade patienter är efterkontroll och efterbehandling anordnad.

Vid sjukhuset meddelas av överläkaren klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater, som å sjukhuset fullgöra assistenttjänstgöring.

Till sjukhusets driftkostnader utgår statsbidrag med 2 kr. per underhållsdag för varje enligt epidemilagen kostnadsfritt vårdad sjuk.

Vid sjukhuset finnes anordnad en skola, som står under folkskoledirektionens uppsikt.

Författningar. Epidemilag 19 juni 1919, med ändr. K. kung. 5 maj 1939 ang. statsbidrag till driften av epidemisjukhus m. m. (se Kfh 1946, sid. 415). Avtal mellan hälsovårdsnämnden och Karolinska institutet ang. klinisk undervisning i epidemiologi vid Epidemisjukhuset 5 maj 1911, med ändr. Hälsovårdsnämndens beslut 26 april 1938 ang. rätt till vård å Epidemisjukhuset av vissa utom Stockholm insjuknade personer.

Styresman

(arvode 2,196 kr. samt dessutom undervisningsarvode från Karolinska institutet 4,000 kr.).

Ström, V. J. (se nedan).

Överläkare (35).

Ström, V. J. (förordn. t. o. m. ³¹/s 1951); mottagningstid: vardagar 12,30—13; en vakant, tf. Lindahl, J. O.

Öronläkare (30).

Sjöberg, A. Ax:son, tjl., tf. Rimér, K.-G.

Förste underläkare (11,376 kr.).

Lundström, R.; Barr, J. O. E.; Jacobsson, E. G.; två vakanta.

Röntgenläkare (9,636 kr.).

Vakant, tf. Wegelius, C.

Konsulterande bakteriolog (5,400 kr.).

Vakant.

En laboratorieöversköterska, en operationsöversköterska, en röntgenöversköterska, nitton översköterskor, tre laboratiesköterskor, en operationssköterska, trettio sjuksköterskor, en folkskollärare, en sjukgymnast, två arbetsterapeuter, ett röntgen-

biträde, två *operationsbiträden*, ett *första biträde på laboratoriet*, tre *första sköterskebiträden*, etthundratre *sköterskebiträden*, jämte ett varierande antal *tillfälliga sköterskebiträden*.

Predikant (1,464 kr.).

Nilsson, J. A., komminister i Engelbrekts förs.

Syssloman (2 kl.) (28)

(åtnjuter avlöning enl. 30 lönegr.).

Holst, K. G.; t. 23 54 20; mottagningstid: 9—11.

Kammarsskrivare (20).

Sunne, C. N., tjf.

Kontorsassistent (18).

Arenholt, B. H. R., tjf. (se sid. 367), tf. Falk, K. G.

Kurator (17).

Bergholtz, Inga E. K.

En *kontorsskrivare*, tre *första kontorsbiträden*, ett *kontorsbiträde*.

Maskinist (2 kl.) (18).

Hedman, S.

Preparator (13).

Frisk, G. A. E.

Husmoder (2 kl.) (17).

Jægerfalk, Astrid S.

Köksförestånderska (2 kl.) (17).

von Zweigbergk, Sigrid.

Vaktmästare (1 kl.) (12).

Jansson, N. J.; Carlsson, J. A. S.; Wåhlin, C. A.

En *biträdande maskinist* (2 kl.), tre *automobilförare*, två *hantverkare*, en *biträdande husmoder*, en *biträdande köksförestånderska* (2 kl.), en *tvättförestånderska* (2 kl.), en *biträdande tvättförestånderska*, fyra *telefonister*, ett *expeditionsvaktsbiträde*. — Sex *eldare*, en *bilförare*, sju *gårdskarlar*, en *tapetserare*, en *första kokerska*, två *kokerskor*, en *kallskänka*, fyra *första köksbiträden*, fyra *matsalsbiträden*, åtta *köksbiträden*, två *tvättbiträden*, två *sömmerskor*, en *strykerska*, sex *tvättbiträden*, ett *första förrädsbiträde*, tio *städerskor*.

Sjukhuset Eira, Stockholms stads och läns sjukhus.

Rörande detta för staden och Stockholms län avsedda sjukhus, som icke är upptaget på stadens stat och icke sorterar under sjukhusdirektionen, se sid. 458.

Konvalescenthemmen.

(Betr. Isidor Dannströms konvalescenthem, se under Sabbatsbergs sjukhus, sid. 363.)

Konvalescenthemskontoret.

Lilla Nygatan 5 (postadress: Stockholm 2; postgirokonton nr 195 960); t. 21 48 90, 21 49 30.

Stadsfullmäktige beslöt den 17 december 1943 att inrätta ett särskilt förvaltningskontor för handläggning av ärenden berörande stiftelsen Martin Gebers, Albert och Hulda Pålsons, Jacques och Galathée Lamms samt Heijkenskjölds konvalescenthem, Ihrfeltska barnhemmet, barnsanatoriet Tjärnan samt Elfviks konvalescenthem och Blackebergs vård- och konvalescenthem.

Stat år 1949. (Konvalescentvård.) Utgifter: driftbudgeten 2,079,196 kr. (därav engångs 71,565 kr.), kapitalbudgeten av lånemedel inom linjen 1,369,500 kr.; inkomster: driftbudgeten 590,844 kr.

Syssloman (3 kl.) (24).

Hägglund, B. A. K.; t. 21 49 30; mottagningstid 9—11.

Kontorsassistent (18).

Ahnfelt, Inga L., fru.

Kurator (17).

Forsberg, f. Lundberg, Ragnhild R. R.¹⁾; mottagning: Vasagatan 6, 2 tr., alla vardagar utom lördagar 14—15, t. »sjukhusdirektionen» (se sid. 388).

Ett *första kontorsbiträde*, ett *kontorsbiträde*.

Stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem.

Orhem (postadress: Stockholm 20; postgirokonton nr 155 867); t. Södertörns villastad 256—260.

Stadsfullmäktige beslöt den 30 september 1929 emottaga en donation av framlidne bankiren

¹⁾ Tjänstgör även vid Södra barnbördshuset och vid stadens mödravårdscentraler utom Södersjukhuset.

SjD

Martin Geber å 800,000 kr. till bildande av en under stadens inseeende ställd stiftelse med uppgift att bereda lantvistelse åt konvalescenter. Sedermera erbjöd sig advokaten Arvid Geber att till stiftelsen tillskjuta ytterligare medel av stärbhusets tillgångar nämligen dels ett belopp av 200,000 kr. (av vars årliga avkastning dock f. n. utgår en livränta till ett belopp av 2,200 kr. per år), dels ock vad som kunde utvinnas av vissa till Stockholms enskilda bank överlämnade värdepapper. Denna senare donation mottogs av stadsfullmäktige den 15 september 1930. Donationsmedlen skola enligt stadsfullmäktiges beslut förvaltas av drätsel-nämnden.

Den 15 april 1936 har advokaten Arvid Geber å bankir Martin Gebers stärbhus' vägnar till stiftelsen överlämnat ett belopp av nära 145,000 kr., med rätt för stiftelsens styrelse att bestämma öfver användningen av såväl kapitalet som dess avkastning till befrämjande av stiftelsens verksamhet. Av detta belopp förvaltas 75,000 kr. såsom en särskild fond, benämnd »Martin Gebers fond», vars avkastning främst användes till beredande av friplatser å konvalescenthemmet.

Enligt testamentets bestämmelser skall donationen användas till bildande av en testators namn bärande stiftelse, som skall hava till ändamål att bereda lantvistelse åt konvalescenter, företrädesvis sådana, som efter genomgången sjukdom blifvit från sjukhus utskrivna och som därefter äro i behov av rekreationsvistelse å landet men ej äro i besittning av erforderliga medel att själva bekosta sig sådan. Konvalescenthemmet bör ordnas så, att såväl barn som vuxna kunna därestädes emottagas, varvid företrädesrätt att bliva intagen skall tillkomma den, som är skriven i Stockholm. Även utom Stockholm boende böra dock kunna vinna inträde på villkor, som Stockholms stad äger närmare bestämma.

Stadsfullmäktige beslöto den 15 maj 1933 att av donationsmedlen anvisa ett belopp av 875,000 kr. för uppförande av ett konvalescenthem i huvudsaklig öfverensstämmelse med ett förslag, som utarbetats av en av hälsovårdsnämnden tillsatt kommitté. Samma dag fastställde stadsfullmäktige jämväl stadgar för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem. Den 2 december 1935 beslöto stadsfullmäktige anvisa det av donationsfonden återstående beloppet, med undantag för vad som borde reserveras till fullgörande av stadens åtagande gentemot viss livräntetagare, till inventarieutrustning för hemmet och hemmets fullbordande i öfrigt.

Stiftelsen skall enligt donationsbestämmelserna stå under Stockholms stads omedelbara överinseeende, och dess angelägenheter skola handhavas av en styrelse, som skall bestå af fem ledamöter jämte två suppleanter för dem. Såväl styrelseledamöter som suppleanter utses av

sjukhusdirektionen för en tid af fyra år. Nuvarande ledamöter och suppleanter äro utsedda för åren 1949—1952. Af styrelseledamöterna böra minst två våra legitimerade läkare i Stockholm.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 22 mars 1948 skall styrelsens förvaltning och stiftelsens räkenskaper granskas af de af stadsfullmäktige för granskning af sjukhusdirektionens förvaltning valda revisorer.

Konvalescenthemmet, vilket togs i bruk i mars månad 1936, är beläget å den staden tillhöriga egendomen Orhem vid sjön Drevvikens norra strand. Antalet platser vid hemmet utgör numera 118, däraf 86 platser för vuxna och 28 platser för barn samt 4 platser för mödrar med späda barn.

Vårdavgiften utgår, där icke nedsättning av eller befrielse från erläggande av densamma beviljas, för stockholmsbor med för vuxna 2,50 kr. och för barn 2 kr. per dag samt för landsortsbor med 20 kr. per dag.

Stadgar m. m. Stadgar för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem, godkända af SF 15 maj 1933, med ändr. Reglemente för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem, fastställt af sjukhusdirektionen 10 mars 1939, med ändr. 14 juni 1940. Instruktioner för vissa befattningshavare vid stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem, utfärdade af stiftelsens styrelse 17 febr. 1939.

Styrelse

(vald för tiden 1949—1952).

Mårtens, G. H. M., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Adamsson**, f. Hollman, Karin Ch. T., fru; **Hansson**, N. H., sjukhusdirektör, vice ordf.; **Wallgren**, A. J., professor, överläkare; **Öhman**, H. G., prakt. läkare.

Suppleanter: **Rud**, f. Eklund, Anna L., ombudsman; **Östlund**, f. Malm, U. Linnéa, fru.

Revisorer.

(Gemensamma för hälsovårdsnämnden m. fl., se sid 396.)

Styresman och läkare (6,660 kr.).

Fredbärj, K. T.

Föreståndarinna (1 kl.) (15).

Segerstedt, Elsa K.

Två översköterskor, en sjuksköterska, en sjukgymnast, en extra lekledarinna, en köksförestånderska (3 kl.), en baderska. — En värmeledningsskötare, en gårdskar, tillika automobilförare, en första kokerska, ett första biträde, tre matsalsbiträden, två första sköterskebiträden, femton sköterskebiträden, fyra köksbiträden, tre städerskor.

Albert och Hulda Pålsons konvalescenthem.*Södertörns villastad nr 10; t. Södertörns villastad 25; expeditionstid: 11—13.*

Hemmet har till ändamål att bereda underhåll och vård åt kvinnor, som efter genomgången sjukdom härav äro i behov och icke kunna i eget hem eller hos anhöriga på tillfredsställande sätt vårdas. Hemmet har tillkommit genom en av godsägaren Albert Pålson och hans hustru Hulda Pålson, född Hjertström, till Stockholms stad överlämnad donation å 200,000 kr., vars årliga avkastning skall användas till bestridande av utgifter för å hemmet intagna personers underhåll och vård. Staden har åtagit sig att tillhandahålla lokal för hemmet, bekosta dess inredning och uppsättning samt bestrida de ytterligare utgifter för detsamma, som ej täckas av denna donation och möjligen tillkommande donationsavkastning. Enligt donationsbrevet hava lasarettsläkare i Kalmar läns norra landstingsområde rättighet att ständigt få vid hemmet disponera öfver två platser.

Konvalescenthemmet är numera förlagt till en för ändamålet inköpt fastighet i Södertörns villastad, varest plats kan beredas för 52 kvinnliga patienter.

Jämlikt donationsbestämmelserna är vården å 30 av hemmets platser avgiftsfri; å övriga 22 platser utgår avgiften, där icke nedsättning eller befrielse beviljats, med 2,50 kr. per dag. Vårdtiden får i regel icke överstiga fyra veckor. Remiss till intagning sker genom hemmets läkare. Utredning om vederbörandes hemorts rätt och betalningsförmåga verkställs av sjukhusavgiftsdelegerade och fattigvårdsnämndens sociala byråer.

Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å hemmet efter särskild kallelse ävensom att regelbundet besöka hemmet en gång var fjortonde dag.

Konvalescenthemmets förvaltning, som förut ombesörjdes av en särskild styrelse i enlighet av stadsfullmäktige den 24 januari 1905 antagna villkor, handhaves numera enligt k. brev den 5 juni 1942 omedelbart av sjukhusdirektionen i egenskap av sjukvårdsberedning.

Styresman och läkare (1,008 kr.).

Lindborg, N. E. (se sid. 375).

Föreståndarinna (2 kl.) (13).

Larsson, S. Gunborg.

En värmeledningsskötare, en sjuksköterska. — En kokerska, två köksbiträden, fyra städerskor.

Jacques och Galathée Lamms konvalescenthem för tuberkulossjuka.*Stora Gungan, Enskede 1; t. 49 02 50.*

Tuberkulohemmet har tillkommit på grund av en i testamente av änkefru Galathée Lamm år 1913 till staden gjord donation å ett belopp av 100,000 kr. Beloppet skulle enligt donationsbestämmelserna användas till ett konvalescenthem för behövande personer, som vid något av stadens sjukhus behandlats för tuberkulos, mot villkor, att staden upplåte för ändamålet lämplig lokal och omhändertog bestyret med förvaltningen av såväl penningmedlen som hemmet. Hemmet har upprättats å en staden tillhörig lägenhet i Enskede församling. Det har 9 platser, avsedda för män. Vården är kostnadsfri och platserna disponeras av stadens centraldispensär (se sid. 385) såsom ett led i dess verksamhet för understödjande av medellösa tuberkulossjuka. Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å hemmet efter särskild kallelse ävensom att regelbundet besöka hemmet en gång i kvartalet.

Styresman och läkare (444 kr.).

Gentz, C. M. A. (se sid. 385).

Föreståndarinna (3 kl.) (12).

Wadman, Hilma.

En kokerska.

Heijkenskjölds konvalescenthem.*Måsnaryd, Södertälje; t. 755+316 63; expeditionstid 11—13.*

Konvalescenthemmet har tillkommit på grund av en testamentarisk donation av översten S. L. Heijkenskjöld och hans maka till ett belopp av sammanlagt 400,000 kr., som år 1919 överlämnades till staden. För hemmets upprättande har arrenderats viss del av den Södertälje stad tillhöriga egendomen Måsnaryd vid sjön Måsnaren i Västertälje socken. Arrendet omfattar huvudbyggnaden och några mindre byggnader jämte park, trädgård och hagmark. Hemmet kommer att under år 1949 förflyttas till egendomen Karlberga vid Södertälje.

Konvalescenthemmet är avsett för medellösa eller mindre bemedlade personer från Stockholms stad, vilka efter utskrivning från sjukhus äro i behov av konvalescentvård, samt har plats för 30 patienter. Remiss till intagning sker genom hemmets läkare. Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å hemmet efter särskild kallelse ävensom att regelbundet besöka hemmet en gång i kvartalet. Utredning om vederböran-

des hemortsrätt och betalningsförmåga verkställ-
les av sjukhusavgiftsdelegerade och fattigvårds-
nämndens sociala byråer. Vårdavgiften utgår, där
icke nedsättning eller befrielse beviljats, med
2,50 kr. per dag.

Styresman och läkare.

von Greyerz, W. (se sid. 360).

Föreståndarinna (2 kl.) (13).

Kinberg, E. M. A. (Maja).

En trädgårdsmästare, ett trädgårds-
biträde. — En kokerska, ett matsalsbiträ-
de, ett köksbiträde, två städerskor, ett ar-
betsbiträde.

Ihrfeltska barnhemmet.

Högliden 3, Herserud, Lidingö 1; t.
65 04 41.

Den villafastighet, Nya Torsvik nr 62 i
Lidingö, i vilken Ihrfeltska barnhemmet är in-
rymt, donerades år 1920 av vice häradshöv-
ding Fredrik Ihrfelt till Stockholms stad för
att under benämning »Ihrfeltska barnhemmet»
användas till konvalescent- och vilohem för
behövande efter sjukhusvistelse klena barn i ål-
dern 3—11 år, tillhörande Stockholms kommun.

Hemmet kan mottaga högst 15 barn. Remiss
till intagning meddelas av hemmets läkare.
Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å
hemmet efter särskild kallelse ävensom att regel-
bundet besöka hemmet en gång var fjortonde
dag. Utredning om vederbörandes hemortsrätt
och betalningsförmåga verkställs av sjukhus-
avgiftsdelegerade och fattigvårdsnämndens sociala
byråer. Vårdavgiften utgår, där icke nedsättning
eller befrielse beviljats, med 2 kr. per dag.

Styresman och läkare (1,752 kr.).

Jacobsohn, G. L., prakt. läkare.

Föreståndarinna (2 kl.) (13).

Hjorth, Ruth V.

En kokerska, fyra sköterskebiträden.

Barnsanatoriet Tjärnan.

Tjärnan, Kullsveden; t. Tjärnan 11 (exp.,
avd. I och II), Tjärnan 64 (avd. III och
IV), Tjärnan 65 (maskinisten).

Barnsanatoriet Tjärnan (f. d. kronprinsessan
Margaretas vårdanstalt för tuberkulösa barn) i
Tjärnans by, cirka 5 km från Säter, är avsett
för fattiga, tuberkulösa barn från Stockholms
stad i en ålder ej överstigande 12 år och med
utsikt till fullt tillfrisknande eller åtminstone
avsevärd förbättring. Sanatoriet kan numera
rymma 100 barn.

Vårdavgiften utgår fr. o. m. den 1 juli 1947,
från vilken dag statsbidrag för driftkostnaderna
utgår, en kr. per dag.

Författning. Instruktion för styresmannen
för barnsanatoriet Tjärnan, fastställd av sjuk-
husdirektionen 19 jan. 1944.

Styresman och läkare (6,660 kr.).

Thune, R. B.; t. Säter, »Sanatoriet Solbacken»;
mottagningstid: tisdagar och fredagar 15—17.

Delegat (810 kr.).

Anderson, Knut Hj., kontorschef, stadsfullm.

Föreståndarinna (1 kl.) (15).

Svensson, H. E. K. (Elvi).

En predikant (300 kr. utan rörligt tillägg).

En maskinist (3 kl.), två översköterskor,
en folkskollärare, en biträdande lärare,
en köksförestånderska, två sjuksköterskor,
en lekledarinna. — Två eldare, en första
kokerska, ett första sköterskebiträde, ett
matsalsbiträde, ett första biträde, ett för-
sta städerskebiträde, tretton sköterskebi-
träden, en baderska, två köksbiträden, två
städerskor, ett arbetsbiträde.

Elfviks konvalescenthem.

Lidingö 1; t. 65 70 51; 65 70 52 (för pa-
tienterna).

Konvalescenthemmet har tillkommit genom
stadsfullmäktiges beslut den 24 januari 1944.
Hemmet har plats för 34 manliga konvalescenter.

Vårdavgiften utgör 1 kr. per dag.

Styresman och läkare (660 kr.).

Nordenfors, B. G. (se sid. 385).

Föreståndarinna (2 kl.) (13).

Molander, Anna H.

En sjuksköterska, en eldare, en koker-
ska, två köksbiträden, tre städerskor.

Blackebergs sjukhus.

Blackebergsvägen, Bromma; t. 37 00 45.

Staden har under år 1946 från stiftelsen
Frimurare-Barnhuset i Stockholm förvärvat del
av egendomen Blackeberg att efter skedd om-
byggnad användas för sjuk- och konvalescent-
vården.

Stadsfullmäktige beslöt den 21 april 1947
anvisa ett belopp av 2,995,000 kr. för iord-
ningsställande av egendomen Blackeberg för sjuk-
vårdsändamål, samt beviljade den 30 juni 1948
ytterligare 430,000 kr. för samma ändamål (Utl.
1948: nr 263).

Maskinist (17).

Rosén, C. G. E.

En *trädgårdsmästare*, ett *trädgårdsbiträde*.**Vårby konvalescenthem.***Vårby gård, Fittja (posträkonto nr 128 440); t. Fittja 1-36.*

Konvalescenthemmet är avsett för vuxna kvinnliga konvalescenter, lidande av lungtuberkulos. Hemmet har 40 platser och intagning sker tills vidare enligt samma bestämmelser som gälla för övriga stadens sjukvårdsanstalter.

Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å hemmet efter särskild kallelse ävensom att regelbundet besöka hemmet en gång i månaden.

Konvalescenthemmet överflyttades den 1 januari 1940 från hälsovårdsnämnden till sjukhusdirektionen.

Styresman och läkare (876 kr.).

Gentz, C. M. A. (se nedan).

Redogörare (1,056 kr.).

Herrman, N. V. A. (se sid. 376).

Föreståndarinna (13).

Olsson, Märta A. C.

En *översköterska*. — En *gårdskar*, en *kokerska*, två *köksbiträden*, tre *städerskor*.

Öppna sjukvården.

Stat år 1949. Utgifter: driftbudgeten 3,685,311 kr. (därav engångs 36,110 kr.); inkomster: driftbudgeten 965,495 kr.

Centraldispensären.

Regeringsgatan 11, C.; t. 23 55 40; expeditionstid: vardagar 9—12, 13—15 (lördagar 13—14).

Centraldispensärens (f. d. tuberkulosbyråns) verksamhet omfattar såväl central- som distriktsdispensärens arbetsuppgifter enligt ett efter Stockholms stads folkmängd och kommunikationsförhållanden anpassat system. Centraldispensären skall vara organ beträffande såväl den förebyggande tuberkulosvården som den av staden bedrivna tuberkuloseftervården.

Understöd åt sjuka, som anlita hjälp, bestämmas av ett förtroenderåd, bestående av föreståndaren (styresmannen) vid dispensären och fyra personer med fyra suppleanter, varav hälften

utses av sjukhusdirektionen och hälften av fattigvårdsnämnden.

Vid Västberga gård och i fastigheten Maria Prästgårdsgata 31 drives verkstadsavdelningar för sysselsättning av tuberkulösa. Under år 1948 har anvisats medel dels för anordnande av trädgårdsrörelse vid Västberga gård, dels för drift av två bostadsbaracker för tuberkulösa ungarlar.

Rörande **Tuberkulosrådet**, se sid. 356.

Förtroenderåd.

Jansson, f. Kling, Beda F., fru, Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm. (utsedda av sjukhusdirektionen); Carlsson, B. A. B., fattigvårdsinspektör, Hansson, S. G., tjänsteman (utsedda av fattigvårdsnämnden); Gentz, C. M. A., överläkare (se nedan).

Suppleanter: Ander, f. Eriksson, Elsa S., fru, stadsfullm., Lindquist, C. G. A., aktuarie, stadsfullm. (utsedda av sjukhusdirektionen); Nilsson, f. Gäfvert, Ingegerd A. M., föreståndarinna, Ström, f. Hänes, Hildegard A., fru (utsedda av fattigvårdsnämnden).

Styresman

Gentz, C. M. A. (se nedan).

Överläkare (30).

Gentz, C. M. A. (förrordn. t. o. m. ³¹/₅ 1955); mottagningstid: 10—11.

Röntgenläkare (30).

Jäderholm, K. B.

Förste underläkare (11,376 kr.).

Dalén, A. G. (bitr. dispensärläkare); Thorell, S. H. J. (å dispensärvd.); Göranson, S. F. O., Bagger-Dahlström, Marianne S. E. (å röntgenavd.).

Läkare (26).

Lindvall, A. H.; Naucier, R.; Wallén, H. F.; Nordenfors, B. G.; Dahlqvist, Irma E. W.; Bluhm, I. L.; Tisell, H. F. A.; två vakanta.

Syssloman tillika sekreterare (26).

Josefsson, N. O., tj. (se sid. 356), tf. Rune, P. F.

Yrkeskonsulent (22).

Widlund, Å.

Kammarsskrivare (20).

Bagge, N. F.

Verkmästare (2 kl.) (19).

Pettersson, K. A.

SjD

Kuratorer (17).

Hagberg, I. Margareta; en vakant.

Registrator (16).

Fernholm, G.

Arbetsledare (16).

Hellström, W. H.

Expeditionsvakt (9).

Magnusson, C. L.

Nio dispensärassistenter, en kontorsskrivare, en röntgenöversköterska, en trädgårdsmästare, tre första kontorsbiträden, två röntgensköterskor, sexton dispensärsköterskor, tre fotografiska biträden, sexton kontorsbiträden, två telefonister, ett expeditionsvaktsbiträde, ett sköterskebiträde, åtta städerskor (därav 5 med deltid), en förrådsarbetare, två verktygsarbetare.

Orhems barnkoloni.

Orhems gård, Stockholm 20; t. Södertörns villastad 213.

För tuberkuloshotade barn har centraldispensären anordnat en barnkoloni vid Orhems gård i Enske församling med plats för 22 barn.

Föreståndarinna (2 kl.) (13).

Schröder, S. Gunni V.

En *kokerska*, ett köksbiträde, fyra sköterskebiträden.

Hemmet för tuberkulösa vid Stenby.

Adelsö; t. Adelsö 2.

Sjukhusdirektionen har fr. o. m. den 1 oktober 1948 tills vidare arrenderat hemmet av fattigvårdsnämnden. Hemmets förvaltning handhaves av centraldispensären.

Läkare (1,752 kr.).

Gentz, C. M. A. (se sid. 385).

Föreståndarinna (2 kl.) (13).

Vakant.

En *arbetsterapeut*. — en *kokerska*, två köksbiträden, två städerskor, en gårdskarll och bilförare, en sjukbärare.

Poliklinikerna.

Så kallade polikliniker, varmed förstås läkarmottagningar, där behandling meddelas åt sjuka, som ej behöva sluten anstaltsvård, äro anord-

nade dels vid olika sjukhus i staden, dels också som fristående institutioner utan sammanhang med sjukhus. Avdelningarna för behandling av könssjukdomar vid dessa polikliniker motsvara de i 5 § lagen den 20 juni 1918 angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar omförmälda polikliniker.

Avgifterna vid de fristående poliklinikerna äro samma som vid vissa av stadens sjukhus inrättade polikliniker (se sid. 362).

Staden lämnar även bidrag till andra polikliniker (se å avd. 4), nämligen vid Serafimerlasarettet, Diakonissjukhuset, Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt, ävensom Vanförestaltens polikliniker.

K. m:t har den 25 augusti 1944 medgivit att, för anordnande försöksvis av mottagningar å poliklinik för profylaktisk behandling av könssjukdomar, statsbidrag under budgetåret 1948/49 må utgå till Stockholm med 1,200 kr. till avlöande av läkare, som hava överinseende över mottagningarna.

Författningar. Instruktion för läkare vid de av Stockholms stads [hälsovårdsnämnd] sjukhusdirektion inrättade polikliniker, fastställd av hälsovårdsnämnden 24 jan. 1919. Lag 20 juni 1918 ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar, med ändr. Instruktion för läkare vid de, jämlikt gällande lag ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar 20 juni 1918, i Stockholm inrättade polikliniker, fastställd av hälsovårdsnämnden 24 jan. 1919, med ändr.

Polikliniken vid Kornhamnstorg.

Kornhamnstorg 4, 2 och 3 tr., C.; t. 10 46 92 (avd. för ögonsjukdomar), 10 22 16 (övriga avdelningar).

(Betr. skyddskoppymningen, se sid. 400.)

Styresman.

Moberg, L.-E.

Kvinnosjukdomar.

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 9,30—10.

Föreståndare (6,132 kr.).

Insulander, Margit H. A.

Hud- och könssjukdomar (kvinnliga patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 8,30—9 och 18—19, tisdagar, torsdagar och lördagar 10—10,30 och 11,30—12.

Föreståndare, poliklinikläkare (30).

Rossander, Gunhild.

Föreståndare (8,760 kr.).

Sjöquist-Rhodin, Tyra M.¹⁾

Kurator (17).

Larén, f. Brattström, A. Victoria; t. 21 66 90;
mottagningstid: tisdagar 11—12, torsdagar och
lördagar 10—12, måndagar och onsdagar 8,30
—9 och 18—19, fredagar 8,30—9.

**Hud- och könssjukdomar (manliga
patienter).**

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fre-
dagar 11—12, tisdagar och torsdagar 18,30—
19 samt lördagar 12,30—13,30.

Föreståndare (8,940 kr.).

Grönqvist, K. J. R.

Ögonsjukdomar.

Mottagningstid: måndagar och torsdagar 18
—18,30, tisdagar, onsdagar och fredagar 12—
12,30, lördagar 10—10,30.

Föreståndare (18,300 kr.).

Vakant, *tf.* Björk, Å. J. V.

Öron-, näs- och halssjukdomar.

Mottagningstid: vardagar 13—13,30.

Föreståndare, poliklinikläkare (30).

Moberg, L.-E.; en vakant.

Tre översköterskor, två första kontors-
biträden. — Fyra sköterskebiträden, två
städerskor.

Polikliniken å Östermalm.

Jungfrugatan 27, n. b., Ö.; t. 60 15 85.

Styresman.

Björlin, O. S.

Öron-, näs- och halssjukdomar.

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fre-
dagar 9—9,30, tisdagar, torsdagar och lördagar
11,30—12.

Föreståndare, poliklinikläkare (30).

Björlin, O. S.

¹⁾ Med skyldighet att tjänstgöra vid Söder-
sjukhuset tre mottagningar pr vecka.

**Hud- och könssjukdomar (kvinnlige
patienter).**

Mottagningstid: måndagar och fredagar 18,30
—19, tisdagar, torsdagar och lördagar 9,30—
10, onsdagar 14—14,30.

Föreståndare (8,760 kr.).

Magnell-Nauclér, Valborg V. E.

Kurator (17).

Vakant.

**Hud- och könssjukdomar (manliga
patienter).**

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fre-
dagar 12—12,30, tisdagar och torsdagar 18,30
—19.

Föreståndare (7,452 kr.).

Feuk, G. A.

En översköterska, ett första kontors-
biträde. — Två sköterskebiträden, städer-
skehjälp i mån av behov.

Profylaktiska könspolikliniken.

Arsenalsgatan 3, Ö.

Mottagningstid: varje natt 24—7.

Läkare (1,200 kr.).

Falk, C.-A. P. (se sid. 366).

**Läkarmottagningar för socker-
sjuka.**

Södersjukhuset; adress och tel.:
se sid. 369.

Föreståndare (2,000 kr.
utan rörligt tillägg).

Håkanson, E. G.; mottagningstid: tisdagar och
torsdagar 9—10.

*Kliniska laboratoriet, S:t Görans sjuk-
hus, Stadshagen, K.; t. 53 56 05.*

Föreståndare.

Andreen, E. Andrea (se sid. 360); mottagnings-
tid: tisdagar och onsdagar 10—11.

Sexualhygieniska polikliniken.*Sabbatsbergs sjukhus, Dalagatan
9 & 11, Va.***Mottagningstid:** onsdagar 18—19 (lördagar 8—9).

Rådfrågning är kostnadsfri i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 23 maj 1945.

Reglemente. Reglemente för Stockholms stads sexualhygieniska poliklinik, fastställt av sjukhusdirektionen 11 okt. 1933.*Föreståndare¹⁾.*

Haak, N.

Rådgivningsbyrå för sexualfrågor.*Döbelnsgatan 59, n. b., Va.; t. 30 62 15,
33 40 34; mottagningstid beställes per tel.
30 62 15, 33 40 34 alla vardagar 10—12.**Läkare²⁾ (2,880 kr.).*Vakant, *tf. Thorén, C. S.; t. 30 10 77.**Kuratorer (732 kr.).***Asklund, f. Lagererantz, L. V. U. (Lis); Andersson, Mai K. A.; Jonsson, M. R. A. (Margit); Brusewitz, f. Brantstedt, Ingegerd M.; Glemme, f. Malmeström, Margareta; Hasselquist, Anita D.; tre vakanta; mottagningstid beställes per tel. vardagar 10—12.**

Ett första kontorsbiträde, ett kontorsbiträde, sjuksköterske- eller barnmorskepersonal i mån av behov.

Mödravårdscentralerna.

Enligt k. kungörelsen den 15 juni 1944 utgår statsbidrag till stad, som ej deltagar i landsting, där staden i enlighet med de i kungörelsen föreskrivna villkoren anordnat förebyggande mödravård och barnavård. Stadsfullmäktige beslöt den 21 november 1938 att upptaga dylik verksamhet och uppdraga ledningen av denna åt sjukhusdirektionen. Enligt samma dag antagen instruktion skall den förebyggande mödravården omfatta dels vården av den havande kvinnan, dels vården av den nyförlösta kvinnan och hennes barn under två till tre veckor. Därefter kommer den förebyggande vården av barnet att övertagas av de av

¹⁾ Avlöning utgår med 25 kr. för varje mottagning.²⁾ Tillika överläkare å gynekologiska avd. vid Sabbatsbergs sjukhus.

barnavårdsnämnden drivna barnavårdscentralerna (se sid. 252). Den förebyggande mödravården skall enligt stadsfullmäktiges beslut meddelas vid mödravårdscentraler av den typ, som i kungörelsen anges som typ I. Sådan central skall hava sin verksamhet i huvudsak förlagd till mottagnings- eller polikliniklokaler i anslutning till barnbördshus eller barnbördsavdelning vid sjukhus eller ock till andra lämpliga lokaler. Ledningen skall handhavas av specialutbildad legitimerad läkare med erforderligt biträde av en eller flera, dock högst tre barnmorskor eller sjuksköterskor. Vården är avgiftsfri. Statsbidrag utgår till läkare med minst 15 högst 35 kr. för varje mottagning.

Enligt av medicinalstyrelsen fastställd plan för den förebyggande mödravården i Stockholm skall verksamheten bedrivas vid nedanstående sju mödravårdscentraler samt en mödravårdsstation.

Författningar. Instruktion för den förebyggande mödravården i Stockholm, fastställd av SF 19 mars 1945 (Kf 1945: nr 12). K. kung. ang. statsbidrag till förebyggande mödravård och barnavård 15 juni 1944, med ändr.*Kuratorer (17).***Selander, f. Wahlström, Ingrid E. P.** (för mödravårdscentralen å Södersjukhuset); mottagningstid: vardagar utom onsdagar 11—12, vardagar utom lördagar 14—15; t. 23 70 00; **Forsberg, f. Lundberg, Ragnhild R. R.** (se sid. 381) (för övriga mödravårdscentraler); mottagningstid: Vasagatan 6, 2 tr., onsdagar 9—10, fredagar 18—19; t. »sjukhusdirektionen».**Mödravårdscentralen vid Södersjukhuset.***Adress och tel.: se sid. 369.***Verksamhetsområde:** Storkyrkoförsamling- en samt Södermalm, Långholmen, Reimersholme, Gröndal och Älvsjö.**Mottagningstid:** vardagar 12—13 samt måndagar och torsdagar 18—19.**Föreståndare** (500 kr. av statsverket).**Lundqvist, E. B.**

Underläkarna vid barnbördshusets kvinno- klinik tjänstgöra alternerande.

Övrig personal gemensam med barnbörds- husets gynekologiska poliklinik.

Mödravårdscentralen vid Allmänna barnbördshuset.*Planterhagsvägen, Ö.; t. 23 27 45.***Verksamhetsområde:** Norrmalm, Öster- malm och av Vasastaden Johannes församling.**Mottagningstid:** vardagar 9—9,30.

Föreståndare (500 kr. av statsverket).
Vakant.

**Mödravårdscentralen vid Barnbörds-
huset Pro Patria.**

Thorildsvägen 5, K.; t. 51 48 05.

Verksamhetsområde: Marieberg, Fredhäll, Kristineberg och Essingeöarna.

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18,30—19,30.

Föreståndare (500 kr. av statsverket).
Holmgren, B. F. W.

En *distriktsbarnmorska*.

**Mödravårdscentralen vid S:t Eriks
sjukhus.**

Fleminggatan 22, K.; t. 51 63 84.

Verksamhetsområde: Kungsholmen, Stads-
hagen och Vasastaden utom Johannes församling.

Mottagningstid: måndagar och fredagar
18,30—19,30, övriga vardagar 7,30—8,30.

Föreståndare (500 kr. av statsverket).
Karlson, S.

Underläkarna vid barnbördsavdelningen tjänst-
göra alternerande.

En *barnmorska*, ett *biträde*.

**Mödravårdscentralen i Hammarby-
höjden.**

*Nathorstvägen 3, Hammarbyhöjden;
t. 49 61 08.*

Verksamhetsområde: Enskede församling,
av Brännkyrka församling Örby och Årsta öster
om stambanan.

Mottagningstid: måndagar och torsdagar
18—19, tisdagar, onsdagar och fredagar 14,30
—15,30, lördagar 8,30—9,30.

Föreståndare (500 kr. av statsmedel).
Rosengren, E. G.

En *barnmorska*, ett *biträde*.

Mödravårdscentralen i Aspudden.

*Hägerstensvägen 120, Aspudden;
t. 45 03 38.*

Verksamhetsområde: Brännkyrka försam-
ling utom Reimersholme, Gröndal, Älvsjö, Örby
och Årsta öster om stambanan.

Mottagningstid: måndagar och fredagar
18—19, tisdagar och onsdagar 14—15, lördagar
8,30—9,30.

Föreståndare (500 kr. av statsmedel).

Domeij, J. E. G.

En *distriktsbarnmorska*, ett *biträde*.

Mödravårdscentralen i Alvik.

**Kommunalhuset, Gustavslundsvägen 168—
170, Bromma; t. 26 17 04.**

Verksamhetsområde: Bromma församling
utom Essingeöarna.

Mottagningstid: måndagar och fredagar
14—15, onsdagar och torsdagar 18,30—19,30.

Föreståndare (500 kr. av statsmedel).

Westring, L.

En *barnmorska*, ett *biträde*.

Mödravårdsstationen i Spånga.

Apotekshuset, Spånga; t. 36 00 58.

Verksamhetsområde: Spånga församling.

Mottagningstid: andra och fjärde tors-
dagen i månaden 14—15.

Läkare.

Thorfinn, J. E. F.

En *distriktsbarnmorska*.

Kuratorer,

se f. ö. under resp. sjukhus och övriga
institutioner.

Sjukvården i hemmen.

Stadssjuksköterskor.

*Vasagatan 6, 2 tr., C.; t. »sjukhusdirektio-
nen»: »sjukhuscentralen»; telefonvakt
hela dygnet.*

För att med sjukvård i hemmen tillhandagå
obemedlade och mindre bemedlade hava av staden
anställts nitton s. k. stadssjuksköterskor.
Vården lämnas kostnadsfritt åt obemedlade;
mindre bemedlade erlägga däremot viss moderat
avgift, lämpad efter råd och lägenhet. Med denna
verksamhet avses såväl att bereda bättre vård i
hemmen för sjuka inom nämnda befolknings-
grupper som ock att minska kraven på sjuk-
husvård.

Sjukvårdssystrar, för vård av fattiga sjuka
i hemmen, finnas även anställda hos vissa sjuk-

vårdsföreningar, av vilka flera erhålla understöd av ett på sjukhusdirektionens stat uppfört anslag till sjukvårdsföreningar, se sid. 470.

Nitton *stadssjuksköterskor*.

Taxa. Taxa 3 sept. 1947 för stadssjuksköterskorna.

Barnmorskor.

Vasagatan 6, 2 tr., C.; t. »sjukhusdirektionen» »sjukhuscentralen»; telefonvakt hela dygnet.

Enligt k. m:ts förordning den 30 juni 1943 (med ändr.) om anställande av distriktsbarnmorskor skall riket för tillgodoseende av barnafödorskors behov av förlossningshjälp vara indelat i barnmorskedistrikt. Varje landstingsområde samt varje stad, som icke deltagar i landsting, skall utgöra ett barnmorskedistrikt. Ledningen av barnmorskeväsendet inom varje sådant distrikt tillkommer en barnmorskestyrelse.

Efter framställning av stadsfullmäktige har k. m:t den 6 februari 1942 medgivit, att sjukhusdirektionen tills vidare må vara barnmorskestyrelse i Stockholm.

Det åligger distriktsbarnmorska att utan ersättning lämna förvård åt havande kvinnor, biträda vid förlossning i hemmet, ävensom lämna eftervård åt kvinnor, som förlästs i hemmet.

Fyra distriktsbarnmorskor.

Öppna vårderna av psykiskt sjuka.

Adresser: överläkaren, expeditionen och kuratorsexpeditionen: Klara Södra Kyrkogata 11, C.; psykiatriska polikliniken, Serafimerlasarettet, Hantverkargatan 2, K.; centralhemmet och hemvården, Ås-bärby gård, Östuna, Knivsta. Mottagningstider och telefoner, se nedan.

Sjukhusdirektionen har genom socialdepartementets skrivelse den 24 januari 1936 medgivits att utan hinder av föreskrifterna i 4, 5 och 7 kap. stadgan den 19 september 1929 ang. sinnessjukvården i riket tills vidare i enlighet med av direktionen föreslagen »Ordning för Stockholms stads öppna vård av psykiskt sjuka» anordna öppen vård av psykiskt sjuka inom ett angivet område av Stockholms län.

Den öppna vården har till uppgift att bereda vård åt eller medelst hjälpverksamhet bistå: 1) stillsamma och renliga sinnessjuka, vilka anses kunna vistas utom sinnessjukhus utan fara för annans personliga säkerhet och eget liv, 2) personer lidande av epilepsi, psychopati, hysteri eller annan nervös sjukdom samt 3) imbecilla personer.

Vården omfattar vård i enskilt hem (hemvård), vård i av staden eventuellt för ändamå-

let anordnat centralhem, poliklinisk mottagning för psykiskt sjuka samt hjälpverksamhet.

Den 16 oktober 1944 beslöt stadsfullmäktige anvisa medel för förvärv av egendomen Gredelby (Köllängen) i Knivsta socken till ett nytt centralhem för vård av psykiskt sjuka.

Förvaltningen handhaves av en särskild styrelse, bestående av fem ledamöter och tre suppleanter, vilka utses av sjukhusdirektionen för ett kalenderår. En ledamot och en suppleant äro dock tills vidare utsedda av »Hjälpföreningen för psykiskt sjuka». Vid den öppna vården skall finnas anställd bl. a. en överläkare.

Överläkaren åligger bl. a. att leda och övervaka sjukvården samt arbetet å hjälpbyrå och i hjälpverksamheten, att besluta om intagning och utskrivning av sjuk i hemvård eller centralhem samt att en gång i månaden eller oftare där han så finner erforderligt besöka de intagna.

Godkännande av de till den öppna vården avsedda hemmen tillkommer styrelsen på förslag av överläkaren. I samma hem må vårdas allenast sjuka av samma kön, till antalet ej överstigande 20. I vården skall ingå de sjukas nödiga tillsyn och skötsel samt förseende såväl med god och tillräcklig föda som ock med behörigen uppvärd, belyst, städad och med nödiga möbler försedd bostad.

Ett centralhem för vård av kvinnor finnes anordnat inom hemvårdsområdet.

Efter förslag av överläkaren äger styrelsen bevilja vård av därför lämpade fall i enskilt vilohem.

Poliklinisk behandling lämnas vid mottagningar å Serafimerlasarettet måndagar och torsdagar från kl. 15,30; mottagningstid bestäles per tel. 11 97 32.

Hemvård samt vård å centralhem ersättes av den vårdade eller den för honom betalningskyldige med 3,80 kr. per dag, dock att för vård av i Stockholm icke boende dagavgiften utgår med 4,70 kr. Nedsättning eller befrielse från avgift provas av sjukhusavgiftsdelegerade respektive fattigvårdsnämndens sociala byråer.

Författningar. Socialdepartementets skrivelse till medicinalstyrelsen 24 jan. 1936 med ordning för Stockholms stads öppna vård av psykiskt sjuka (Kf 1936: nr 52), med ändr. Sinnessjuklagen 19 sept. 1929, med ändr. K. stadga 19 sept. 1929 ang. sinnessjukvården i riket, med ändr. K. brev 6 dec. 1935 till medicinalstyrelsen ang. särbestämmelser för Stockholms stads sinnessjukvård, med ändr. 19 nov. 1937.

Styrelse.

Björlin, O. S., prakt. läkare, ordf., **Mattsson**, S., tf. uppsyningsman, **Wedefelt**, G. F. G:son, bitr. sjukhusdirektör, vice ordf., **Wehlou**, f. Andersson, K. O. Stina, fru (utsedda av sjukhusdirektionen); **Goldkuhl**, A. E., docent, överläkare (utsedd av Hjälpföreningen för psykiskt sjuka).

Suppleanter: Eriksson, f. Johansson, Elsa D., fru, Wittholm, f. Ekström, Karin S. L., fru (utsedda av sjukhusdirektionen); Kleen-Möller, Else, fru, skriftställarinna (utsedd av Hjälp-föreningen för psykiskt sjuka).

Sekreterare.

Danielsen, Helene (se nedan).

Överläkare (B 17).

Hellberg, K. V. (förordn. t. o. m. ³⁰/₄ 1953); mottagning måndagar och torsdagar 15,30—16,30 (å psykiatriska polikliniken, Serafimer-lasarettet), tisdagar och fredagar 10—12 (å expeditionen); t. 21 79 82.

Biträdande läkare (B 13).

Vakant, *tf.* Grönwald, A. J. F.; t. 11 17 35.

Kontorsassistent (18)

(å expeditionen).

Danielsen, Helene, Klara Södra Kyrkogata 11, 1 tr., C.; t. 11 17 30; expeditionen: t. 11 74 70.

Inspektris (2 kl.) (15)

(för hemvården, t. Uppsala 941 26).

Johansson, Linnéa M.

Översköterskor (12)

(för hemvården).

Johansson, Kerstin E.; Emers, Jane.

Översköterska (12)

(för centralhemmet å Åsbärby gård, Östuna, Knivsta, t. Uppsala 941 49).

Kjellgren, Anna I.

Biträdande läkare (3,948 kr.)

(å psykiatriska polikliniken).

Berggren, H. N. G. (se sid. 378); Möller, A. W. (se sid. 378); en vakant, *tf.* Bejke, G. E. R.

Kuratorer (17).

Mottagning: Klara Södra Kyrkogata 11, C., vardagar utom lördagar 10—11.

Leufvén, G. E. S. (La); t. 11 97 32; Ågren, Saga E. E.; t. 11 97 33; Holmqvist, f. Sven-ler, Birgit M.; t. 20 28 34.

Biträdande kuratorer (15).

Domellöf, Ruth M.; mottagning: expeditionen, Vasagatan 6, 3 tr., C., vardagar 9—11; t.

»sjukhusdirektionen»; Ahnér, f. Janérs, Agnes M. A.; mottagning: Skeppargatan 81, Ö., vardagar 8—10; t. 60 09 14.

Ett *första kontorsbiträde* och två *kontorsbiträden* å expeditionen, ett *första kontorsbiträde* och tre *kontorsbiträden* å psykiatriska polikliniken, ett *trädgårdsbiträde*, en *undersköterska*. — En *kokerska* och två *biträden* å centralhemmet.

Skolhemmet för astmasjuka.

Årsta skola, Stockholm 9; t. 45 31 71.

Hemmet har till ändamål att bereda astma-sjuka skolbarn lämplig omgivning och avlägsna de faktorer, som i hemmet framkalla astma. Skolhemmet har bedrivit sin verksamhet sedan början av höstterminen 1936, till en början med medel, som erhållits från stiftelsen Karin och Ernst August Bångs minne samt stiftelsen Therese och Johan Anderssons minne. Sedan 1940 har sjukhusdirektionen övertagit driften av skolhemmet. Förvaltningen av skolhemmet omhänderhaves direkt av sjukhusdirektionen. Folkskoledirektionen upplåter för ändamålet vissa lokaler i Årsta skola, vilka försetts med lämplig inredning. Skolhemmet har plats för 22 barn.

Läkare (2,000 kr. utan rörligt tillägg).

Nordenfors, B. G.

Föreståndarinna (2 kl.) (13).

Hagren, E. Alice, *tjl.*, *tf.* Johnson, Emy L. M.

Två *sköterskebiträden* samt *stüderskehjälp* i mån av behov.

Sjukhusdirektionens centraltvätt.

Tantogatan 15—17, Sö.; t. 44 13 88 (*driftschefen*), 44 13 71 (*kontoret*).

Centraltvättninrättningen, som sorterar under sjukhusdirektionen, skall ombesörja tvätten för samtliga sjukhus med undantag av S:t Eriks sjukhus, Epidemisjukhuset, Beckomberga och Långbro sjukhus, Söderby sjukhus samt Tjärnans barnsanatorium. Centraltvättninrättningen har en kapacitet av c:a 16,000 kg tvätt per dag. Inrättningen är inrymd i en nybyggd fastighet i anslutning till Södersjukhuset.

Instruktion m. m. Kollektivavtal ang. arbets- och löneförhållanden för tvätterskor, manglerskor, strykerskor och sömmerskor samt maskintvättare, reparatörer och bilförare vid centraltvättninrättningen, specialbestämmelser gällande från 1 jan. 1948 och allmänna bestämmelser från 1 juni 1946.

Sjd Stat år 1949. Utgifter: driftbudgeten 1,237,810 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,237,810 kr.

Driftschef (30).

Rydberg, E. O. W.

Kontorsassistent (18).

Lövgren, O. T.

Tvättmästare (18).

Löw, F. E.

En *sysls- och förrådsförestånderska*, en *hanterkare*, tre *tvättförestånderskor* (1 kl.), ett *första kontorsbiträde*, ett *laboratoriebiträde*. — Antalet kollektivt anställda beräknas komma att uppgå till 168, varav 142 vid tvättavdelningen och 26 vid centralförråd och sysal.

S:t Eriks sjuksköterskeskola.

(Stockholms stads sjuksköterskeskola.)

Wollmar Yxkullsgatan 25, Sö. (postgiro-konto nr 158 160); t. 42 72 59 (föreståndarinnan), 42 72 39 (elevexpeditionen), 42 73 39 (portvakten).

Stockholms stads sjukhusdirektion erhöi genom beslut av stadsfullmäktige den 20 november 1939 medel till anordnande av en sjuksköterskeskola.

Enligt för skolan gällande stadgar handhaves den omedelbara ledningen av skolan av en styrelse, bestående av sju ledamöter jämte fyra suppleanter, vilka av sjukhusdirektionen utses för en tid av fyra år. Av såväl ledamöterna som suppleanterna skall en vara överläkare vid stadens sjukhus, en sjuksköterska och en i undervisningsfrågor kunnig person.

Skolan började sin verksamhet den 1 februari 1940 i lokaler, som intill den 1 oktober 1944 voro förhyrda i fastigheten 7—9 vid Kungsklippan.

För uppförande av en skolbyggnad på Södersjukhusets tomt har stadsfullmäktige anvisat anslag på tillsammans 4,515,000 kr. Byggnadsarbetena igångsattes i februari 1948. I avvaktan på överfäställe av sagda nybyggnad överflyttades skolan i september 1944, tills vidare till Södra barnbördshuset—Maria sjukhus, där samtidigt kunde beredas bostäder för de elever, som få sin utbildning å Södersjukhuset. Skolan hade vid årsskiftet 1948—1949 255 elever, fördelade på 7 kurser. Nya kurser börja årligen i april och oktober med 35 elever i vardera. Före antagandet genomgår den sökande en ca 2 månaders provtjänstgöring. Elev erhåller under lärotiden fri undervisning, bostad, kost och tvätt. Därjämte erhåller elev fr. o. m. lärotidens tredje månad kontant arvode, vilket utgår med 30 kr.

per månad t. o. m. tjugufjärde månaden och därefter med 50 kr. per månad. Vid sjukdom erhåller elev fri läkarvård och fri medicin. Elev skall tillhöra erkänd sjukassa.

Den teoretiska undervisningen meddelas dels i särskilda läskurser, omfattande en tid av 5½ månad, dels jämsides med den praktiska utbildningen.

Den praktiska utbildningen försiggår vid Södersjukhuset, S:t Eriks, Söderby, Beckomberga och Stigberget-Åsö sjukhus, Epidemisjukhuset, Radiumhemmet, Vanförestalten, Norrtulls sjukhus, barnsjukhuset Samariten och vid Nyboda barnhem. Skolan uppbär av resp. sjukhus ersättning för elevernas sjukhusarbete.

Eleverna beredas tillfälle till hospitering i öppen vård hos stadsjuksköterskorna och skolsköterskorna samt vid barnavårdscentralerna.

Medellösa eller mindre bemedlade elever kunna erhålla stipendier.

Stadgar. Stadgar för S:t Eriks sjuksköterskeskola—Stockholms stads sjuksköterskeskola, fastställda av SF 19 febr. 1940 (Kf 1940: nr 75), med ändr. Bestämmelser ang. utdelning av stipendier vid S:t Eriks sjuksköterskeskola (Kf 1943: nr 35). Reglemente och arbetsordning för S:t Eriks sjuksköterskeskola, fastställda av sjukhusdirektionen 6 okt. 1939.

Stat år 1949. Utgifter: driftbudgeten 733,589 kr.; inkomster: driftbudgeten 449,030 kr.

Styrelse

(vald för tiden 1948—1951).

Sahlgren, E. J. A., docent, överläkare, ordf.; **Anderson, Knut Hj.**, kontorschef, stadsfullm.; **Öhman, H. G.**, prakt. läkare; **Höjer, Gerda**, ombudsman; **Johansson-Vishborg, Anna S.**, fru, stadsfullm., vice ordf.; **Jonzon, B. A. S.**, f. d. förste folkskolinspektör; **Wallenberg, G. O.**, f. d. byråingenjör, kassaförvaltare.

*Suppleanter*¹⁾: **Hermansson, f. Johansson**, Agnes E., folkskollärarinna; **Kåge, Inez M.**, sjuksköterska; **Lindgren, E.** Ingeborg, sköterska; **Lundqvist, E. B.**, professor, överläkare.

Läkare (2,100 kr.).

Hafström, T. E. G:son (se sid. 371.)

Redogörare.

Johansson, E. V., syssloman (se sid. 375).

¹⁾ Ordföranden samt ledamoten hr Wallenberg skall vid förfall i första hand ersättas av suppleanten hr Lundqvist, ledamöterna hr Öhman och fröken Höjer av suppleanten fröken Kåge, ledamoten hr Jonzon av suppleanten fru Hermansson och ledamöterna hr Anderson och fru Johansson-Vishborg av suppleanten fröken Lindgren.

Föreståndarinna (22).

Thomson, H. E. (Lisa).

Fyra *instruktionssköterskor*, tre *biträdande instruktionssköterskor*, ett *kontorsbiträde*. — En *sömmerska*, tre *matsalsbiträden*, tolv *städerskor*.

Sjuk- och djurtransportväsendet m. m.

Ehuru en del av här nedan omnämnda beredskapsanordningar ej stå under inseeende av sjukhusdirektionen, ha emellertid här för överskådligghetens skull på ett-ställe sammanförts uppgifter om samtliga i huvudstaden tillgängliga anordningar för transport m. m. av sjuka personer eller av sjuka eller döda djur.

1) *Sjukvagnar*, avsedda för transport av sjuka eller skadade personer, vilkas transporterande i annat fordon eller på annat sätt skulle medföra skada eller ökat lidande.

Sådan vagn kan erhållas alla tider av dygnet antingen genom anmälan på telefon (namnanrop: *brandkåren*, eller därest namnanropet är blockerat 10 15 20) eller genom bud till närmaste brand- eller polisstation samt genom patrullerande poliskonstapel.

Vid rekvisition skall om möjligt uppgivas: a) den sjukas eller skadades namn; b) sjukdomens eller skadans beskaffenhet; c) lägenheten eller platsen, varifrån och till vilken transporten skall ske.

Sjukvagn må icke anlitas utan att *verkligt behov* föreligger; missbruk härav kan medföra, att det ändamål, för vilket den är avsedd, icke kan uppfyllas.

Ersättning för sjuktransport erlägges: med 7 kronor

vid transport inom stadens område — dock att transport, som äger rum mellan stadens sjukvårdsanstalter eller mellan av staden disponerade vårdplatser eller som föranledas av att å stadens vårdplatser intagna patienter behöva underkastas behandlingar eller undersökningar, som ej kunna meddelas å vederbörande sjukhus ävensom transport av medelösa personer samt av personer, utsatta för olycksfall å allmän plats eller å allmänt ställe (varmed i detta sammanhang förstas gator, broar, torg och allmänna planteringar), är kostnadsfri;

med 25 kronor

vid transport från eller till plats, belägen utom stadens område, då för transporten åtgår en tid, icke översigtigande en timme; vid längre tid med 7 kr. för varje utöver en timme påbörjad ny halvtimme.

Betalning för transport uppbäres vid transport till sjukhus genom resp. sjukhus' försorg

samt vid transport från sjukhus eller från och till annan plats av brandkåren.

2) *Epidemivagnar*, avsedda att användas för transport av sjuka, som lida av eller misstänkas lida av kolera, smittkoppor, fläckfeber, scharlakansfeber, difteri (och croup) samt mässling, då sjukdomen är med difteri (croup) komplicerad. — Endast om sistnämnda förhållande är å sjukhusremissen angivet, utlämnas vagn för mässlingsjukas transporterande. För dessa transporter disponerar sjukhusdirektionen fyra epidemitransportautomobiler, vilka äro stationerade vid Epidemisjukhuset.

Epidemivagn kan rekvireras alla tider på dygnet antingen genom polisstation eller sjukhuscentralen, om tydligt skriven sjukhusremiss där företes, innehållande uppgift på den sjukas namn och sjukdom (svensk benämning), eller av läkare personligen genom telefonbud till Epidemisjukhuset (endast t. 23 54 20 — vaktmästaren).

I senare fallet skall läkaren uppgiva: a) sitt eget namn; b) den sjukas namn; c) dennes bostad; och d) dennes sjukdom.

Sjukhusremissen åtföljer i varje fall den sjuke till sjukhuset. Transporten är kostnadsfri.

3) *Djurtransportvagnar*. Å Östermalms och Katarina brandstationer uppställda, för transport av större djur konstruerade automobiler kunna av allmänheten rekvireras i den ordning och på de villkor, här nedan anges.

Vagnarna få användas:

1:o) för transport av hästar eller andra större djur, som nedfallit döda å allmän plats eller på grund av sjukdom eller av annan anledning icke kunna från sådan plats bortledas, till Veterinärhögskolan eller, på begäran av djurets ägare eller innehavare, till enskilt stall eller förvaringsrum, därest detsamma är beläget inom huvudstadens område;

2:o) för transport av sjuka hästar eller andra större djur från och till enskild plats, som är belägen inom huvudstadens område; samt

3:o) för transport av hästar eller andra större djur vare sig sjuka eller friska i andra fall än ovan nämnda, då överenskommelse därom träffas för varje särskilt fall med branchefen.

Sådan vagn kan erhållas alla tider av dygnet antingen genom anmälan per telefon (namnanrop: *brandkåren*) eller genom bud till närmaste brand- eller polisstation samt genom patrullerande poliskonstapel.

Det åligger ägare eller innehavare av djur, som på sätt i det föregående nämnts, blivit transporterade, att härför utgiva ersättning:

a) för det i 1:o) omförmälda fall med 10 kr.

b) för det i 2:o) omförmälda fall med 25 kr.

c) för de i 3:o) omförmälda fall med 25 kr.

för första timmen samt med 10 kr. för varje därefter påbörjad halvtimme.

För uppdragning av djur ur vattendrag, byggnadsgrunder, gropar o. d. erlägges ersättning efter samma grunder som under c) angivits.

SjD

Betalning för transport m. m. uppbäres av brandkåren.

Transport av sjuka äger rum även medelst radiobilar. Avgiften utgår i vissa angivna fall med 5 kr.

För transport av sjuka personer står jämväl till förfogande ett Svenska skärgårdsförbundet tillhörigt sjuktransportflygplan, stationerat vid Roslagens flygflo till J, Hågernäs (t. >Flygambulansen>) och avsett för sjuktransporter huvudsakligen inom östra Svealand. För flygplanet erforderlig personal och hangar bekostas av statsmedel samt viss del av årliga underhållet av Stockholms läns landsting. Beträffande driftkostnaderna har förutsatts, att bemedlade sjuka själva skola bestrida transportkostnaderna (ca 80 kr. per flygtimme) samt att för obemedlade sjuka kostnaden skall bestridas av vederbörande landsting eller stad. Sjukhusdirektionen är bemyndigad att av i stadens stat till sjuktransporter anvisade medel bestrida kostnaderna för transport medelst ifrågakvarande flygplan av mindre bemedlade, i Stockholm hemortsberättigade personer, som på grund av olycksfall eller hastigt påkommande sjukdom befinnas vara i behov därav.

På stadens bekostnad och genom Svenska röda korsets försorg hava vidare å sju olika platser i huvudstaden (Johannes, Kungsholmens, Östermalms, Katarina och Brännkyrka brandstationer, Riksdagshuset samt Vanadisgaraget, Hudiksvallsgatan 4) upplagts sjukvårdsmaterialförråd, avsedda för röda korsets sjukvårdsberedskap. Denna sjukvårdsberedskap har till uppgift att på kallelse av vederbörliga polis-, brandkårs- och järnvägsmyndigheter ställas till myndigheternas förfogande för samarhjälp vid järnvägsolyckor, större eldsvådor, upplopp och andra tillfällen, då olycksfall kunna befaras uppstå.

Författningar. Hälsovårdsnämndens tillkännagivande ang. transport av sjuka och skadade inom huvudstaden 12 dec. 1913, med ändr. Bestämmelser angående debitering av avgift för transport i stadens sjuktransportvagnar, fastställda av sjukhusdirektionen 20 dec. 1935, med ändr. 17 dec. 1941 och 20 dec. 1944. Polisenämndens beslut 14 mars och 13 juni 1947 ang avgifter för vissa radiobiltransporter. ÖA:s kung. ang. transport av djur 12 febr. 1921, med ändr. 5 nov. 1942.

Stockholms stads hälsöfördrnsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Hälsöfördrnsnämnden.

Vasagatan 6 (postadress: postfack, Stockholm 1; postgirokonto nr 50324); t. 2226 20. Nämnden sammanträder i regel varannan tisdag kl. 13.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

För handläggning av frågor rörande allmänna hälsotillståndet och sjukvården inrättades fr. o. m. år 1878 *Stockholms stads hälsöfördrnsnämnd*.

Enligt hälsöfördrnsstadgan den 19 juni 1919 skall varje stad utgöra ett hälsöfördrnsområde. Inom varje sådant område skall finnas en hälsöfördrnsnämnd, vilken det åligger att ägna uppmärksamhet och tillsyn åt allt, som kan inverka på allmänna hälsotillståndet i staden. Hälsöfördrnsnämnden skall sålunda övervaka efterlevnaden av i hälsöfördrnsstadgan m. fl. författningar givna föreskrifter om den allmänna hälsöfördrsen, verka för åstadkommande av goda sanitära förhållanden med avseende å behovet av vatten och avloppsledningar, bostäder och badmöjligheter m. m. Hälsöfördrnsnämnden övar därjämte tillsyn över vård och behandling av djur.

Genom beslut den 22 december 1932 uppdrog stadskollegiet, enligt bemyndigande av stadsfullmäktige, åt hälsöfördrnsnämnden att, jämte de nämnden enligt allmänna författningar tillkommande uppgifter, handhåva förvaltningen av bl. a. desinfektionsanstalten, isoleringsanstalten och karantänssallarna samt [tuberkulosbyrån], ävensom att handlägga ärenden rörande stadsdistriktsläkarnas verksamhet. Stadsfullmäktige beslöt den 26 juni 1945 att fr. o. m. den 1 oktober samma år öfverföra [tuberkulosbyrån] till sjukhusdirektionens stat, se sid. 385.

Beträffande stadens sjukhusvård i övrigt, vilken sedan år 1933 omhänderhaves av sjukhusdirektionen, se sid. 360.

Hälsöfördrnsnämnden består i enlighet med 2 § hälsöfördrnsstadgan av polismästaren och förste stadsläkaren såsom självskrivna ledamöter samt fem andra ledamöter, vilka jämte fem

suppleanter för de valda ledamöterna utses av stadsfullmäktige för fyra år. Ledamot och suppleant i hälsöfördrnsnämnd kan den ej vara, som icke uppnått tjugutre års ålder. Nämnden utser årligen inom sig ordförande och vice ordförande. Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter för åren 1946—1949 ägde rum den 3 december 1945 (tyllnadsval den 19 maj och 8 december 1947) och för åren 1948—1951 den 8 och 18 december 1947.

Författningar m. m. Instruktion för Stockholms stads hälsöfördrnsnämnd, fastställd av ÖA 3 mars 1941 med ändr. (Kf 1940: nr 62; 1942: nr 15). Hälsöfördrnsstadga 19 juni 1919, med ändr. (Kfh 1946: sid. 363). Tuberkulosförordning 31 mars 1939 (Kfh 1946: sid. 906). Lag om djurskydd 19 maj 1944. Stadskollegiets beslut 22 dec. 1932 ang. fördelning av vissa förvaltnings- och arbetsuppgifter mellan hälsöfördrnsnämnden och sjukhusdirektionen (Kf 1932: nr 73). Stadsfullmäktiges beslut 15 juni 1939 och 26 juni 1945 ang. öfverförande av vissa förvaltningsuppgifter från hälsöfördrnsnämnden till sjukhusdirektionen.

Stat år 1949. Utgifter: driftbudgeten 2,482,742 kr. (därav engångs 34,394 kr.), dessutom förlagsmedel 15,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 125,130 kr.

Hälsöfördrnsnämndens ledamöter.

Ordförande.

Carlsson, Abel E., kamrerare.

Vice ordförande.

Lundmark, B. G., köpman.

Övriga ledamöter.

Rietz, A. E., förste stadsläkare (självskr.).

Ros, A. K. E., polismästare (självskr.).

*Johansson, Lilly E. E., fabriksarbeterska, stadsfullm.

*Paulsson, J. H., mättningsman.

Pehrzon, V. M., direktör.

Suppleanter.¹⁾

Carlsson, f. Eriksson, B. L. V. (Brynhild), fru, stadsfullm.
Fredriksson, S. H., kamrerare.
*Hjerne, K. G., färghandlare.
*Johansson, O. G., montör.
Svedendahl, C. G. A., inköpschef.

Sekreterare.

Hägmark, C. L. A., sekreterare och ombudsman (se nedan).

Tjänstedelegerade.

(För yttranden till nämnden i personalärenden.)

Carlsson, Abel E., ordf.; Lundmark, B. G.; Pehrzon, V. M.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december fem revisorer jämte tre suppleanter för granskning av hälsövardsnämndens, sjukhusdirektionens, Sackska barnsjukhusets och Folkhålsstyrelsens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Andersson, A. H., kassör, ordf.
Breding, G. E., förste stationsskrivare.
Carlman, C. G. B., murare.
Lindqvist, G. R., redaktör.
Ohlson, V. G. H., tjänsteman.

Suppleanter:

Jarlegård, f. Thunvik, Gunvor A., fru.
Johansson, f. Franzén, Astrid Ch., fru.
Kjellgren, f. Larssén, Elsa E., fru.

Central förvaltning.

Hälsövardsnämndens expedition.²⁾

Vasagatan 6 (postgirokonton nr 50324); t. 22 26 20; expeditionstid: 10—12, 13—15, lördagar 10—12, 13—14.

Stat år 1949. Utgifter: driftbudgeten 341,184 kr. (däraf engångs 15,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 10,600 kr.

¹⁾ Vid förfall för ordinarie ledamot skola ledamöterna hrr Carlsson och Pehrzon samt frkn Lilly Johansson i första hand ersättas av suppleanterna fru Carlsson, hrr Svedendahl och Johansson i nu nämnd ordning, ledamoten hr Lundmark i första hand av suppleanterna hrr Hjerne och Fredriksson i nu nämnd ordning och ledamoten hr Paulsson i första hand av suppleanterna hr Johansson. I andra hand bestämmes ordningen mellan suppleanterna efter deras tjänstetid i nämnden.

²⁾ Viss personal är t. v. gemensam för hälsövardsnämndens expedition och sjukhusdirektörskontoret; jfr sid. 357.

Förste stadsläkare (B 21)

(nuv. inneh. g D).

Rietz, A. E.; t. 22 26 20; mottagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

Sekreterare och ombudsman (30).

Hägmark, C. L. A.; t. 22 26 20; mottagningstid: 10—11.

Gemensam personal för hälsövardsnämnden och sjukhusdirektionen (se sid. 357).

Kamrerare (1 kl.) (30).

Edwall, E. H. A.; t. 22 26 20; mottagningstid: 9—10.

Förste kammarskrivare (22).

Malmström, E. A.

Kontorsassistent (18).

Ersson, Kerstin M.

Amanuens (18).

Svärd, S. Ch.

Förste kontorsskrivare och kassör (16).

Edvall, f. Janson, H. V. D. (Vivan).

Två kontorsskrivare, sex första kontorsbiträden, fem kontorsbiträden.

Förste expeditionsvakt (12).

Haegerstolpe, K. G. A.

En automobilförare, en expeditionsvakt, två telefonister.

Stadsläkare och stadsdistriktsläkare.

Förste stadsläkaren tillsättes i den ordning k. m:t bestämmer. Förste stadsläkaren är förman för stadens övriga tjänsteläkare och chef för den under hälsövardsnämnden lydande personalen. Honom åligger särskilt att fullgöra ej mindre vad enligt allmänna läkarinstruktioner tillkommer förste provinsialläkare och stadsläkare, i den mån icke stadsläkares åligganden tillkomma statens rättsläkarstation (se sid. 147) eller stadsdistriktsläkare, än även att bereda och föredraga ärenden, som enligt den för hälsövardsnämnden gällande instruktionen ankomma på nämnden att handlägga samt ombesörja verkställigheten av nämndens beslut, att av stadsdistriktsläkarna varje vecka mottaga uppgifter rörande sjukligheten i staden samt upprätta och vid hälsövardsnämndens sammanträden framlägga sammandrag av de sålunda inkomna uppgifterna,

att med biträde av stadens statistiska kontor årligen utarbete berättelse över hälsovårdsnämndens verksamhet, samt att varje söckendag å tid, som hälsovårdsnämnden bestämmer, vara för allmänheten tillgänglig i nämndens expedition.

De arbetsuppgifter som förut ålegat andre stadsläkaren med avseende å rättsmedicinalväsendet hava fr. o. m. den 1 januari 1945 övertagits av statens rättsläkarstation. Hans åliggande att meddela erforderligt läkarintyg för inträde å försörjningsavdelning av stadens fattigvårdsanstalter har fr. o. m. samma dag övertagits av stadsdistriktsläkarna.

Stadsdistriktsläkarna tillsätts av hälsovårdsnämnden medelst förordnanden tills vidare. Stadsdistriktsläkares huvudsakliga åligganden äro: att utan särskild ersättning meddela sjukvård åt sjuka, som äro medellösa eller omhändertagits av polismyndighet samt åt barn, som omhändertagits av barnavårdsnämnden, ävensom sjuka tillhörande den stadens tjänstepersonal som är tillförsäkrad rätt till fri läkarvård och icke enligt gällande föreskrifter är hänvisad till särskild läkare för erhållande av dylik vård, att till intagning å sjukvårdsinrättning anmäla dem som icke lämpligen kunna skötas i hemmet, börande därvid intyg över den sjukas tillstånd afgivas enligt fastställt formulär, att utan särskild ersättning utfärda intyg för personer, som söka eller åtnjuta understöd av fattigvården eller omhändertagits av barnavårdsnämnden eller söka inträde å stadens fattigvårds- eller barnavårdsanstalter eller söka pension eller understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring och som vid verkställd besiktning funnits äga nedsatt arbetsförmåga, skolande i det sistnämnda fallet intyget utfärdas enligt fastställt formulär; för intyg åt person med hemortsrätt utom staden äger dock läkaren utfärdad särskild ersättning av fattigvården; att då dödsfall inträffat inom distriktet på grund av sjukdom, under vilken läkar-tillsyn icke åtnjutits, på anmodan företaga sådan undersökning om sjukvårdsförloppet och besiktning av liket, som för dödsorsakens utrönande erfordras, att över sådana förhållanden, vilka kunna utöva menligt inflytande på det allmänna hälsotillståndet, hava noggrann tillsyn och, där omständigheterna sådant påkalla, därom göra anmälan hos förste stadsläkaren, att, om han därtill förordnas, vara ympare inom anvisat ypningsdistrikt.

Stadsdistriktsläkare bör, där hälsovårdsnämnden icke finner skäl medgiva undantag, hava sin bostad inom det honom anvisade distriktet.

Jourhavande läkare till ett antal av fyra finnas att tillgå för allmänheten under tiden kl. 19—7 (juni—augusti kl. 15—7), lördagar och helgdagsaftnar kl. 15—7 samt sön- och helgdagar dessutom kl. 7—19. Dessa tjänstgöra då i stadsdistriktsläkares ställe. Jourtjänsten ombesörjes av medlemmar i Stockholms läkareförening. Upplysningar erhållas på dagen genom sjukhuscentralen, namnanrop: »Sjukhusdirektionen, Sjuk-

huscentralen», nattetid och söndagar namnanrop: »Jourhavande läkare».

Beträffande av staden tillhandahållen barnmorskevärd, se sid. 390.

Beträffande stadssjuksköterskor, se sid. 389.

Instruktioner m. m. Instruktion för förste och [andre stadsläkarna] samt stadsdistriktsläkarna, fastställd av medicinalstyrelsen 13 febr. 1941 (Kf 1941: nr 2). K. brev till ÖÅ 17 juni 1881 ang. förändrade bestämmelser för tillsättning av stadsläkare i Stockholm.

Stat år 1949. (Distriktsläkare.) Utgifter: driftbudgeten 582,348 kr.; inkomster: driftbudgeten 15,525 kr.

Förste stadsläkare (B 21)

(nouv. inneh. g D).

Rietz, A. E. (se sid. 396); hälsovårdsnämndens expedition, Vasagatan 6, C.; t. 22 26 20; mottagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

Läkardistriktet.¹⁾

Nikolai läkardistrikt

(omfattande Storkyrkoförsamlingen).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (26).

Vakant, t.f. Jonsson, K. G. G.; Kornhamnstorg 4, C.; t. 10 46 92 (bostaden 32 88 61); mottagningstid: 9—10.

Kungsholms läkardistrikt

(omfattande Kungsholms och Klara församlingar).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (24).

Österberg, J. H.; Kungsholmstorg 16, K.; t. 50 20 40; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30.

S:t Görans läkardistrikt

(omfattande östra delen av S:t Görans församling, med gräns i Igeldammsgatan, Mariebergsgatan och Rålambshovsleden till Mälaren).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (26).

Ottander, C. O. C.; S:t Eriksgatan 23, K.; t. 50 28 05; mottagningstid: 9,30—10,30, tisdagar och fredagar 10,30—11,30.

Fredhälls läkardistrikt

(omfattande västra delen av S:t Görans församling, med gräns i Igeldammsgatan, Mariebergs-

¹⁾ Stadens nuvarande indelning i läkardistrikt är bestämd genom hälsovårdsnämndens beslut den 9 okt. 1934, 10 maj 1938, 13 juni 1939, 25 aug. 1942, 9 jan., 12 juni och 11 sept. 1945, 8 jan. 1946 och 27 jan., 14 sept. och 14 dec. 1948 (se Kf 1942: nr 86; 1945: nr 2, 21 och 38; 1946: nr 1; 1948: nr 1, 47 och 65).

gatan och Rålamshovsleden till Mälaren, ävensom av Bromma församling Stora och Lilla Essingen).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (24).

Friberg, C. F. S.; Drottningholmsvägen 78, K.; t. 53 50 45; mottagningstid: 9—10.

Matteus läkardistrikt

(omfattande Matteus församling med undantag för de delar av församlingen, som ligga norr om Frejgatan och öster om Västmannagatan).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (26)

(nuv. inneh. g 19).

Magnusson, A. B. F.; Rörstrandsgatan 3, 1 tr., Va.; t. 33 65 28; mottagningstid: 8,30—9,30.

Gustav Vasa läkardistrikt

(omfattande Gustav Vasa församling samt de delar av Matteus församling, som ligga norr om Frejgatan och öster om Västmannagatan).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (24).

Bexelius, J. G.; Odengatan 85, Va., t. 32 00 36, mottagningstid: vardagar 15—16.

Johannes läkardistrikt

(omfattande Johannes och Adolf Fredriks församlingar).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (26).

Röjdmarm, O. E.; Upplandsgatan 50, 3 tr., Va.; t. 32 45 32 (bostaden: 30 36 00); mottagningstid: 9—10.

Östermalms västra läkardistrikt

(omfattande Jakobs och Engelbrekts församlingar).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (24)

(nuv. inneh. g 18).

Rülcker, E. R. A. O.; Nybrogatan 28, 4 tr., Ö.; t. 60 10 15; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30.

Östermalms östra läkardistrikt

(omfattande Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (24)

(nuv. inneh. g 18).

Floom, J. A.; Storgatan 10, Ö.; t. 61 01 44; mottagningstid: 9—10.

Katarina norra läkardistrikt

(omfattande norra delen av Katarina församling samt östra och södra delarna av Maria Magdalena församling, med gräns för distriktet i öster i Renstiernas Gata, i söder i Folkungagatan, i

väster i Rosenlundsgatan, i norr i Prästgårdsgatan till Kvarngatan och i densamma norrut genom Maria Trappgränd).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (24).

Rasch, F. W.; Folkungagatan 61, 2 tr., Sö.; t. 40 00 58; mottagningstid: 9—10.

Katarina södra läkardistrikt

(omfattande den del av Katarina församling, som begränsas i norr av Folkungagatan, i väster av Timmermansgatan, i söder av Blekingegatan och i öster av Södermannagatan).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (26)

(nuv. inneh. g 19).

Sandborgh, L. A.; Götgatan 58, t. h., 4 tr., Sö.; t. 40 45 50; mottagningstid: 10—11.

Sofia östra läkardistrikt

(omfattande norra delen av Sofia församling med gräns i Skånegatan och Danvikskanalen).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (26)

(nuv. inneh. g 19).

Åkerberg, C. L. K.; Folkungagatan 110, 3 tr., Sö.; t. 40 06 04; mottagningstid: 9—10.

Hammarby läkardistrikt

(omfattande den del av Katarina och Sofia församlingar, som begränsas i norr av Skånegatan, Renstiernas Gata och Folkungagatan och i väster av Södermannagatan).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (24).

Hansson, A. F.; Folkungagatan 108, 2 tr., Sö.; t. 40 46 00; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30.

Sofia västra läkardistrikt

(omfattande den del av Sofia församling, som ligger väster om Södermannagatan samt den del av Katarina församling, som ligger väster om Södermannagatan och söder om Blekingegatan till församlingsgränsen).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (26).

Pettersson, H. T.; Ringvägen 112, Sö.; t. 42 09 20; mottagningstid: 9—10.

Maria läkardistrikt

(omfattande norra och västra delen av Maria Magdalena församling med gräns i öster i Maria Trappgränd och Kvarngatan, i söder i Prästgårdsgatan och i väster i Torkel Knutssongatan).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (26)

(nuv. inneh. g 19).

Engström, R. O.; Södermalmstorg 4, 1 tr., Sö.; t. 40 35 37; mottagningstid: 9—10.

Högalids läkardistrikt

(omfattande Högalids församling utom stadsdelarna väster om Långholmsgatan).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (26).

Vakant, *tf. Kaspár, E. R.*, Långholmsgatan 26, 4 tr., *Sv.*; t. 43 65 14 (bostaden: t. 20 87 68); mottagningstid: vardagar 15—16.

Mälarhöjdens läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Aspudden, Hägersten, Mälarhöjden, Jakobsberg och Sättra).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (26).

Rosengren, E. G.; Hägerstensvägen 120, Aspudden; t. 45 65 67; mottagningstid: 9—10, lördagar 10,30—11,30.

Gröndals läkardistrikt

(omfattande av Brännkyrka församling stadsdelarna Gröndal, Liljeholmen, Reimersholme, Nybohov och Årsta väster om stambanan samt av Högalids församling stadsdelarna väster om Långholmsgatan).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (24).

Befrits, K. A., Sjöbjörnsvägen 15 C, Gröndal; t. 45 19 40 (bostaden: t. 21 74 21); mottagningstid: 14—15.

Älvsjö läkardistrikt

(omfattande av Brännkyrka församling stadsdelarna Älvsjö, Långbrodal, Långsjö, Herrängen, Långbro, den del av Västberga, som ligger söder om Södertäljevägen, Östberga, Liseberg och Örby).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (26).

Malmgren, G. W. K.; Johan Skyttes Väg 200, Älvsjö 1; t. 47 11 04; mottagningstid: vardagar 9—10.

Midsommarkransens läkardistrikt

(omfattande stadsdelen Midsommarkransen och den del av stadsdelen Västberga, som ligger norr om Södertäljevägen).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (24).

Pedersen, K. V.; Hypoteksvägen 21, Hägerstensåsen; t. 45 65 83; mottagningstid: vardagar 10—11,30.

Årsta läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Årsta öster om stambanan, Enskede Gård och Enskedefältet).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (24).

Carlborg, G. U.; Hjälmarsvägen 28, 1 tr., Årsta Centrum, Enskede 1; t. 45 69 78 (bostaden: 45 91 90); mottagningstid: vardagar 9,30—10,30.

Enskede norra läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Norra och Södra Hammarby samt Johanneshov).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (24).

Lindström, B. G.; Hammarbybacken 43, 1 tr., Hammarbyhöjden; t. 49 49 15 (bostaden: 44 35 43); mottagningstid: 10,30—11,30.

Enskede södra läkardistrikt

(omfattande Enskede församling med undantag av stadsdelarna Norra och Södra Hammarby, Johanneshov, Årsta, Enskede Gård, Enskedefältet, Gubbängen, Tallkrogen, Fagersjö, Hökarängen, Sköndal, Orhem, Flaten, Skrubba, Farsta och Södertörns villastad med gräns söderut i Torögatan och Röksvampsvägen).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (26).

Ericsson, V. A.; Handelsvägen 20, 1 tr., Enskede 1; t. 49 13 44; mottagningstid: vardagar 9—10.

Gubbängens läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Gubbängen, Tallkrogen, Fagersjö, Hökarängen, Sköndal, Orhem, Flaten, Skrubba, Farsta och Södertörns villastad med gräns norrut i Torögatan och Röksvampsvägen).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (24).

Råman, C. J. I., tjl., *tf. Rignell, Greta*, Sirapsvägen 14, Gubbängen; t. 48 80 00; mottagningstid: 9—10.

Bromma östra läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Nockeby, Olovslund, Högländet, Älsten, Smedslätten, Äppelviken, Abrahamberg, Stora Mossen, Alvik, Traneberg, Ulvsunda och Ulvsunda Industriområde).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (24).

Zandrén, S. A.; Kommunhuset, Alvik, Bromma; t. 25 05 02; mottagningstid: vardagar 9—11.

Bromma västra läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Nockebyhov, Åkeshov, Åkeslund, Norra och Södra Ångby, Riksby, Bromma Kyrka, Beckomberga, Eneby, Bällsta och Mariehäll).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (24).

Dagulf, K. H.; Drottningholmsvägen 382, Riksby, Bromma; t. 26 58 00; mottagningstid: vardagar 10—11.

Spånga läkardistrikt

(omfattande Spånga församling).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (24).

Thorfinn, J. E. F.; Apotekshuset, Spånga; t. 36 00 58; mottagningstid: 10—12.

Ympningsväsendet.

Grundvalen för stadens nuvarande ympningsväsen bildar lagen den 2 juni 1916 om skyddskoppympling, som stadgar, att till förekommande av smittkoppor varje barn skall skyddskoppympas, senast under det kalenderår, då det fyller sex år. I vissa fall kan dock undantag från ympningsplikt medgivas.

Staden är f. n. indelad i tio ympningsdistrikt. För vart och ett av dessa är anställd en (undantagsvis två) ympare (i regel vederbörande stadsdistriktsläkare), som under den blidare årstiden en gång i veckan på av hälsovårdsnämnden upplåtna lokaler i de skilda stadsdelarna går allmänheten till handa med kostnadsfri skyddskoppympling. Ympare skall göra anteckning om varje av honom utförd ympning i en ympningsjournal. Utdrag av denna journal skall enligt lagen före den 10 januari varje år för näst föregående år insändas till vederbörande pastorsämbete för anteckningar i församlingsboken. Enligt medicinalstyrelsens medgivande insändas emellertid i Stockholm samtliga utdragen enligt särskilda formulär till förste stadsläkaren och överlämnas sedermera till mantalskontoret för anteckning i folkregistret.

Ympare förordnas av hälsovårdsnämnden och erhåller ersättning av statsmedel.

Offentlig vaccination förrättas under tiden 5 maj—14 juni och 1—30 september å nedan angivna lokaler och tider. Ympning sker å andra tider vid de mottagningar vederbörande läkare i förekommande fall håller i egenskap av stadsdistriktsläkare (se sid. 396) ävensom under hela året av doktor F. Malmström å polikliniken Kornhamnstorg 4, 3 tr., torsdagar 16—16,30 samt å barnavårdscentralerna av läkarna vid dessa (se sid. 252).

Författningar. Lag 2 juni 1916 ang. skyddskoppympling, med ändr. K. instruktion 24 nov. 1916 för de i lagen om skyddskoppympling avsedda ympare och besiktningsförrättare, med ändr. K. kung. 24 nov. 1916 ang. ersättning av statsmedel för skyddskoppympling.

Ympare.

(Betr. mottagning å polikliniken vid Kornhamnstorg, se texten ovan.)

1:a ympningsdistriktet

(omfattande Klara, Jakobs och Adolf Fredriks församlingar).

Quarnå, K. P., bitr. sundhetsinspektör; mottagning: hälsovårdsnämnden, Vasagatan 6, tisdagar 16—16,30.

2:a ympningsdistriktet

(omfattande Johannes, Gustav Vasa och Matteus församlingar).

Hasselrot, K.-A., med. lic.; mottagning: Gustav Vasa folkskola, Karlbergsvägen 34, läkarummet, onsdagar 17—17,30.

3:e ympningsdistriktet

(omfattande Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Floom, J. A., stadsdistriktsläkare; mottagning: polikliniken, Jungfrugatan 27, onsdagar 14—14,30.

4:e ympningsdistriktet

(omfattande Nikolai, Katarina och Maria Magdalena församlingar).

Malmström, F. K. B., bostadsinspektör; mottagning: polikliniken Kornhamnstorg 4, 3 tr., torsdagar 16—16,30.

5:e ympningsdistriktet

(omfattande Kungsholms och S:t Görans församlingar samt Stora och Lilla Essingen).

Melin, K. A., med. lic.; mottagning: polikliniken å Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn, Polhemsgatan 30, måndagar 16—16,30.

6:e ympningsdistriktet

(omfattande Högalids församling).

Vakant; mottagning: Högalids församlingshus, torsdagar 13—13,30.

7:e ympningsdistriktet

(omfattande Enskede församling).

Vakant; mottagning: Enskede skola, Stockholmsvägen 30, läkarummet, torsdagar 13—13,30.

8:e ympningsdistriktet

(omfattande Brännkyrka församling).

Nilsson, G. B., prakt. läkare; 14 maj—11 juni mottagning: Älvsjövägen 5 (Apotekshuset), Älvsjö, fredagar 11—12.

Pedersen, K. V., stadsdistriktsläkare; mottagning: Hypoteksvägen 21, Hägerstensåsen, tisdagar 9—9,30.

9:e ympningsdistriktet

(omfattande Sofia och Katarina församlingar).

Åkerberg, C. L. K., stadsdistriktsläkare; mottagning: arbetstugans lokal, Nytorpgsgatan 40, torsdagar 13.

Svedenius, C. G., prakt. läkare; mottagning för späda barn: Barnavårdscentralens lokal, Nytorpgsgatan 44, onsdagar 10—10,30.

10:e ympningsdistriktet

(omfattande Bromma församling).

Dagulf, K. H., stadsdistriktsläkare; mottagning: Drottningholmsvägen 382, Riksby, Bromma, andra och tredje måndagen i maj och september 16—17.

Allmän hälsovård.**Hälsovårdsinspektionen.**

Vasagatan 6 (rörinspektionen: Klara Västra Kyrkogata 3 B, 3 tr.; kommunala yrkesinspektionen, Klarabergsgatan 31, t. 23 26 05), C.; t. 22 26 20; expeditiöns-tid: 8—17 (lördagar 8—15).

Hälsovårdsinspektionen avser att bereda hälsovårdsnämnden biträde vid tillsynen över ordningen i staden, vad hälsovården angår. Inspektionens chef närmast över förste stadsläkaren är sundhetsinspektören, som tillsättes av hälsovårdsnämnden. Till hälsovårdsinspektionen räknas också bitr. sundhetsinspektören, byråingenjören och extra ingenjören, förste och andre stadsveterinärerna samt förste veterinären och veterinären vid nämndens anstalter för födoämneskontroll, vilka hava sin huvudsakliga verksamhet vid födoämneskontrollen (se sid. 403). Veterinärerna skola vara legitimerade samt med för besiktningssman vid offentlig köttkontroll stadgad kompetens.

Sundhetsinspektören och biträdande sundhetsinspektören hava åliggande huvudsakligen, att utöva tillsyn över stadens allmänna hälsovård, att åt hälsovårdsinspektionens tillsyningsmän lämna nödig undervisning i allmän hälsovårdslära och annat, som till deras yrke hör, att själva eller genom den övriga personalen såväl under systematiskt anordnade som tillfälliga besök i stadens olika delar undersöka de sanitära förhållandena, att särskilt ägna sin uppmärksamhet åt infektionssjukdomarnas förhållanden i staden och att dagligen hålla förste stadsläkaren underrättad om inträffade fall av i epidemilagen omfördämda sjukdomar och i anledning därav vidtagna åtgärder, att utöva ledningen av stadens desinfektions-, isolerings- och avlusningsanstalter samt den kommunala yrkesinspektionen, att varje helgfri dag på bestämd tid vara för allmänheten tillgänglig å nämndens expedition. Vid förfall för förste stadsläkaren är sundhetsinspektören skyldig att uppehålla dennes tjänst, såvida han därtill förordnas, utan skyldighet att samtidigt uppehålla egen tjänst.

Sundhetsinspektören för könssjukdomar handlägger ärenden jämlikt lagen den 20 juni 1918 angående åtgärder mot könssjukdomar.

Förste stadsveterinären åligger att hålla tillsyn över kött, mjölk och andra animala

födoämnen, som i staden hållas till salu eller dit införas för sådant ändamål, över transporter av hithörande födoämnen samt över sådana lägenheter och platser, där animala födoämnen försäljas eller till försäljning bearbetas eller förvaras, att lämna hälsovårdsinspektionens personal nödig undervisning i födoämneskontroll och tillse, att densamma äger god kännedom om sina skyldigheter härutinnan och om de författningar och föreskrifter, varpå dessa grundas. Han skall därjämte förestå stadens karantänsanstalter för från utrikes orter sjöledes införda djur samt ägna sorgfällig uppmärksamhet åt sådana förhållanden inom staden, som kunna menligt inverka på husdjurens sundhet eller bland dem beförda uppkomsten och spridningen av smittsamma sjukdomar. Han skall på kallelse närvara vid nämndens sammanträden samt äger även bevista slakthus- och saluhallstyrelsens sammanträden.

Andre stadsveterinären har att biträda förste stadsveterinären i honom tillkommande göromål. Han skall därjämte vid förfall för förste stadsveterinären eller förste veterinären vid anstalterna för födoämneskontroll bestrida deras tjänsteåligganden.

Byråingenjören åligger att granska förslag och ritningar till rörlednings- och s. k. sanitära installationsarbeten samt att utöva kontroll över dylika arbeten ävensom att å nämndens vägnar avgiva yttrande till industriverksstyrelsen över ansökningar om entreprenörsrättigheter för avloppsledningar. Sådana ansökningar må icke av industriverksstyrelsen beviljas, med mindre hälsovårdsnämnden tillstyrkt desamma. Byråingenjören har vidare att förtratta till hälsovårdsnämndens område hörande undersökningar i fråga om teknisk hygien beträffande bostäder, samlingslokaler, fabriker och näringar samt att häröver avgiva utlåtande, ävensom att i övrigt utföra de andra uppdrag och undersökningar, som nämnden, förste stadsläkaren eller sundhetsinspektören påkallar.

Förste veterinären och veterinären vid hälsovårdsnämndens anstalter för födoämneskontroll hava åliggande att å nämndens mjölkhygieniska laboratorium samt dess kontrollbyråer för importerade, anhallna och inlämnade födoämnen utföra erforderliga undersökningar samt handhåva närmaste ledningen i fråga om mjölkkontrollen. Förste veterinären åligger därjämte att ansvara för att influtna medel i föreskriven ordning till nämnden inlevereras samt att granska inkomna räkningar och anstalternas räkenskaper. Han skall vid förfall för förste och andre stadsveterinärerna bestrida deras åligganden. Veterinären är skyldig att vid förfall för förste veterinären bestrida hans åligganden.

I övrigt finnes å hälsovårdsinspektionen anställda en inspektör, en underspektör, förste tillsyningsmän och tillsyningsmän.

Inspektören utövar det närmaste förmanskapet över tillsyningsmännen och vägleder

dessa vid deras arbete, övervakar, att hälsovårdsnämndens uppmaningar angående avhjäljande av sanitära olägenheter efterkommas, samt är efter förordnande åklagare i sundhetsmål.

Underinspektören tjänstgör som förman vid kommunala yrkesinspektionen för tillsyn beträffande efterlevnaden av arbetstids- och arbetarskyddslagarna.

Av förste tillsyningsmännen tjänstgöra en vid rörinspektionen, en vid mjölkkontrollen, en vid kommunala yrkesinspektionen, en vid cyanavdelningen, en vid rökinspektionen, en vid rättutrotningsavdelningen och tre vid övrig hälsovårdsinspektion.

Av tillsyningsmännen tjänstgöra fem vid rörinspektionen, tre vid mjölkkontrollen, två vid kommunala yrkesinspektionen, fem vid rättutrotningsavdelningen och tjugusju vid övrig inspektion.

Desinfektion i bostäder verkställes av hälsovårdsinspektionen jämlikt epidemilagen den 19 juni 1919 samt tuberkulosförordningen den 31 mars 1939, ävensom i andra fall på begäran av enskilda eller där särskilda omständigheter anses påkalla en dylik åtgärd. Desinfektionerna utföras av särskild personal.

Den kommunala yrkesinspektionen åligger huvudsakligen att övervaka efterlevnaden av lagen den 29 juni 1912 om arbetarskydd och övriga till arbetarskyddet hörande författningar. Vid inspektionen tjänstgöra underinspektören, en förste tillsyningsman och två tillsyningsmän.

Författningar. Hälsovårdsstadga 19 juni 1919, med ändr. (Kfh 1946: sid. 363). Kungl. cirkulär 24 okt. och 10 nov. 1919 med föreskrifter i fråga om tillämpningen av vissa bestämmelser i hälsovårdsstadgan. Reglemente ang. avloppsledningar för spillvatten inom hus och tomter, fastställt av ÖA 8 juli 1908, med ändr. 19 maj 1930 (Kfh 1946: sid. 393). Särskilda föreskrifter ang. avloppsledningar för spillvatten m. m. inom hus och tomter i Stockholm, antagna av hälsovårdsnämnden 9 mars 1943. Instruktion för Stockholms [hälsopolis], fastställd av hälsovårdsnämnden 8 okt. 1880. Instruktion för sundhetsinspektören, fastställd av hälsovårdsnämnden 5 maj 1931 (Kf 1931: nr 34), med ändr. Instruktion för förste och andre stadsveterinärerna i Stockholm, fastställd av medicinalstyrelsen 19 jan. 1935. Allmän veterinärinstruktion, fastställd av k. m:t 17 nov. 1933, med ändr. Lag 29 juni 1912 om arbetarskydd, med ändr. Lag 16 maj 1930 om arbetstidens begränsning, med ändr.

Stat år 1949. (Hälsovårds- och bostadsinspektionen.) Utgifter: driftbudgeten 1,215,859 kr. (därav engångs 14,694 kr.); inkomster: driftbudgeten 19,650 kr.

Sundhetsinspektör (B 17).

Bjurström, O. E.; t. 22 26 20; mottagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

Biträdande sundhetsinspektör (30).
 Quarnå, K. P.; t. 22 26 20; mottagningstid: 13—14.

Sundhetsinspektör (för könssjukdomar) (6,000 kr., av statsmedel).

Falk, C.-A. P.; t. 22 26 20; mottagningstid: 9—9,30.

Förste stadsveterinär (B 13).

Larsson, R.; t. 22 26 20; mottagningstid: 13—14.

Andre stadsveterinär (32).

Plazikowski, U. E. M.; t. 23 05 65; mottagningstid: 15—16 å Östra Järnvägs-gatan 8.

Byråingenjör (32)

(nuv. inneh. g 22).

Ericsson, G. J. I.; t. 22 26 20; mottagningstid: 13—15 (lördagar 13—14).

Ingenjör (24).

Blomberg, T. H.

Förste veterinär vid hälsovårdsnämndens anstalter för födoämneskontroll (32).

Kempe, E. H. (se sid. 404).

Inspektör (2 kl.) (24).

Sandblom, J.; t. 22 26 20; mottagningstid: 13—14.

Underinspektör (20).

Fahlström, A. E.

Förste tillsyningsmän (19).

Grenhagen, A. I.; Lindahl, C. J.; Stigbert, K. D.; Franzon, C. A.; Nilsson, A. M. E.; Elmquist, J. T. H.; Berg, G. E.; Romfelt, L.; Norén, T. R. V.

Tillsyningsmän (17).

Blomkvist, S. A.; Persson, E. V.; Norén, R. N. E.; Julin, G. E.; Norman, N.; Alm, G. A.; Malmström, J. E. L.; Rydh, S. F. G.; Bohman, G. B. L.; Lewin, O.; Wahlberg, S. E. O.; Salmén, U. R. V.; Welin, T.; Jernby, A. E. F.; Stålfors, K. J. B.; Wähl, F. G.; Engstedt, N. G. R.; Ersmark, E. G.; Reindahl, N. B.; Nilsson, B.; Nordfur, N. A.; Braun, E. L.; Sundin, K. H.; Magnusson, S. O.; Johansson, P. Å.; Karlberg, O. H.; Fhölénhag, T.; Branne-mark, A. H.; Enlund, E. G.; Löf, K. B.; Persson, P. E. R.; Bergström, T. E. E.; Pettersson, C. R. G.; Wadman, I. O. W.; Brundal, B. G. T.; Thelander, A. H.; Åström, O. E.; fem vakanta.

Epidemiavdelningen.

Epidemiavdelningen ombesörjer de arbetsuppgifter, som enligt epidemilagen åligger hälsovårdsnämnden nämligen att vidtaga åtgärder till sjukdoms förebyggande eller förhindrande av dess utbredning.

Biträdande sundhetsinspektör (30).

Quarnå, K. P.; t. 22 26 20; mottagningstid: 13—14.

Tre *epidemisjuksköterskor*.

Isoleringsanstalten.

Brännkyrkagatan 62, Sö.; t. 41 57 79; expeditionstid: hela dygnet.

Isoleringsanstalten är avsedd att användas för att härbärgera dels personer, som böra stå under observation för epidemisk sjukdom, dels personer, som måste beredas bostad i samband med åtgärder mot smitta eller ohyra i deras hem. Dessutom mottagas personer vissa dagar i veckan inom badavdelningen för reningsåtgärder mot ohyra. Anstalten rymmer, förutom köks- och förrådslokaler, bostads- och expeditjonsrum samt tvenne badavdelningar, fjorton rum med plats för fyrtio personer. Tillsynen över anstalten utövas av sundhetsinspektören.

Redogörare.

Malmström, E. A. (se sid. 357).

Förestånderska (3).

Jönsson, Edit W.

Desinfektionsanstalten.

Epidemisjukhuset, nära Valhallarvägen, uppfartsväg från Ingemarsgatan, Va.; t. 23 54 20 (växel); expeditionstid: 7—16.

Å anstalten desinfekteras i ugn gång- och sängkläder från allmänna inrättningar och från enskilda personer. Desinfektioner och transporter av persedlar äro kostnadsfria, då de företagas vid tuberkulos och i enlighet med bestämmelserna i epidemilagen. Eljest erlägges avgift enligt fastställd taxa.

Beräffande desinfektion i bostäder, se ovan under hälsovårdsinspektionen (sid. 401).

Anstalter för födoämneskontroll.

I enlighet med hälsovårdsstadgan samt andra författningar och hälsovårdsföreskrifter åligger det hälsovårdsnämnden att hålla tillsyn över i staden till salu hållna födoämnen och dryckesvaror och att övervaka, att endast enligt lagen ang. köttbesiktning och slakthus besiktigt och stämplat, färskt kött hålles till salu.

Dessutom skall nämnden enligt förordningen ang. kontroll vid införsel till riket av köttvaror och djurfett handhava undersökning och stämpling av sådana varor samt därjämte enligt hälsovårdsstadgan utöva kontroll över andra från utlandet till eller över Stockholm importerade födoämnen.

För utövande av denna kontroll har nämnden bl. a. inrättat ett mjölkhygieniskt laboratorium samt kontrollbyråer för undersökning dels av utav allmänheten inlämnade eller av hälsovårdsinspektionen anhängna födoämnen, dels ock av importerade födoämnen.

Författningar. Hälsovårdsstadgan 19 juni 1919, med ändr. (Kfh 1946: sid. 363). Giftstadgan 26 nov. 1943. K. förordn. 29 juni 1917 ang. förbud i vissa fall mot användande av vilseledande varubeteckningar vid handel med födoämnen, med ändr. (Kfh 1946: sid. 406).

Rörande köttvaror m. m.: K. förordn. 30 sept. 1921 ang. kontroll vid införsel till riket av köttvaror och djurfett, med ändr. Medicinalstyrelsens kung. 6 mars 1922 med föreskrifter ang. veterinärundersökning vid införsel till riket av köttvaror och djurfett, med ändr. Medicinalstyrelsens kung. 22 mars 1922 och senare beträffande stämplarna och märken, som under vissa förhållanden berättiga till införsel i riket utav köttvaror och djurfett. Lag 11 maj 1934 ang. köttbesiktning och slakthus, med ändr. (Kfh 1946: sid. 804). K. kung. 30 nov. 1934 ang. kontroll vid införsel av köttvaror till område med köttbesiktningstrång, med ändr. Taxa å avgifter för i Stockholm verkställd undersökning och stämpling av till riket införda köttvaror och djurfett, fastställd av medicinalstyrelsen 11 maj 1948.

Rörande mjölkvaror m. m.: K. kung. 14 juni 1928 ang. den högst tillåtna vattenhalten i smör. Medicinalstyrelsens kung. 20 dec. 1930 ang. undersökning och bedömning av mjölk, med ändr. Medicinalstyrelsens cirkulär 23 dec. 1936 till provtagare, kontrollanter och överkontrollanter med vissa föreskrifter för tillsyn å efterlevnaden av pastöriseringslagen. K. förordn. 21 juli 1937 med vissa bestämmelser rörande till människoföda avsedd mjölk och grädde, med ändr. Medicinalstyrelsens cirkulär 3 maj 1941 till hälsovårdsnämnden ang. villkor för tillstånd för försäljning av kontrollmjölk. K. kung. 28 juni 1941 med vissa bestämmelser ang. grädde och korv. Medicinalstyrelsens kung. 14 febr. 1942 ang. fordringar på hygieniska förhållanden vid framställning av mjölk och grädde, som försäljas i opastöriserat skick. K. kung. 22 maj 1942 ang. förfarandet vid pastörisering av till människoföda avsedd mjölk och grädde m. m. Medicinalstyrelsens och lantbruksstyrelsens kung. 17 juni 1942 ang. undersökning av pastöriseringsgraden hos mjölk och grädde m. m. Taxa å avgifter för undersökning av importerade födoämnen, med undantag av köttvaror och djurfett, samt för

undersökning av inlämnade mjölkprov, antagen av hälsovårdsnämnden 24 nov. 1920.

Stat år 1949. Utgifter: driftbudgeten 274,399 kr.; inkomster: driftbudgeten 64,100 kr.

Kontrollbyråerna för importerade, an- hållna och inlämnade födoämnen samt mjölkhygieniska laboratoriet.

Östra Järnvägsgatan 8, C.; t. 23 05 65
(växel); expeditionstid: 9—16, *lördagar*
9—14 (*kassan* 10—14, *lördagar* 10—13).

Undersökningen av importerade födoämnen
verkställs under ordinarie tulltid, och skall an-
mälan därom göras mellan kl. 9 och 10.

Förste veterinär (32).

Kempe, E. H. (se ovan); t. 23 05 65 (växel),
efter kl. 16 23 05 66; mottagningstid: 13—14.

Veterinär (24).

Kämpe, Å.

Ett laboratoriebiträde, åtta *mikrosko-
pister*, en *kontorsskrivare*, ett *kontors-
biträde*, sex *vaktmästare*, en *expeditions-
vakt*. — Tre *städerskor*. Dessutom *veteri-
närer*, *mikroskopister* och *stämplare* i mån
av behov mot av hälsovårdsnämnden fastställd
eller i varje särskilt fall bestämd timavlöning.

Kontroll av ladugårdar, från vilka försäljes »kontrollerad mjölk».

Utän hälsovårdsnämndens tillstånd får mjölk
icke säljas under benämning »barnmjölk», »kon-
trollmjölk» eller annan beteckning, som an-
giver antingen en särskilt sund beskaffenhet
hos mjölken eller ock att den varit föremål för
särskild kontroll. Sådant tillstånd meddelas
endast under villkor, dels att läkare och veteri-
när, som av hälsovårdsnämnden antagits för ut-
övande av tillsyn å produktionen av kontrollerad
mjölk, efter verkställd besiktning av ladugården in-
tygar, att de sanitära förhållandena inom och om-
kringat ladugården med därtill hörande inrättningar
samt hälsostillståndet hos den med mjölken syssel-
satta personal och de hygieniska förhållandena,
under vilka densamma lever, äro fullt tillfreds-
ställande, ävensom att ladugården med avseende
på såväl inredning som skötsel tillfredsställer
hygienens fordringar och att samtliga de i lada-
gården uppställda djuren äro friska, och dels att
anordningar, som av hälsovårdsnämnden kunna
godkännas, äro vidtagna för mjölkens behand-
ling inom Stockholm.

Har dylikt tillstånd meddelats, skall lada-
gården stå under tillsyn av läkare och veterinär,
som av hälsovårdsnämnden för detta ändamål
antagits.

Kostnaden för kontrollen skall av ladugårdens
ägare eller innehavare gäldas enligt av hälso-
vårdsnämnden fastställd taxa.

Instruktioner m. m. Instruktion för
kontrollläkare och kontrollveterinär för ladugår-
dar, från vilka försäljning sker av kontrole-
rad mjölk, fastställd av hälsovårdsnämnden 30
juni 1905. Program för ladugårdar, från vilka
försäljes kontrollerad mjölk, av hälsovårdsnäm-
nden fastställt 30 juni 1905. Taxa för kon-
trollläkare och kontrollveterinär för ladugår-
dar, från vilka försäljning sker av kontrollerad
mjölk, av hälsovårdsnämnden fastställd 9 april
1920. Hälsovårdsnämndens beslut 5 jan. 1932
ang. bemyndigande för förste stadsläkaren att i
förekommande fall återkalla tillstånd till leve-
rans av »kontrollerad mjölk».

Kontrollläkare.

Rietz, A. E., förste stadsläkare.

Kontrollveterinärer.

Larsson, R.; Kempe, E. H.; Plazikowski, U. E. M.

Karantänsstationen.

*Anmälningar angående besiktning m. m.
göras å hälsovårdsnämndens expedition,
Vasagatan 6, C.; t. 22 26 20.*

Enligt k. karantänkungörelsen den 4 maj
1934 skall fartyg, som från utrikes ort ankom-
mer till riket och på grund av beröring med
område, vilket förklarats smittat av pest, kolera,
fläckfeber eller smittkoppor, eller av annan an-
ledning medför risk för sådan sjukdoms infö-
rande i riket, jämte passagerare, besättning och
last underkastas besiktning, isolering m. m. å
karantänsstation. Karantänsstationer skola vara
anordnade i vissa hamnstäder, bland dem Stock-
holm. I enlighet med förslag av hälsovårds-
nämnden har medicinalstyrelsen föreskrivit, att
karantänsstation skall vara förlagd till plats i
Värthamnen strax söder om Lidingöbron. Plat-
sen utmärkes med gulmålad boj. Karantäns-
läkare (samt ställföreträdare) förordnas av me-
dicalstyrelsen. I stad skall särskild byrå vara
anordnad för mottagande av anmälningar an-
gående besiktning och efterbesiktning. Karan-
tänsläkarna äro jämväl läkare vid tullflygplat-
sena.

Författningar. K. karantänkungörelse
4 maj 1934, med ändr. 4 juni 1937 och 31
aug. 1938. K. kung. 31 aug. 1938 om sanitär-
kontroll över luftfarten. Medicinalstyrelsens in-
struktion 18 juni 1934 för besiktningsmän, som
omförmålas i karantänkungörelsen 4 maj 1934.
Medicinalstyrelsens instruktion 23 juni 1934 för
läkare vid karantänsstation och 19 dec. 1938
för läkare vid tullflygplats. K. kung. 4 maj
1934 om rättutrotning å fartyg, med ändr. 4
juni 1937 och 22 sept. 1939.

Karantänsläkare.

(Tillika läkare vid Bromma tullflygplats.)

Rietz, A. E., förste stadsläkare.

Biträdande karantänsläkare.

Quarnå, K. P., biträdande sundhetsinspektör;
Björnström, O. E., sundhetsinspektör; Malmström, F. K. B., bostadsinspektör.

Karantänstallarna.

F. d. järnvägen å Djurgården, Ö.

Enligt gällande bestämmelser får införsel sjöledes från utrikes ort av nötboskap och andra kreatur icke ske annorstädes än i de städer, som ha för djuren inrättade karantänlokaler. Staden har i anledning härav inrättat ett karantänstall å Djurgården (inom f. d. järnvägen) med plats för tolv större djur.

Huvudstadens karantänsanstalter för kreatur stå enligt stadsfullmäktiges beslut den 16 september 1898 under hälsovårdsnämndens överinseende och förvaltning.

Reglemente. Hälsovårdsnämndens ordningsregler för karantänsanstalter för sjöledes från utrikes ort införda djur 14 sept. 1921, med ändr. 24 nov. 1936.

Avlöningar m. m. Djurimportörerna betala efter av hälsovårdsnämnden fastställd taxa.

Karantänsveterinär.

Larsson, R., förste stadsveterinär.

Karantänsveterinärssuppleant.

Plazikowski, U. E. M., andre stadsveterinär.

En karantänsvakt samt tillfällig arbetskraft.

Utrotandet av råttor.

Hälsovårdsinspektionen, Klara Västra Kyrkogata 3 B, 1 tr., C.; t. 22 26 20; expeditionstid: vardagar 15—16 (lördagar 13—14). Utlämnning av rättgift (Herkulesgatan 27, C.) 8—12.

Sedan långt tillbaka hava hälsovårdsmyndigheterna i huvudstaden vidtagit åtgärder av olika slag i syfte att motverka smittospridning och skadegörelse genom råttor. F. n. ställes årligen anslag å 16,000 kr. till hälsovårdsnämndens förfogande för åtgärder till utrotande av dessa djur. Anslaget användes till systematisk utläggning av rättgift. De fastighetsägare och övriga personer inom staden, vilka önska inköpa rättgift, kunna erhålla sådant hos hälsovårdsinspektionen till självkostnadspris.

Enligt hälsovårdsstadgan äger hälsovårdsnämnd, i den mån så anses av behovet påkallat, meddela föreskrift om vidtagande av erforderliga åtgärder för utrotande av råttor och möss.

Bostadsinspektionen.

Vasagatan 6, C.; t. 22 26 20; expeditionstid: 14—15 (lördagar och dag före helgdag 13—14).

De i hälsovårdsstadgan införda bestämmelserna angående bostadsinspektion avse, att återkommande besiktning genom hälsovårdsnämndens försorg skall anordnas av byggnader, som inrymma boningsrum, ävensom boningsrum i allmänhet, därvid särskild hänsyn skall ägnas beskaftenheten och skötseln av sådana bostäder, där missförhållanden i sanitärt hänseende mest kunna befaras. Stadens bostadsinspektion har till uppgift att i enlighet med hälsovårdsnämndens närmare föreskrifter biträda nämnden vid denna tillsyn. Det åligger i sådant avseende bostadsinspektionens personal att övervaka, att uthyrda bostäder och till desamma hörande utrymmen, såsom kök, avträden, förstugor, trappor, källare, vindar samt andra i nära förbindelse med bostaden stående utrymmen, befinna sig i ett sunt och snyggt skick, ävensom att verka för att bostäderna av invånarna användas på ett sätt, som överensstämmer med sundhetens fordringar. Bostadsinspektionens personal har därvid särskilt att övervaka efterlevnaden av föreskrifterna i hälsovårdsstadgan och andra gällande författningar eller ordningsföreskrifter rörande bostädernas i huvudstaden sundhet och snygghet, såvida icke deras övervakande enligt lag tillkommer annan myndighet. Dock skall det även i sistnämnda fall vara bostadsinspektionens skyldighet att söka uppmärksamma förhandenvarande brister och därom meddela vederbörande myndighet underrättelse.

Bostadsinspektionen avsynar, ur sundhetssynpunkt, nyuppförda byggnader och större ombyggnader, upptager och företager utredning över klagomål i fråga om dåliga lägenheter samt undersöker såväl under systematiskt anordnade som tillfälliga besök i stadens olika delar bostädernas sanitära förhållanden och tillser därvid, att bostäder icke till följd av olämpligt byggnadssätt, bristande underhåll, överbefolkning eller dålig skötsel äro hälsovådliga. Finnes något att i detta hänseende anmärka, söker bostadsinspektionen genom råd och anvisningar ernå nödig rättelse eller anmäler förhållandet genom förste stadsläkaren till hälsovårdsnämnden.

Bostadsinspektören, som skall vara legitimerad läkare, är förmän för personalen vid bostadsinspektionen. Det åligger honom, bland annat, att lämna assistenterna undervisning i allmän hälsovårdslära, särskilt beträffande bostädernas hygien. Han har även att verkställa de besiktningar, som kräva hans erfarenhet eller annars på grund av sin grannliga natur böra av honom utföras. Han skall varje söckendag å bestämd tid vara för allmänheten tillgänglig å nämndens expedition samt vid förfall för förste stadsläkaren eller sundhetsinspektören uppehålla

HN

den av dessa tjänster, vartill han förordnas, dock utan skyldighet att samtidigt uppehålla egen tjänst.

Författningar. Instruktion för Stockholms bostadsinspektion 25 febr. 1910 (Kf 1910: nr 21). Medicinalstyrelsens kung. 21 dec. 1936 rör. bostadsinspektion. Instruktion för bostadsinspektören, fastställd av hälsovårdsnämnden 24 nov. 1931 (Kf 1931: nr 78), med ändr. Hälsovårdsstadga 19 juni 1919, med ändr. (Kfh 1946: sid. 363).

Stat år 1949 (se sid. 402).

Bostadsinspektör (35).

Malmström, F. K. B.; t. 22 26 20; mottagnings-tid 14—15, lördagar och dag före helgdag 13—14.

Assistenter (1 kl.) (17).

Ahlzén, Ebba B., tjl., tf. Perman, Birgit; Eriks-son, C. Dagmar K.

Assistenter (2 kl.) (15).

Perman, Birgit, tjl. (se ovan), tf. Sellström, Connie A. J.; Björner, f. Nyman, Gunvor M.; Evers, f. Hedberg, Dagny I. K.; Martenius, f. Ralfe, Stina J. M.; Jeansson, Brita K. M.; Lindgren, Selma L.; Bäckström, f. Axelsson, Astrid M.; Garpe, f. Eriksson, Ing-Britt A. S.; Karlsson, Mari-Anne H. K.; Mellander, N. G. O.; Myhrman, T. H.; Klintberg, L.-G. E.

Anstalter för cyanvätebehandling.

För norra stadsdelarna: anstalten vid Ropsten, Värtan; t. 61 00 35 (tills vidare stängd).

För södra stadsdelarna: anstalten vid Lignagatan (väster om vårdhemmet Högalid), Sv.; t. 41 05 80 (tills vidare stängd); anstalten vid Nürnbergsfastigheterna, Högbergsgatan 73, ö. g., Sö.; t. 40 02 12, Anstalten hålles öppen 8—13, 14—17 (lördagar 8—12).

Hälsovårdsnämndens anstalter för cyanvätebehandling mottaga möbler m. m. för gasbehandling mot ohyra. Vid anstalten vid Ropsten kan även verkställas viss behandling, som enligt gällande karantänkungörelse skall kunna verkställas vid karantänstation i Stockholm.

På begäran av allmänheten verkställas av hälsovårdsnämnden undersökning av bostäder och bohog med avseende å förekomst av väggohyra, varvid intyg om undersökningens resultat utfärdas. Undersökning rekvideras hos cyanväteanstaltarnas föreståndare å hälsovårdsnämndens expedition vardagar (utom lördagar) 14—16, lördagar 12—14; t. 22 26 20.

Författningar. Taxa för cyanvätebehandling av möbler, kläder o. dyl., fastställd av hälsovårdsnämnden 11 juni 1935, med tillägg 9 febr. 1937 och 13 dec. 1938. Taxa för undersökning med avseende å förekomst av väggohyra, fastställd av hälsovårdsnämnden 9 febr. 1937.

Stat år 1949. (Anstalter för isolering och cyanvätebehandling.) Utgifter: driftbudgeten 68,952 kr. (därav engångs 4,700 kr.); inkomster: driftbudgeten 15,255 kr.

Föreståndare.

Lindhahl, C. J., förste tillsyningsman; mottagning: Klara Västra Kyrkogata 3 B, C, 14—16 (lördagar 13—14).

Desinfektör (17).

Lindström, S. V.

Stockholms stads folktandvårdsstyrelse.

Folktandvårdsstyrelsen.

Dalagatan 11, Va.; t. 23 00 40 (växel).

Den 3 juni 1938 utfärdades kungörelse angående statsbidrag till folktandvård samt vissa därmed sammanhängande författningar. Folktandvården är organiserad med landstingen och de städer, som icke tillhöra landsting, såsom huvudmän. De närmare reglerna för organisationen hava utformats främst med hänsyn till landstingen. Beträffande städerna utanför landsting har förutsatts, att de skola hava större handlingsfrihet i detta avseende, men att de dock skola ordna folktandvården i huvudsak på samma sätt som landstingen. Kostnaden för tandvård för barn från och med kalenderåret näst efter det, varunder barnet fyllt 3 år, till och med det kalenderår, varunder barnet fyller 15 år, skall enligt folktandvårdsförfattningarna till betydande del bäras av det allmänna. Vuxna erhålla tandvård mot betalning enligt av k. m. t. fastställd taxa (med viss reducering för personer i åldern 15—19 år). För att underlätta obemedlades och mindre bemedlades tandvård äga kommunerna att efter vissa grunder lämna hjälp utan fattigvårds karaktär. Härtill utgår statsbidrag. Enligt kungörelse den 3 juni 1938 om lindring i obemedlades och mindre bemedlades tandvårdskostnader m. m. skall beträffande obemedlade vuxna statsbidrag utgå till avgifter, som avse ett flertal i förordningen uppräknade olika slag av behandling. Statsbidraget utgör hälften av vad kommunen utgivit. I fråga om mindre bemedlade skall statsbidrag däremot ej utgå i annat fall, än då behandlingen innefattar fullständig munsanering. (Beträffande av särskilda sakkunniga utarbetat ändrat förslag till folktandvårdens organisation m. m., se Utl. 1949: nr 73.)

Med anledning av förenämnda kungörelser uppdrog hälsovårdsnämnden den 27 september 1938 åt en kommitté av tre personer att i samråd med representanter från direktionen över Eastmaninstitutet och folkskoledirektionen avgiva förslag till folktandvårdens ordnande i Stockholm. Kommittéerna avgåvo den 13 juni 1939 utredning och förslag till folktandvård i Stockholm (Utl. 1944: nr 210). Stadsfullmäktige beslöt den 19 juni 1944 att i princip godkänna förslaget angående folktandvård för skolbarn i den form detsamma godkänts av drätsel-nämnden ävensom uppdraga åt folkskoledirektionen att handhava denna verksamhet. I sam-

band härmed uppdrog stadskollegiet den 9 juni 1944 åt sjukhusdirektionen och direktionen över Eastmaninstitutet att skyndsamt överarbeta det avgivna förslaget i vad det avsåg folktandvård för förskolbarn och vuxna samt företaga den ytterligare utredning i ärendet, som härvid kunde påfordras. För uppdragets genomförande tillsattes på initiativ av sjukhusdirektionen en särskild kommitté, i vilken även folkskoledirektionen och barnavårdsnämnden representerades. Kommittén antog namnet 1944 års kommunala tandvårdsutredning. Den 19 maj 1948 beslöt stadsfullmäktige att i princip godkänna ett av tandvårdsutredningen framlagt förslag rörande ordnande av folktandvård i Stockholm för förskolbarn och vuxna (Bih. 1947: nr 56). Samtidigt beslöt stadsfullmäktige uppdraga åt stadskollegiet att företaga viss överarbetning av det framlagda förslaget. För utförande av nämnda överarbetning beslöt stadskollegiet den 20 maj 1948 tillsätta en särskild delegation. I enlighet med förslag av nämnda delegation beslöt stadsfullmäktige den 21 mars 1949 att godkänna vissa åtgärder för påbörjande av folktandvårdens utbyggnad.

I samband härmed beslöt stadsfullmäktige sistnämnda dag antaga instruktion för *Stockholms stads folktandvårdsstyrelse*. Denna styrelse har enligt instruktion, fastställd av överståthållarämbetet den 8 april 1949, till uppgift att handhava förvaltningen av *dels* Eastmaninstitutet, som är upprättat genom en donation till Stockholms stad av George Eastman, *dels* tandpolikliniker anordnade i anslutning till stadens skolbyggnader, *dels* ock övriga i tandvårdsplanen för Stockholm intagna tandpolikliniker, för såvitt ej stadskollegiet annorlunda beslutar samt att ombesörja de övriga angelägenheter, vilka enligt lag eller författning ankomma på styrelsen eller vilkas vård av stadskollegiet åt styrelsen överlämnas. Det åligger styrelsen att inom sitt förvaltningsområde lämna biträde åt stadsfullmäktige, stadskollegiet, vederbörande borgarråd, stadskansliet och stadens nämnder.

Styrelsen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter för styrelsens ledamöter väljas av stadsfullmäktige. Av såväl ledamöterna som suppleanterna skall en vara legitimerad tandläkare. Angående tiden och ordningen för val av ledamöter och suppleanter samt deras tjänstgöringstid gäller vad i lagen om kommunalstyrelse i Stockholm därom stadgas. Styrelsen utser vid början av varje tjänstgöringsår inom sig en vice ordförande.

Chef och tillika tandvårdsinspektör är för Eastmaninstitutet institutets direktör och för de tandpolikliniker, som finnas i anslutning till skolbyggnader, skolöver tandläkaren. I fråga om övriga styrelsen underställda tandpolikliniker utövas chefskapet och inspektionen efter styrelsens avgörande antingen av direktören för Eastmaninstitutet eller av skolöver tandläkaren.

Författningar. Instruktion för Stockholms stads folk tandvårdsstyrelse, fastställd av ÖÅ 8 april 1949. Avgifter vid Eastmaninstitutet, fastställda av SF 2 dec. 1935, med vissa ändr. 16 dec. 1946 och 19 maj 1948.

Folk tandvårdsstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Mårtens, G. H. M., borgarråd, stadsfullm.; t. >stadshuset; träffas i stadshuset onsdagar och fredagar 11—12, i övrigt enligt överenskommelse.

Vice ordförande.

Karlsson, Wictor E., f. d. borgarråd, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

- Hallnäs,** f. Nilsson, Anna Lisa I., tandläkare.
***Hultell,** f. Radhe, E. Mary E., första kontorsbiträde, stadsfullm.
Lamm, H. E., tjänsteman.
***Sörenson,** J., förbundssekreterare, stadsfullm.
***Öhman,** f. Pedersen, Rodny F., fru, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

- Bendelin,** Karin M., sjuksköterska, stadsfullm.
***Carlsson,** Abel E., kamrerare.
***Carlson,** f. Olsson, Elna S. E., fru, stadsfullm.
Forsberg, K. W. G., kemigraf.
Lindström, f. Boström, Margit I., fru, stadsfullm.
***Näsström,** f. Kristofferson, Sigrid, tandläkare.

Sekreterare (2,400 kr.).

Romberg, N. W. A., kanslichef (se sid. 416).

Revisorer.

Gemensamma för hälsovårdsnämnden m. fl. (se sid. 396).

¹⁾ Enligt styrelsens beslut skola vid förfall ledamöterna ersättas av suppleanterna i första hand enligt följande: ledamöterna fruarna Hallnäs, Hultell och Öhman av resp. fru Carlson, fröken Bendelin och fru Lindström, vice ordföranden och ledamöterna hrr Lamm och Sörenson av resp. hrr Carlsson, Forsberg och fru Näsström.

Eastmaninstitutet.

Dalagatan 11, Va.; t. 23 00 40 (växel); expeditionstid: 8,30—16,30.

Genom donationsbrev den 6 oktober 1930 donerade George Eastman på vissa villkor till Stockholms stad ett belopp av 1,000,000 dollars att användas till byggande och utrustning av en dispensäranstalt eller klinik för tandvård i Stockholm. Enligt donationsvillkoren skulle det donerade beloppet i första hand användas till byggnadens uppförande och utrustning. Av överbliwande donationsmedel skulle bildas en fond, varav avkastningen skulle få användas till bestridande av driftkostnader. På staden skulle ankomma att ställa erforderlig tomtmark till förfogande ävensom att bestrida övriga driftkostnader. Institutets huvudsyfte skulle vara att bereda tandvård, såvitt möjligt där inbegripet tandreglering, för mindre bemedlade barn under 16 års ålder, bosatta i Stockholm eller dess förorter. Därjämte skulle vid kliniken anordnas en skola för utbildning av tandsköterskor. Donator förbehöll sig rätt att återtaga donationen, därest inom fem år efter det kliniken börjat sin verksamhet dess syften eller karaktär skulle hava väsentligen ändrats, så att de avveke från donationsvillkoren, eller därest verksamheten bleve nedlagd inom denna tidrymd.

Stadsfullmäktige beslöt den 29 juni 1932 att i anslutning till donationsvillkoren tillsätta en direktion över Eastmaninstitutet för dettas uppförande, inredning och förvaltning. Direktionen trädde i verksamhet den 1 oktober 1932. I samband med folk tandvårdsstyrelsens inrättande har denna direktion upphört.

Institutet har förlagts till Sabbatsbergs sjukhusområde invid Dalagatan och Vasaparken. Byggnadsarbetena påbörjades hösten 1932, och institutet invigdes den 25 april 1936.

I handhavandet av tandvårdsarbetet vid institutet skola enligt den av stadsfullmäktige den 2 december 1935 fastställda organisationen finnas fyra tandvårdsavdelningar, nämligen: tandfyllningsavdelningen, dentalortopediska avdelningen, röntgen- och tandkirurgiska avdelningen samt polikliniken för vuxna.

Vid Eastmaninstitutets barntandvårdsavdelningar mottagas numera i första hand förskolebarn. Efter remiss från Stockholms skolors tandpolikliniker behandlas emellertid även skolbarn, då fråga är om tandreglering eller eljest mera komplicerad tandvård. Å polikliniken för vuxna behandlas huvudsakligen av stadens sociala hjälporgan dit hänvisade personer.

Beträffande tandvård för skolbarn, se sid. 300.

I enlighet med donationsbestämmelserna anordnas vid Eastmaninstitutet kurser med syfte att enligt de föreskrifter i hithörande avseende, som gälla eller framdeles komma att utfärdas, meddela unga kvinnor den grundläggande teo-

retiska kunskap och praktiska erfarenhet, som kräves för utövande av tandsköterskeyrket i allmän eller enskild tjänst.

Den 15 oktober 1948 beslöt stadsfullmäktige ställa medel ur Eastmandonationen till förfogande för vissa ombyggnadsarbeten inom de lokaler, som blivit lediga, sedan det tidigare inom institutet drivna öron-, näs- och halssjukhuset nedlagts.

Avgifter: För konserverande tandvård åt barn och ungdom under 20 år utgår ingen avgift. För det fall, att kontinuerlig tandvård försumrats, gäller en särskild s. k. saneringstaxa. För tandregleringar erlägges avgift, bestämd från fall till fall på grundval av stadens självkostnad. — Befrielse helt eller delvis från avgifter kan medges enligt vissa grunder.

Stat år 1949. Utgifter: driftbudgeten 1,507,869 kr. (därav engångs 17,900 kr.); inkomster: driftbudgeten 152,480 kr.

Expeditionen.

Expeditionen, som förestås av direktören, handhar institutets administrativa angelägenheter samt förvaltar byggnaden.

Direktör (B 16).

Wollin, E. G. A. (förordnad t. o. m. ³¹/12 1950).

Kontorsassistent (18).

Enander, Stina L.

Kontorsskrivare (för kuratorsundersökningar) (13).

Fornell, Karin B. E.

Ett första kontorsbiträde, två kontorsbiträden, en expeditiönsvakt, en telefonist.

Instrumentmakare (18).

Andberg, N. E.

Sex städskor, ett sköterskebiträde, en reparatör.

Tandfyllningsavdelningen.

Chef.

Direktören (se ovan).

Avdelningstandläkare (35).

Sundvall-Hagland, T. Irene; Stenberg, S.; Persson, Blenda I.

Läkare (6,480 kr.).

Herlitz, C. W.

Trettio barntandläkare, en övertandsköterska, en laboratoriesköterska, tjuguen tandsköterskor, tjugutvå tandsköterskeelever.

Dentalortopediska avdelningen.

Övertandläkare (30)

(nuv. inneh. g 21).

Kjellgren, B. S. T. (förordn. t. o. m. ³¹/12 1952).

Biträdande övertandläkare (B 13).

(nuv. inneh. g 24).

Seipel, C. G. M. (förordn. t. o. m. ³¹/s 1949).

Fyra barntandläkare, en chefstekniker, en tandtekniker, en övertandsköterska, tre tandsköterskor, åtta tandsköterskeelever.

Röntgen- och tandkirurgiska avdelningen.

Avdelningstandläkare (35).

Thyberg, E. H.

En barntandläkare, en operations- och röntgenöversköterska, ett fotografiskt biträde, tre tandsköterskor, sex tandsköterskeelever.

Polikliniken för vuxna.

Avdelningstandläkare (35).

Berg, N. J. H. (förordn. t. o. m. ³¹/s 1955); en vakant.

En första tekniker, två tandsköterskor, två tandsköterskeelever.

Stockholms stads tandklinik i Spånga.

Värstavägen 8, Spånga; t. 36 34 65.

I samband med inkorporeringen den 1 januari 1949 av Spånga-Hässelby har förvaltningen av den utav Stockholms stad övertagna tandkliniken i Spånga tills vidare anförtratts åt Eastmaninstitutet. Chef för kliniken är Eastmaninstitutets direktör.

Stat år 1949. Utgifter: driftbudgeten 123,296 kr. (därav engångs 2,700 kr.); inkomster: driftbudgeten 12,380 kr.

Chef.

Direktören (se ovan).

Tandläkare, tillika klinikföreståndare (30)

(därjämte lönefyllnad 900 kr.).

Sturegård, I. R. N.

Två tandläkare, en tandtekniker, tre tandsköterskor.

Skoltandvård.

Chef.

Skolöverstandläkaren.

(Se i övrigt sid. 300.)

Kommitté- er Viktigare kommunala kommittéer och delegationer tillsatta av stadsfullmäktige eller stadskollegiet.¹⁾

Levnadskostnadsdelegerade.

Stadskollegiet beslöt den 16 mars 1922 att tillsätta delegerade (ursprungligen tre, sedermera två) för att granska de primäruppgifter, som från Stockholms stad lämnas till socialstyrelsen i och för uträknande av levnadskostnadsindex. Den 9 mars 1944 beslöt stadskollegiet vidare, dels att antalet delegerade skulle ökas till fem, därav en för branscherna kläder, skodon och husgeråd, dels ook att uppdraga åt kristidsnämnden att med biträde av statistiska kontoret verkställa en förberedande granskning av de av socialstyrelsens ortsombud i Stockholm insamlade prisuppgifterna.

Kollegiets val av delegerade ägde senast rum den 9 mars 1944 (kompletteringsval den 10 april 1947 och 15 januari 1948).

Delegerade.

Edstam, K. P. H., direktör; **Johansson, f. Nils-**
son, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.; **Lund-**
mark, B. G., köpman; **Wikström, F. E.**, inköps-
chef; **Öman, I.**, direktör för statistiska kon-
toret, ordf.

Stadshusdelegerade.

Sedan stadsfullmäktige den 1 april 1925 medgivit fastighetsnämnden att i enlighet med av stadskollegiet föreslagna grunder och efter samråd med kollegiet disponera den behållna inkomsten av stadshusets visning till fortsatt konstnärlig utsmäckning av stadshuset och liknande ändamål, beslöt stadskollegiet den 9 april 1925 att utse delegerade, med uppgift att jämte delegerade från fastighetsnämnden förbereda och avgiva förslag till användning av härför tillgängliga medel. Delegerade hava därjämte att till stadskollegiet avgiva yttrande beträffande till stadshuset hembjudna gåvor.

Enligt bestämmelserna för hovintendenten **Axel Melanders** donation till förmån för stadshuset, vilken av stadsfullmäktige mottogs den 20 juni 1927, hava stadshusdelegerade vidare att besluta om dispositionen av avkastningen av ifrågakvarande, för stadshusets pyrdande med

konstverk avsedda donation. Donationsfondens kapital uppgick den 31 december 1948 till 326,393; 53 kr., varav 222,946; 39 kr. t. v. innestå i bank för livräntetagens räkning.

Stadskollegiets val av delegerade för tiden intill den 15 oktober 1949 ägde rum den 21 oktober 1948. Fastighetsnämnden utsåg den 19 oktober 1948 för sin del tvenne delegerade för samma tid.

Delegerade.

Anderson, Carl Albert, direktör, stadsfullm.; ordf., ordf., **Friberg, N. G.**son, arkitekt, **Hassler, N. H. Å.**, professor, stadsfullm.; 1:e vice ordf., **Höglund, C. Z. K.**, borgarråd, stadsfullm., **Johansson, Erik G.**, f. d. förbunds-kassör, stadskollegiets ordf., **Mårtens, G. H. M.**, borgarråd, stadsfullm., **Stenberg, K. J. E.**, tf. förste folkskolinspektör, stadsfullm. (utsedda av stadskollegiet); **Cornell, J. H.**, professor, **Persson, S. E.**, borgarråd, stadsfullm., vice ordf. (utsedda av fastighetsnämnden).

Sekreterare och föredragande.

Karlsson, Å. K. A., stadshusintendent (se sid. 142).

Apotekskommittén.

För fullföljande av vissa på föranstaltande av stadens sjukhusförvaltning verkställda förberedande undersökningar rörande anordnande av ett kommunalt apotek i Stockholm ävensom i anledning av en i stadsfullmäktige i denna fråga väckt motion (M:n 1932: nr 28), beslöt stadskollegiet den 9 februari 1933 tillsätta en kommitté av sju personer för utredning av berörda spörsmål. Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum samma dag. Kommittén har velat avvakta de statliga åtgärderna med anledning av en vid 1944 års riksdag avgiven motion om skyndsamt utredning rörande ett förstatligande av apoteksväsendet, däri inbegripet droghandeln och läkemedelsindustrien i syfte att åstadkomma en rationellare och ändamålsenligare organisation och om möjligt även ett förbilligande av läkemedlen. Med anledning härav har kommitténs arbete under senare år legat nere.

¹⁾ Vissa kommittéer och kommissioner för samverkan mellan kommunala och statliga organ hava jämväl ansetts böra här intagas. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 2 december 1935 skola räkenskaperna för av stadsfullmäktige eller stadskollegiet tillsatta kommittéer och beredningar, i den mån dessas kostnader bestridas av medel å stadskollegiets eller drätselnämndens stater, granskas av de för stadskollegiets, drätselnämndens m. fl. myndigheters räkenskaper och förvaltning utsedda revisorerna (se sid. 102).

Ledamöter.

Hansson, N. H., sjukhusdirektör; Högborg, A. G., f. d. intendent; Johansson, Erik G., f. d. förbundskassör, stadskollegiets ordf., ordf.; Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm.; Larsson, K., apoteksvärderingsman; två vakanta.

Handbokskommittén.

Stadsfullmäktige beslöt den 18 maj 1936, dels att en serie monografier, utgivna av Stockholms kommunalförvaltning, skulle uppläggas i huvudsaklig överensstämmelse med ett i Utl. 1936: nr 191 framlagt förslag, dels att uppdraga åt stadskollegiet att ombesörja utgivandet av en historik över stadsfullmäktigeinstitutionen och dess föregångare samt ett mindre uppslagsverk över Stockholms stad av i dag såsom de båda första banden i denna serie.

Med anledning härav beslöt stadskollegiet den 28 maj 1936 att utse en redaktionskommitté för utgivande av ifrågakommande handboksrie.

I serien ha hittills genom P. A. Norstedt & Söners förlag utgivits docenten W. William-Olssons ekonomisk-geografiska arbete Stockholms framtida utveckling (1941), första delen av professor B. Boëthius' undersökningar av den kommunala självstyrelsens utveckling i huvudstaden, Magistraten och borgerskapet i Stockholm 1719—1815 (1943), docent E. Söderlunds avhandling Stockholms hantverkarklass 1720—1772 (1943), fil. dr I. Peterzéns avhandling Studier rörande Stockholms historia under Gustav Vasa (1945), överintendent Å. Setterwalls biografi över Erik Palmstedt (1945), fil. dr Nils Westers avhandling Kungliga politi- och brandkommissionen (1946) samt docent G. Boalts avhandling Skolutbildning och skolresultat (1947).

Stadskollegiet har vidare bemyndigat kommittén att i serien intaga ett av arkivarien Gunnar Hellström utarbetat herdaminne över huvudstadens församlingar och museiintendenten Göran Axel-Nilssons avhandling Dekorativ stenhuggarkonst under yngre Vasatid. — Fristående utgavs till stadsfullmäktiges 75-årsjubileum i april 1938 ett porträttgalleri över stadsfullmäktige.

Stadskollegiets val av ledamöter för tiden till den 15 oktober 1949 ägde rum den 21 oktober 1948 (fyllnadval den 13 januari 1949).

Ledamöter.

Ahnlund, N. G., professor; Boëthius, S. B., riksarkivarie; Forssell, C. A., stadsarkivarie; Grandien, A., redaktör, stadsfullm.; Larsson, Oscar E., f. d. borgarråd, stadsfullm.; Lundqvist, E. J., chefredaktör; Nerman, T., skriftställare; Tegen, M., fil. kand.; Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm., ordf.

Sekreterare.

Garpe, D. A. J., drätselkamrerare (se sid. 117).

Teaterdelegerade.

Sedan stadsfullmäktige i 1938 års stat upptagit ett anslag på högst 100,000 kr. att av stadskollegiet användas för understödjande av enskilda teatrar i Stockholm (jfr Utl. 1937: nr 404 B, sid. 3121—28), beslöt stadskollegiet den 10 mars 1938 att tillsätta fyra delegerade för beredning av ärenden rörande sådana understöd.

Delegerade skola från bidragssökande teatrar införskaffa alla erforderliga upplysningar samt till kollegiet avgiva förslag beträffande såväl de särskilda bidragsbeloppen som det för påföljande år behövliga anslaget. Inom ramen av de medel, som stadsfullmäktige anvisat ankommer det därefter på stadskollegiet att bestämma fördelningen och storleken av de till olika teatrar ifrågakommande bidragen samt villkoren för dessas utgående. (Om de allmänna grunderna här för se ovan nämnda utlåtande, sid. 3126.)

I 1949 års stat är anslaget till stöd åt enskilda teatrar upptaget med 60,000 kr.

Stadskollegiets val av delegerade för tiden till den 15 oktober 1949 ägde rum den 21 oktober 1948.

Delegerade.

Anderson, Carl Albert, direktör, stadsfullm. ordf.; Grandien, A., redaktör, stadsfullm.; Höglund, C. Z. K., borgarråd, stadsfullm.; Olsson, Knut M. G., redaktör, stadsfullm. 2:e vice ordf.; Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm., ordf.

Sekreterare.

Vakant.

Delegerade för sammanslagning av tjänste- och löneavtalsnämnderna.

Vid sammanträde den 19 september 1940 beslöt stadskollegiet tillsätta en delegation med uppgift att verkställa utredning och framlägga förslag angående de förändringar i fråga om tjänsteorganisation, som skulle påkallas av en eventuell sammanslagning av tjänste- och löneavtalsnämnderna.

Stadskollegiets val av delegerade ägde rum den 19 september 1940 (kompletteringsval den 25 februari 1943, 8 februari 1946 och 20 november 1947).

Delegerade.

Göransson, C. Gustaf E., ombudsman, stadsfullm.; Kock Lindberg, Karin, statsråd; Styrman, G. A., f. d. verkst. direktör, stadsfullm.; Sundin, T. W., tullpackhusförman, stadsfullm.; Wahrolén, J. I., sekreterare, stadsfullm.; en vakant.

Sekreterare.

Vakant.

Kom-
mitté-
er

Kommittéer

Delegerade för förhandlingar om samarbete med kronan angående Karolinska sjukhusets fortsatta utbyggnad.

Med anledning av att k. m:t uppdragit åt en särskild statlig förhandlingskommission att med Stockholms stad, Stockholms läns landsting och övriga ifrågakommande parter upptaga förhandlingar rörande Karolinska sjukhusets fortsatta utbyggande m. m., beslöt stadskollegiet den 16 januari 1941 att utse en särskild förhandlingsdelegation av tre personer, även som att bemyndiga delegerade påkalla erforderligt biträde. Val av delegerade ägde rum samma dag. Uppdraget innefattar befogenhet att representera staden vid förhandlingar rörande såväl Karolinska sjukhusets fortsatta utbyggande som Allmänna barnbördshuset och Serafimerlasarettet.

Stadskollegiets val av delegerade ägde rum den 16 januari 1941 (kompletteringsval den 18 januari och 1 november 1945, den 5 december 1946, den 16 juni 1947 samt den 4 november 1948). Den 5 december 1946 beslöt stadskollegiet att utse ytterligare en delegerad.

Delegerade hava avgivit förslag till avtal angående dels uppförande och drift av en pediatrik och en dermatologisk klinik vid Karolinska sjukhuset (Utl. 1942: nr 397), dels fördelningen av underskottet vid Allmänna barnbördshuset (Utl. 1944: nr 129), dels uppförande och drift av en kvinnoklinik vid Sabbatsbergs sjukhus (Utl. 1944: nr 329 och 1945: nr 281), dels uppförande och drift av en medicinsk tuberkuloseklinik och en thoraxkirurgisk klinik vid Karolinska sjukhuset (Utl. 1945: nr 302), dels drift av ögonklinik vid Sabbatsbergs sjukhus (Utl. 1946: nr 340), dels samverkan vid fortsatt drift av Allmänna barnbördshuset (Utl. 1948: nr 78), dels samverkan om uppförande av en ny patologisk institution vid Serafimerlasarettet (Utl. 1949: nr 16), dels uppförande och drift av ett om- och nybyggt Sabbatsbergs sjukhus i hela dess omfattning, dels ock stadens övertagande av Serafimerlasarettets fastigheter (Utl. 1948: nr 77).

Delegerade.

Anderson, Knut Hj., kontorschef, stadsfullm.; Hansson, N. H., sjukhusdirektör; von Heland, H. C. S., tf. finanssekreterare; Mårtens, G. H. M., borgarråd, stadsfullm., ordf.; Tham, K. G. K. M., kanslidirektör; Wetterdal, P. L., professor, överläkare.

Sekreterare.

Ericsson, C.-B. A., sekreterare (se sid. 357).

Kommittén för socialvårdens centralisering.

Sedan den kommunala omorganisationskommittén den 8 januari 1941 till stadskollegiet

överlämnat ett betänkande angående Stockholms stads sociala förvaltning, avgivet av professor S. G. W. Wahlund, tillsattes av stadskollegiet den 6 februari 1941 en kommitté för att närmare utreda frågan om socialvårdens centralisering. Medan i omorganisationskommitténs betänkande vissa allmänna riktlinjer angivits för en rationell organisation av socialvården, har den senare kommittén i uppdrag att utarbeta konkreta förslag till en centralisering av socialvården i Stockholm samt det författningsmässiga genomförandet därav.

Den 13 juni 1942 avlämnades av kommittén ett betänkande med förslag angående samordning av fattigvårdsnämndens, barnavårdsnämndens, arbetslöshets[kommitténs] och familjebidragsnämndens nominalregister och aktsamlingar. På grundval av detta förslag har sammanslagning numera skett av de sociala nämndernas registersystem. Det sålunda centraliserade socialregistret sorterar direkt under fattigvårdsnämnden.

I samband med remissyttrande över socialvårdskommitténs betänkande angående socialvårdens organisation m. m. lämnade kommittén den 17 mars 1943 en redogörelse för sitt principförslag till socialvårdens organisation i Stockholm (Utl. 1943: nr 81, sid. 540—565). För att praktiskt pröva sitt organisationsförslag har kommittén efter beslut av fattigvårds-, barnavårds- och familjebidragsnämnderna samt arbetslöshets[kommittén] fr. o. m. 1 januari 1944 provisoriskt tillämpat centralisering av socialvården i enlighet med sitt förslag vid fattigvårdsnämndens sociala byrå nr V, vars område i samband därmed utsträcks att omfatta St Görans församling, de båda Essingeöarna i Bromma församling samt Kungsholms församling. (Jfr sid 230.) På förslag av kommittén hava vissa administrativa förenklingar genomförts inom socialförvaltningarna. Kommittén har även avgivit remissyttranden i ett antal frågor. Under år 1948 har efter samråd mellan barnavårdsnämnden, fattigvårdsnämnden och centraliseringskommittén det uppdragits åt socialbyråerna att ombesörja emottagandet och beredningen av ansökning om mödrahjälp samt utbetalningen därav.

Stadskollegiets val av sju ledamöter i kommittén ägde rum den 6 februari 1941. Den 21 november 1946 beslöt stadskollegiet utöka kommittén med ytterligare tre ledamöter. Samma dag och den 6 februari 1947 förrättades kompletteringsval.

Ledamöter.

Dahlström, A. H., fattigvårdsdirektör; Eurén, A. R., journalist, stadsfullm.; Hartmann, J. L., journalist, stadsfullm.; Inghe, P. G., socialläkare; Sällqvist, A. A., inspektör; Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm.; Wahlbärj, J., borgarråd, stadsfullm., ordf.; Wahlund,

S. G. W., professor; Wangson, O. R., barnavårdsdirektör.

Sekreterare.

Edvall, N. G. F., tf. direktörsassistent (se sid. 247).

Reklamkommittén.

Stadskollegiet tillsatte den 18 september 1941 en särskild kommitté med uppgift dels att sprida kännedom om de kommunala institutionerna i Stockholm och deras verksamhet, dels ock att söka ernå förbättrad skattebetalning. Kommittén har sedan år 1942 fyra till fem gånger årligen utgivit en särskild publikation »Stockholm», innehållande redogörelse för olika grenar av kommunalförvaltningen. Publikationen utdelas i en upplaga på cirka 250,000 exemplar till samtliga hushåll i staden. Samtidigt med uppördsstämorna och självdeklarationerna har kommittén genom annonser, meddelanden och reportage i dagspressen, affischer i spårvagnar och bussar samt radiopropaganda bedrivit upplysningsverksamhet. Härjämte har kommittén tagit initiativet till det av Stockholms stads sparbank inrättade intressekontoret, Stockholms stads sparbanks ekonomitjänst. Kommittén har även anlitats för en omfattande propagandakampanj i landsorten mot inflyttning till Stockholm. Kommittén har även på annat sätt verkat för ökad kännedom om kommunalstyrelsen och dess verksamhet.

Ledamöter.

Aronson, S. A., verkst. direktör; Grandien, A., redaktör, stadsfullm.; Höglund, C. Z. K., borgarråd, stadsfullm., ordf.; Lundström, N. B., riksbudsman.

Verkställande ledamot.

Mehr, Hj. L., borgarråd (se sid. 102).

Sjömanshemskommittén.

Sedan stadsfullmäktiges dåvarande ordförande Fredrik Ström i en motion den 27 januari 1941 (M:n 1941: nr 3) hemställt om uppdrag åt stadskollegiet att framlägga förslag till förbättring av de sociala förhållandena för sjömännen i Stockholm, beslöt stadskollegiet den 20 november 1941 med anledning härav att utse en kommitté att utreda möjligheterna för stadens medverkan vid ordnandet av sjömanshemsverksamheten på sådant sätt att samarbete kunde åstadkommas beträffande sjömansvården i Stockholm. Utredning angående förslag till en nybyggnad för olika sjömansvårdsinstitutioner pågår för närvarande. Tomtfrågan är emellertid ännu ej löst.

Val av ledamöter ägde rum den 20 november 1941 (kompletteringsval den 27 november och 18 december 1941, den 19 december 1946 samt den 11 september 1947).

Kommittéer

Ledamöter.

Göransson, J. H., f. d. byråchef; Karlsson, Wictor E., f. d. borgarråd, stadsfullm., ordf.; Lindberg, C. A. E., f. d. ombudsman; Linder, N. H. H., hamndirektör, vice ordf.; Malmberg, P. B., sjökaptén; Meyer, T., sjökaptén; Stigbrand, T. S., överlärare, stadsfullm.

Sekreterare.

Anderson, K. E. H., borgarrädssekreterare (se sid. 104).

Kommittén för nordiskt hjälparbete (tidigare stadens hjälpkommitté för Finlands och Norges barn).

Klara Södra Kyrkogata 11, 2 tr., C.; t. 11 02 35.

Vid sammanträde den 2 februari 1942 (Utl. 1942: nr 40) beslöto stadsfullmäktige lämna visst stöd åt hjälpbehövande norska och finska personer, företrädesvis barn. Ytterligare beslöts, att hjälpen skulle kunna utsträckas att gälla barn även från andra krigshärjade länder, exempelvis Belgien och Frankrike. I anslutning till detta beslut har stadskollegiet den 7 oktober 1943 medgivit att vissa medel må disponeras för dansk flyktinghjälp. Medlen till hjälpverksamheten utgå ur anslag å fattigvårdsnämndens stat.

En särskild kommitté har den 3 februari 1944 utsetts av stadskollegiet att handhava ledningen av verksamheten liksom fördelningen och kontrollen av de medel, som ställts till förfogande.

Ledamöter.

Höglund, C. Z. K., borgarråd, stadsfullm., ordf.; Karlsson, Wictor E., f. d. borgarråd, stadsfullm.; Larsson, Yngve G. R., fil. dr., stadsfullm.; Olsson, Knut M. G., redaktör, stadsfullm.; S:ice vice ordf.; Öman, I., direktör för statistiska kontoret; en vakant.

Sekreterare.

von Heland, H. C. S., tf. finanssekreterare (se sid. 104).

Fågelskyddsrådet.

Den 2 februari 1942 beslöto stadsfullmäktige bemyndiga gatunämnden att tillkalla högst tre sakkunniga att biträda nämnden i frågor angående fågelvården i Stockholm. Gatunämndens val av sakkunniga ägde rum den 18 februari 1942.

**Kom-
mitté-
er**

Sakkunniga.

Fries, C. S. A., förste intendent, ordf.; **Notini**, C.-G., docent; **Wiback**, J. E., docent.

Föredragande.

Blom, H. E. M., stadsträdgårdsmästare (se sid. 168).

Delegerade för kostnadsfria upplåtelser av vissa stadens lokaler.

Den 26 februari 1942 beslöt stadskollegiet att utse en särskild delegation att å stadskollegiets vägnar pröva och avgöra frågor rörande kostnadsfria upplåtelser av samlingslokaler i under stadens förvaltning stående, för sådant ändamål avsedda byggnader. Det förutsattes, att delegationen i början av varje år skulle till stadskollegiet lämna redogörelse för under näst-föregående år beslutade sådana upplåtelser. Till medlemmar av delegationen hava utsetts stadsfullmäktiges presidium och stadskollegiets ordförande.

Delegerade.

Anderson, Carl Albert, direktör, stadsfullmäktiges ordf., ordf.; **Hassler**, N. H. Å., professor, stadsfullmäktiges 1:e vice ordf.; **Johansson**, Erik G., f. d. förbundskassör, stadskollegiets ordf.; **Ols-son**, Knut M. G., redaktör, stadsfullmäktiges 2:e vice ordf.

1942 års polisutredning.

Utredningen, som tillkommit på initiativ av överståthållarämbetet, som enligt den ursprungliga planen avse de avdelningar inom poliskammaren, varest kanslipersonal funnes placerad. Sedermera har utredningen fått sig förelagd att granska omorganisationen av kriminalpolisavdelningen, åklagarmyndigheten, hittegods magasinet och ordonnanspolisavdelningen.

Utlåtanden hava av utredningen avgivits, den 8 maj 1943 beträffande ordonnansavdelningen, den 5 april 1944 beträffande vissa avdelningar inom poliskammaren, den 23 november 1945 beträffande åklagarmyndigheten samt den 6 maj 1946 beträffande kriminalpolisavdelningen.

Överståthållarämbetets representant i utredningen utsågs den 20 oktober 1942. Val av övriga ledamöter ägde rum i stadskollegiet den 19 november 1942.

Ledamöter.

Berglund, G. A. J., polisdomare (utsedd av överståthållarämbetet); **von Heland**, H. C. S., tf. finanssekreterare, **Karlöf**, E. A., stadsadvokat (utsedda av stadskollegiet).

Sekreterare.

Magnusson, O. M. R., kamrerare (se sid. 146).

Ungdomskommittén.

Den 20 september 1943 bemyndigade stadsfullmäktige stadskollegiet att tillsätta en kommitté för utredning angående vissa ungdomsfrågor, såsom åtgärder av socialvårdande karaktär för dem som sakna förmånen av ett ordnat föräldrahem, bostadsfrågan, arbetsanskaffning och andra åtgärder för arbetslös ungdom, stadens stöd åt de ideella ungdomsorganisationerna, inrättande och utbyggande av ungdomsgårdar, samordning av stadens, ungdomsrådens och de enskilda organisationernas ungdomsverksamhet, nöjeslivet m. fl. Kommittén har den 20 juni 1946 avgivit ett betänkande med förslag rörande ungdomens bostadsfråga, stöd åt den inflyttade ungdomen, ungdomens fritidsverksamhet och samordning av åtgärder för ungdomens välfärd (Bih. 1946: nr 10).

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum den 14 oktober 1943 (kompletteringsval den 21 november 1946). Med kommittén har adjungerats sekreteraren hos borgarrådet för socialroteln.

Ledamöter.

Forsberg, K. W. G., kemigraf; **Henriksson**, T. H., sekreterare, stadsfullmäktiges; **Hagberg**, H., ombudsman; **Lund**, B. A., kyrkoherde, stadsfullmäktiges vice ordf.; **Söderström**, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullmäktiges; **Sörensen**, J., förbundssekreterare, stadsfullmäktiges; **Åstrand**, N., förbundssekreterare, stadskollegiets vice ordf., ordf.

Adjungerad ledamot.

Anderson, K. E. H., borgarrådssekreterare (se sid. 104).

Sekreterare.

Sundberg, E. D., sekreterare (se sid. 117).

Delegerade för utredning angående centraliserad upphandling för sjukhus- och anstaltsförvaltningarna.

Stadskollegiet beslöt den 9 februari 1944 uppdraga åt två delegerade att med biträde av intendanten hos sjukhusdirektionen verkställa utredning angående centraliserad upphandling för sjukhus- och anstaltsförvaltningarna samt att framlägga det förslag till organisationsändring för förvaltningarna, vartill utredningen kan giva anledning.

Val av delegerade ägde rum samma dag. Kommittén har i mars 1945 avgivit förslag till centralisering av upphandlingsväsendet. (Bih. 1945: nr 16.)

Delegerade.

Lindberg, N. O., disponent; Wahlbärj, J., borgarråd, stadsfullm., sammankallande.

Sakkunnigt biträde.

Lindström, E. L. A., intendent (se sid. 371).

Kommittén för utredning rörande specialiserad upphandling för Stockholms stads förvaltningar.

Kommittén, rörande vars uppdrag och sammansättning hänvisas till 1948 års kommunalkalender, har i och med sitt sista sammanträde den 12 november 1948 slutfört sitt uppdrag. Kommittén har i skrivelse till stadskollegiet redovisat resultatet av sin verksamhet. Kollegiet beslöt den 17 mars 1949 att det av kommittén samlade utredningsmaterialet skulle överlämnas till stadskansliets organisationsavdelning för fortsatt bearbetning.

Teaterbyggnadskommittén.

Den 19 juni 1944 bemyndigade stadsfullmäktige stadskollegiet att tillsätta sju kommittéerade för att utreda frågan om uppförande av en modern stadsteater i Stockholm. Kommittén tillsattes av stadskollegiet den 21 december 1944. I samband härmed beslöt kollegiet bemyndiga kommittén att utse sekreterare och att anlita erforderlig utomstående sakkunskap.

Kommittén har behandlat och tagit preliminär ståndpunkt till frågan om den blivande stadsteaterns förläggning och utformning samt företagit utredningar av för teaterns verksamhet väsentliga frågor. För kommitténs räkning hava sakkunniga utarbetat ett förslag till program för en arkitekttävlan om teaterbyggnaden.

Ledamöter.

Anderson, Carl Albert, direktör, stadsfullm:s ordf., vice ordf.; Ewerlöf, f. Löwenadler, Elsa H. E. J., fru; Larsson, Oscar E., f. d. borgarråd, stadsfullm., ordf.; Olsson, Knut M. G., redaktör, stadsfullm:s 2:e vice ordf.; Rydh Munck af Rosenschöld, Hanna, fil. dr.; Styrmann, G. A., f. d. verkst. direktör, stadsfullm.; en vakant.

Sekreterare.

Beyer, C. N. T., redaktör.

1944 års kommunala tandvårdsutredning.

Kommittén, rörande vars uppdrag och sammansättning hänvisas till 1948 års kommunalkalender, avgav den 23 september 1947 sitt för-

slag till folktandvård i Stockholm i vad avser förskolbarn och vuxna (Bih. 1947: nr 56) och hade därmed slutfört sitt uppdrag.

Kommittéer

1945 års markkommission.

Kommittén, rörande vars uppdrag och sammansättning hänvisas till 1948 års kommunalkalender, har den 24 maj 1948 — genom avgivande av förslag rörande ändring av stadsplanen för del av Mariebergssområdet m. m. jämte förvärv åt staden av viss del av Kampementsbacken å Ladugårdsgärdet samt vissa andra fastigheter ävensom överlåtelse till kronan av tomten nr 13 i kv. Hammaren å Norrmalm samt tomten nr 1 i kv. Atomena inom Staden Mellan Broarna (Utl. 1949: nr 39) — avslutat sin verksamhet.

Stadskollegiets lönekommitté.

Klara Södra Kyrkogata 11, C.

Stadskollegiet beslöt den 29 juni 1945 att utse en kommitté av sju personer för en allsidig översyn av stadens löneväsen med bemyndigande för kommittén att tillkalla den expertis, som kunde befinnas erforderlig.

Lönekommittén har avgivit följande betänkanden:

del I (Bih. 1947: nr 9) med förslag till nytt allmänt tjänstereglemente för Stockholms kommunalstyrelse, antaget av stadsfullmäktige den 19 december 1947 (Utl. 1947: nr 475);

del II (Bih. 1948: nr 9) med förslag till särskilda avlöningsbestämmelser för tjänstemän vid uppborgsverken, polisväsendet m. m., antaget av stadsfullmäktige den 22 mars 1948 (Utl. 1948: nr 80);

del III (Bih. 1948: nr 65) med förslag till avlöningsbestämmelser och lönegradsplacering för tjänstemän vid rådhusrätten m. m., antaget av stadsfullmäktige den 29 oktober 1948 (Utl. 1948: nr 352), samt förslag till avlöningsbestämmelser vid deltidstjänstgöring och arvodesanställning, antaget av stadsfullmäktige den 20 december 1948 (Utl. 1948: nr 420).

Härjämte har lönekommittén avgivit förslag till avlöningsbestämmelser m. m. för vissa personalgrupper, vilka föranlett beslut av stadsfullmäktige (Utl. 1948: nr 225, 251, 426, 1949: nr 60 och 61) samt besvarat remisser i ett antal frågor. Kommittén har inom sig utsett särskilda förhandlingsdelegerade.

Val av ledamöter ägde rum den 29 juni 1945 (kompletteringsval den 16, 24, 31 oktober 1946 samt den 27 maj och 30 september 1948).

Ledamöter.

Eurén, A. R., journalist, stadsfullm.; Göransson, C. Gustaf E., ombudsman, stadsfullm.; Mehr, Hj. L., borgarråd, ordf.; Ossbahr, C. P., pro-

Kommittéer

tokollssekreterare, vice ordf.; **Svanberg, A. Lisa**, förbundssekreterare, stadsfullm.; **Söderström, f. Hagberg, Vera M.**, fru, stadsfullm.; **Twengström, A. J.**, byråchef, stadsfullm.

Kanslichef.

Romberg, N. W. A.; t. 11 02 15.

Sekreterare.

Grünberger, S.; t. 20 46 75; **Stålbo, B.**; t. 20 14 45; **Westmar, Å. E. R.**; t. 21 40 58.

Registrator.

Gruvfält, f. Gaebehl, Britt-Ingrid; t. 11 02 35.

Sakkunnig.

Naucier, K. E. H., fondkamrerare; t. 11 02 34.

Kommitténs förhandlingsdelegerade.

Mehr, Hj. L.; **Romberg, N. W. A.**; **Twengström, A. J.**

Abortkommittén.

Den 23 maj 1945 beslöt stadsfullmäktige bl. a. uppdraga åt stadskollegiet att för abortfrågans fortsatta behandling tillsätta en kommitté på förslagsvis sju personer, vilka skulle representera sjukhusdirektionen, barnavårdsnämnden och fattigvårdsnämnden samt den särskilda sakkunskapen på området. Kommitténs arbetsuppgifter skulle enligt förslag vara följande: att följa abortfrågans utveckling och studera verkningarna av de åtgärder, som med anledning av betänkanget kunna komma att vidtagas samt föreslå nya åtgärder, att taga initiativ till och handlägga ärenden rörande den upplysningsverksamhet bland allmänheten och läkare, som förutsättes skola etableras, att i övrigt vara rådgivande och sammanhållande organ för de strävanden, som från olika håll göras för abortfrågans lösning samt att handlägga de ärenden, som av stadskollegiet kunna komma att anföras densamma.

I enlighet härmed beslöt stadskollegiet den 30 augusti 1945 att tillsätta ifrågakvarande kommitté samt att ledamöternas antal däri skulle vara sju. Den 27 november 1947 beslöt stadskollegiet utöka antalet ledamöter till åtta.

Kommittén har till stadskollegiet ingivit en den 18 januari 1949 dagtecknad redogörelse för sin verksamhet.

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum den 8 november 1945 (kompletteringsval den 27 november 1947).

Ledamöter.

Ander, f. Eriksson, Elsa S., fru, stadsfullm.; **Carlson, f. Olsson, Elna S. E.**, fru, stadsfullm.; **Höjer, f. Dahl, T. Signe E.**, fru; **Inghe, P. G.**, socialläkare, ordf.; **Lund, B. A.**, kyrkoherde,

stadsfullm.; **Malmroth, f. Herlitz, Elsa**, fru, stadsfullm., vice ordf.; **Nordlund, Elsa-Brita**, med. lic.; **Westberg, S. V.**, med. d.r., överläkare.

Sekreterare.

Lundin, E. F., sekreterare (se sid. 104).

Kommittén för ordnande av riksdagshusets omgivningar (1945 års Helgeandsholmskommitté).

Kommittén, rörande vars uppdrag och sammansättning hänvisas till 1948 års kommunalkalender, har den 11 juni 1948 till fullmäktige i riksgäldskontoret avgivit sitt betänkande med förslag till ordnande av riksdagshusplanen och har därmed avslutat sitt arbete.

Kommittén för förhandlingar med förorterna i regionplanefrågor m. m.

Med anledning av en av dåvarande borgarrådet Yngve Larsson den 7 december 1945 upprättad promemoria angående samarbete i planeringshänseende mellan Stockholm och vissa förortskommuner beslöt stadskollegiet den 10 januari 1946, i anslutning till borgarrådsberedningens förslag i ärendet den 4 januari samma år, uppdraga åt borgarråden ävensom tre av stadskollegiet utsedda representanter att med ett lämpligt urval av Stockholms grannkommuner upptaga förhandlingar om utvidgning av det pågående generalplanarbetet (se sid. 160) till ett regionplanarbete, omfattande såväl Stockholms stad som dess förortsområde.

Stadskollegiets val av representanter ägde rum den 10 januari 1946 (kompletteringsval den 2 oktober och den 20 november 1947).

Ledamöter.

Berglund, H. J., borgarråd; **Grandien, A.**, redaktör, stadsfullm.; **Göransson, K. Harald**, borgarråd, stadsfullm.; **Höglund, C. Z. K.**, borgarråd, stadsfullm.; **Johansson, Erik G.**, f. d. förbundskassör, stadskollegiets ordf.; **Larsson, Yngve G. R.**, fil. d.r., stadsfullm.; **Mehr, Hj. L.**, borgarråd; **Mårtens, G. H. M.**, borgarråd, stadsfullm.; **Olsson, Knut M. G.**, redaktör, stadsfullm.; 2:e vice ordf.; **Persson, S. E.**, borgarråd, stadsfullm.; **Tomson, R. V.**, borgarråd, stadsfullm.; **Wahlbär, J.**, borgarråd, stadsfullm.

1946 års samlingslokalkommitté.

Den 15 april 1946 fattade stadsfullmäktige beslut om olika åtgärder syftande till att förbättra tillgången på samlingslokaler för förenings-

verksamhet (Utl. 1946: nr 109). Beslutet innefattade uppdrag åt stadskollegiet, att utse en kommitté, bestående av representanter för olika av samlingslokalfrågan berörda nämnder samt enskilda organisationer, med uppgift att verkställa en fortsatt allsidig undersökning angående behovet av samlingslokaler i olika stadsdelar och framlägga för frågans lösning erforderliga byggnadsförslag ävensom utreda frågan om ett permanent organ för hithörande ärenden.

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum den 2 maj 1946 (fyllnadsval den 20 november 1947).

Ledamöter.

Eurén, A. R., journalist, stadsfullm.; **Henriksen**, T. H., sekreterare, stadsfullm.; **Johansson**, Erik G., f. d. förbundskassör, stadskollegiets ordf., ordf.; **Kollberg**, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, stadsfullm.; **Lund**, B. A., kyrkoherde, stadsfullm.; **Månsson**, O. P., instruktör, stadsfullm.; **Petersson**, A. Gunnar, redaktör, stadsfullm.; **Vanner**, O. A., redaktör.

Sekreterare.

Hallberg, B. O. C. L., notarie (se sid. 104).

Polishusbyggnadskommittén.

Efter hemställan från överståthållarämbetet beslöt stadskollegiet den 13 juni 1946 förklara sig villigt att utse tre representanter för att med underståthållaren Wahlbäck såsom representant för ämbetet verkställa utredning angående vissa lokalfrågor för rannsakningsfängelset och kriminalpolisen. Stadskollegiet beslöt därjämte att hos överståthållarämbetet anhålla, att utredningen skulle utvidgas till att jämväl avse undersökning huruvida rannsakningsfängelset kunde nedläggas.

Stadens representanter i kommittén utsågos av stadskollegiet den 21 juni 1946.

Stadsfullmäktige beslöt den 17 februari 1947 godkänna ett av kommittén utarbetat förslag till avtal mellan staden och fängvårdsstyrelsen (Utl. 1947: nr 57), vilket innebär nedläggande av rannsakningsfängelset samt rannsakningsfångarnas överflyttning till statlig fängvårdsanstalt (se sid. 75).

Ledamöter.

Wahlbäck, J. M., underståthållare (utsedd av överståthållarämbetet); **Elsin**, P. E., tf. kanslichef, **Karlöf**, E. A., stadsadvokat, en vakant (utsedd av stadskollegiet).

Sekreterare.

Blomqvist, C. G., tf. förste byråsekreterare (se sid. 7).

Sinnesslövårdskommittén.

Kommittéer

På förslag av borgarrådet Wahlbärj beslöt stadskollegiet den 31 oktober 1946 dels att tillsätta en kommitté för utredning angående sinnesslövårdens ordnande, dels ock att välja sju ledamöter i samma kommitté. Den 28 november 1946 beslöt stadskollegiet vidare att godkänna upprättat förslag till riktlinjer för kommitténs arbete ävensom befullmäktiga kommittén att med sig adjungera erforderliga sakkunniga. Utredningen pågår och bedrives i samråd med vederbörande statliga myndigheter. Kommittén har hittills inte tagit ställning till frågan om sinnesslövårdens ordnande i Stockholm, då man velat avvakta resultatet av pågående statlig utredning på området.

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum den 31 oktober 1946.

Ledamöter.

Hagström, f. Svensson, Anna M., riksstudieledare, stadsfullm.; **Hermansson**, f. Johansson, Agnes E., folkskollärarinna; **Kollberg**, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, stadsfullm.; **Malmquist**, B. A. C., annonschef, stadsfullm.; **Robinson**, S. N. A., typograf, stadsfullm.; **Tomson**, R. V., borgarråd, stadsfullm., vice ordf.; **Wahlbärj**, J., borgarråd, stadsfullm., ordf.

Sekreterare.

Edvall, N. G. F., tf. direktörsassistent (se sid. 247); **Jacobsson**, C. M., aktuarie (se sid. 223).

Nöjesparkkommittén.

Stadsfullmäktige beslöt den 18 februari 1946 till besvarande av väckt motion (M:n 1944: nr 51) att bemyndiga stadskollegiet att tillsätta en kommitté för utredning angående möjligheterna av att anordna en nöjespark i kommunal regi med särskilt beaktande av frågan om Långholmens disponerande för detta ändamål. (Utl. 1946: nr 70.)

I enlighet härmed och på förslag av borgarrådet Tomson beslöt stadskollegiet den 31 oktober 1946 att tillsätta en kommitté av sju personer för utredning av frågan om en nöjespark i kommunal regi. Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum samma dag (kompletteringsval den 20 februari och 20 november 1947, den 30 september 1948 samt den 27 januari 1949).

Den 24 april 1947 beslöt stadskollegiet uppdraga åt kommittén att verkställa utredning rörande nöjesparkfrågan i dess helhet.

Ledamöter.

Carlsson, Carl Walfrid, direktör, stadsfullm.; **Ek**, V. E., sekreterare, stadsfullm., ordf.; **Frosté**, f. Melander, Margit S., fru, stadsfullm.; **Gö-**

Kommittéer

ransson, C. Gustaf E., ombudsman, stadsfullm.; Karlsson, Hans G. B., tjänsteman, stadsfullm.; Kollberg, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, stadsfullm.; Öhman, f. Pedersen, Rodny F., fru, stadsfullm.

Sekreterare.

Almgren, E. V., borgarrädssekreterare (se sid. 104).

Kommittén för partiellt arbetsföra i Stockholm.

I enlighet med hemställan av borgarrådet Wahlbärj beslöt stadskollegiet den 21 november 1946 att tillsätta en kommitté, bestående av, förutom borgarråden för socialroteln och sjukvårdsroteln, representanter för fattigvårdsnämnden, [arbetslöshetsnämnden], pensionsnämndsdelegerade, centraldispensären och arbetsförmedlingens arbetsberedningskontor med uppdrag att framlägga utredning rörande de partiellt arbetsföras problem enligt i huvudsak de riktlinjer, som angavs i en av föredragande borgarrådet den 11 november 1946 dagtecknad promemoria.

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum samma dag.

Ledamöter.

Ericsson, G. A. R., förste byråinspektör (för arbetsberedningskontoret); Gentz, C. M. A., överläkare (för centraldispensären); Mårtens, G. H. M., borgarråd, stadsfullm.; Sandberg, C. M. G., förste assistent (för pensionsnämndsdelegerade); Wahlbärj, J., borgarråd, stadsfullm., ordf.; Wangson, O. R., barnavårdsdirektör (för fattigvårdsnämnden).

Sekreterare.

Essén, E. R., intendent (se sid. 252).

Utredningssekreterare.

Witting, A. J. G. G.

Stadskollegiets mässhallskommitté.

I enlighet med förslag av borgarrådet Göransson beslöt stadskollegiet den 5 december 1946 att tillsätta en kommitté med uppgift att verkställa en förutsättningslös utredning om uppförande genom kommunens försorg av en kongress-, mäss- och idrottshall.

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum samma dag.

Ledamöter.

Aastrup, N. G. E., direktör, stadsfullm.; Andersson, Carl Albert, direktör, stadsfullms ordf.; Berglund, H. J., borgarråd; Eurén, A. R., journalist, stadsfullm.; Göransson, K. Harald, borgarråd, stadsfullm.

Betr. Handelskammarens mässnämnd, se sid. 539.

Stadskollegiets magistratskommitté.

Kommittén, rörande vars uppdrag och sammansättning hänvisas till 1948 års kommunalkalender, har nu slutfört sitt uppdrag.

Kommittén för utredning om inrättande av en kommunal inköpscentral för upphandling av byggnadsmaterial m. m.

I enlighet med hemställan av borgarrådet Persson beslöt stadskollegiet den 22 maj 1947 att tillsätta en kommitté för undersökning av förutsättningarna för inrättande av en kommunal inköpscentral med uppgift att såväl inom landet som på den internationella marknaden upphandla byggnadsmaterial samt för utredning i vad mån det vore möjligt att med stadens medverkan vidtaga åtgärder i syfte att främja produktionen av byggnadsmaterial. Stadskollegiet har den 17 mars 1948 utvidgat utredningens uppgift till att jämväl omfatta vissa andra frågor rörande åtgärder för byggnadskostnadernas nedbringande.

Stadskollegiet har vidare uppdragit åt borgarrädsberedningen (se sid. 100) att fungera som sådan kommitté, med befogenhet för beredningen att för utredningens verkställande tillkalla erforderliga experter samt att anställa särskild sekreterare.

Sekreterare.

Hemper, S. E. O., borgarrädssekreterare (se sid. 104).

Kommittén för kioskhandelns ordnande.

Vid sammanträde den 11 december 1947 beslöt stadskollegiet i enlighet med hemställan av borgarrådet Berglund att tillsätta en kommitté för utredning rörande kioskhandelns ordnande.

Stadskollegiets val av ledamöter i kommittén ägde rum den 29 januari 1948.

Ledamöter.

Carlsson, Carl Walfrid, direktör, stadsfullm.; Ekholm, O. G. A., manufakturhandlare, stadsfullm.; Hallström, K. L. P., tjänsteman; Johansson, Erik G., f. d. förbundskassör, stadskollegiets ordf., ordf.; Karlsson, G. Verner, förste stationsbiträde, stadsfullm.; Malmquist, B. A. C., annonschef, stadsfullm.; Westerdahl, N. A. E., disponent.

Sekreterare.

Malmberg, Ö. F. G., sekreterare (se sid. 117).

Delegerade för revision av avtal rörande stadens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården.

Delegerade, rörande vilkas uppdrag och sammansättning hänvisas till 1948 års kommunalkalender, hava numera slutfört sitt uppdrag i och med avlämnande av förslag till ifrågasvarande avtal (Utl. 1949: nr 68).

Kommittén för Stockholms stads hamnutredning.

I enlighet med hemställan av borgarrådet Göransson beslöt stadskollegiet den 22 januari 1948 att tillsätta en kommitté för utredning av frågan om hamnens utbyggnad och därmed sammanhängande spörsmål. Stadskollegiet beslöt vidare, att kommittén skulle utgöras av åtta ledamöter.

Stadskollegiets val av ledamöter i kommittén ägde rum den 22 januari 1948.

Ledamöter.

Aastrup, N. G. E., direktör, stadsfullm.; **Andersson**, Carl Albert, direktör, stadsfullm:s ordf.; **Göransson**, K. Harald, borgarråd, stadsfullm.; **Höglund**, C. Z. K., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Johansson**, Erik G., f. d. förbunds-kassör, stadskollegiets ordf.; **Larsson**, Yngve G. R., fil. d:r, stadsfullm.; **Olsson**, Knut M. G., redaktör, stadsfullm:s 2:e vice ordf.; **Robinson**, S. N. A., typograf, stadsfullm.

Huvudsekreterare.

Kristensson, F., docent.

Sekreterare.

Svenonius, K.-H. E., sekreterare (se sid. 104).

Ang. **Hamnstyrelsens taxekommitté**, se sid. 202.

Kommittén för utredning rörande överförande till den borgerliga kommunen av vissa kostnader för barnkolonier och skolresor.

Vid sammanträde den 3 juni 1948 beslöt stadskollegiet att tillsätta en kommitté för utredning och förhandlingar med representanter för de kyrkliga församlingarna angående eventuellt överförande från respektive församlingar till den borgerliga kommunen av vissa kostnader för barnkolonier och skolresor.

Stadskollegiets val av ledamöter i kommittén ägde rum den 16 juni 1948.

Ledamöter.

Andersson, P., överlärare; **Kollberg**, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, stadsfullm.; **Ljung**, A. J. H., förrädsarbetare, stadsfullm.; **Mogård**, J. A. B., kyrkoherde, stadsfullm.; **Nordberg**, A. E., vice stadssekreterare; **Olsson**, Knut M. G., redaktör, stadsfullm:s 2:e vice ordf.; **Stigbrand**, T. S., överlärare, stadsfullm.; **Tomson**, R. V., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Wahlbärj**, J., borgarråd, stadsfullm.; **Wärnberg**, S. T., målare.

Experter.

Edvall, N. G. F., tf. direktörsassistent (se sid. 247); **Göransson**, B. T., ekonomidirektör (se sid. 296); **Hjärne**, U. G. E., skolöverläkare (se sid. 298).

Stadsdelsrådskommittén.

I en den 18 februari 1946 väckt motion (M:n 1946: nr 3) hemställde herr Harald Mårtens m. fl., att stadsfullmäktige ville låta verkställa en skyndsam och allsidig utredning av möjligheterna att berika och effektivisera det kommunala livet i Stockholm genom inrättande av direkt valda organ för innervånarna i stadens särskilda delar. Med hänvisning till berörda motion framlade herr Yngve Larsson m. fl. sedermera i motion den 1 juli 1947 (M:n 1947: nr 52) ett utkast till lag om stadsdelsråd i Stockholm samt hemställde, att stadsfullmäktige måtte hos statsmakterna anhänga om lagstiftning i detta ämne i huvudsaklig överensstämmelse med det framlagda utkastet. Slutligen hemställde herr Bertil Mogård i motion den 1 juli 1947 (M:n 1947: nr 54), att stadsfullmäktige i samband med frågan om en decentralisering av den kommunala förvaltningsapparaten även måtte låta undersöka möjligheterna att taga i anspråk organen för församlingsstyrelse.

Stadsfullmäktige beslöt den 21 juni 1948 (Utl. 1948: nr 206) bemyndiga stadskollegiet att genom en särskild kommitté utreda frågan om decentralisering av den kommunala verksamheten i Stockholm genom inrättande av stadsdelsråd eller på annat sätt.

Stadskollegiets val av ledamöter i kommittén ägde rum den 2 september 1948.

Ledamöter.

Berglund, H. J., borgarråd, ordf.; **Hartmann**, J. L., journalist, stadsfullm.; **Larsson**, Yngve G. R., fil. d:r, stadsfullm.; **Mogård**, J. A. B., kyrkoherde, stadsfullm.; **Svensson**, T. V., journalist; **Wahrolén**, J. I., sekreterare, stadsfullm.; **Åstrand**, N., förbundssekreterare, stadskollegiets vice ordf.

Sekreterare.

Franzén, R. M., sekreterare (se sid. 177).

Kom-
mitté
er

Kom-Förhandlingsdelegerade i frågan om mitté-ordnande av riksdagshusets omgiv- er

Vid sammanträde den 28 oktober 1948 beslöt stadskollegiet efter framställning av riksgäldsfullmäktiges ordförande att med fullmäktige upptaga förhandlingar rörande ekonomisk medverkan från stadens sida till utförande av 1945 års Helgeandsholmskommittés (se 1948 års kommunalkalender) förslag till ordnande av riksdagshusets omgivningar.

Stadskollegiets val av delegerade ägde rum samma dag.

Delegerade.

Leo, H. V., generaldirektör, förntv. statsråd, **Mag-nusson**, K. H., riksgäldsfullmäktig, **Örne**, A. E., förntv. statsråd, f. d. generaldirektör (utsedda av riksgäldsfullmäktige); **Höglund**, C. Z. K., borgarråd, stadsfullm., **Larsson**, Yngve G. R., fil. d.r. stadsfullm. (utsedda av stadskollegiet).

Stockholms stads stipendiedelegation.

I en den 16 februari 1948 väckt motion (M:n 1948: nr 8) hemställde hr Hans Karlsson att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt stadskollegiet att genom en särskild kommitté utreda frågan om normerna och anslagsbehovet för kommunala studiestipendier så snart möjligheter att bevilja sådana blivit öppnade inom kommunallagstiftningens ram. Den 20 september 1948 beslöt stadsfullmäktige, med bifall härtill, att uppdraga åt stadskollegiet att tillsätta en kom-

mitté för utredning rörande lämpliga former för stadens studiehjälpverksamhet. Sedan stadskollegiet den 30 september 1948 utsett ledamöter i kommittén, avgav denna med skrivelse den 24 november 1948 utredning och förslag i ärendet.

Den 20 december 1948 beslöt stadsfullmäktige, i samband med anvisande av medel för utdelning av stipendier, att godkänna av kommittén framlagt förslag till reglemente för stadens studiestipendier. Enligt detta reglemente skola stadens stipendier avse att underlätta fortsatta studier för begåvade, mindre bemedlade ynglingar och flickor, som äro mantalsskrivna i Stockholm. Stipendierna utdelas av en delegation, benämnd Stockholms stads stipendiedelegation och bestående av sju ledamöter, utsedda av stadskollegiet under beaktande av att bland andra folkskoledirektionen, lärnings- och yrkeskolstyrelsen samt sjukhusdirektionen därvid böra bliva representerade. Delegationens ledamöter skola så utses, att de företräda såväl allmänna sociala synpunkter som pedagogiska fackkunskaper.

Stadskollegiets val av ledamöter i delegationen ägde rum den 30 december 1948.

Delegerade.

Karlsson, Hans G. B., tjänsteman, stadsfullm.; **Lamm**, H. E., tjänsteman; **Mehr**, Hj. L., borgarråd; **Olsson**, Knut M. G., redaktör, stadsfullm.s 2:e vice ordf.; **Thomson**, H. E. (Lisa), föreståndarinna; **Tomson**, R. V., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Wahrolén**, J. I., sekreterare, stadsfullm.

Sekreterare.

Stålfelt, P. E., f. d. folkskolinspektör.

Institutioner för samverkan mellan Stockholms stad och närliggande kommuner m. m.

Styrelsen för bron Värtan—Lidingö. (Lidingöbrostyrelsen.)

Postadress: postbox 4012, Stockholm 4
(postgirokonto nr 1748); t. 625451; bro-
förvaltningens verkst. ledamot (se nedan)
t. 44 06 80, 65 08 80; expeditionstid: 10,30
—12.

Lidingöbron har uppförts jämlikt ett år 1916 mellan Stockholms stadsfullmäktige och dåvarande Lidingö köpings kommunalfullmäktige ingånget avtal. Rörande den fortsatta förvaltningen av bron hava städerna Stockholm och Lidingö den 9 och 17 februari 1948 ingått nytt avtal. Broanläggningen är anordnad såsom ett särskilt, från vardera kommunens förvaltning i övrigt skilt ekonomiskt företag.

Kostnaderna för broanläggningen, vilka uppgingo till c:a 10,9 milj. kr., hava bestritts med av Stockholms stad upplånade medel. Till amortering och förräntning av dessa låne-medel skola i första hand användas den del av broanläggningens inkomster, som ej erfordras för brons underhåll och drift. Ansvaret för låne-medlens amortering och förräntning, i den mån broinkomsterna ej räcka till, är lika fördelat mellan båda parterna upp till ett belopp av 4,5 milj. kr., under det att ansvaret för amortering och förräntning av överskjutande lånebelopp åvilar endast Lidingö stad. Till amorteringen av sistnämnda lånebelopp hava vissa större markägare i Lidingö stad förbundit sig att bidraga med en avgift av 4 % av köpeskillingen vid gjorda försäljningar¹⁾ (under 30 år från brons öppnande), dock högst 5 milj. kr. Bron invigdes den 20 maj 1925.

Under år 1946 har beslut fattats om borttagande av broavgifterna vid Lidingöbron. I samband härmed hava städerna Stockholm och Lidingö tillerkänts statsbidrag till förräntning av byggnadslånen.

Den 9 och 17 februari 1948 har nytt avtal ingåtts mellan städerna Stockholm och Lidingö angående den fortsatta förvaltningen av broanläggningen.

Broanläggningens drift är anförtrödd åt en brostyrelse, bestående av en ordförande, utsedd för ett år i sänder av k. m:t, samt sex ledamöter, valda för fyra år, hälften av Stock-

holms stadsfullmäktige och hälften av Lidingö stadsfullmäktige. Från vardera kommunen utses två suppleanter. Brostyrelsen är besluttför, när minst fem äro i styrelsen tillstädes. Brostyrelse enligt dessa bestämmelser utsågs första gången fr. o. m. den 1 januari 1949.

Den omedelbara verkställigheten av brostyrelsens beslut och det närmaste inscendet över anläggningens drift utövas av en särskild broförvaltning, bestående av en ordförande och en representant för vardera kommunen.

Brostyrelsens förvaltning och räkenskaper granskas årligen av två revisorer, av vilka vardera kommunen senast i december månad utser en jämte suppleant för denne att vara revisor under det därpå följande året.

Senaste val till styrelsen (för åren 1949—1952) förrättades av Stockholms stadsfullmäktige den 6 december 1948 och av Lidingö stadsfullmäktige den 20 december 1948. Stockholms stadsfullmäktiges senaste val av revisor ägde rum den 6 december 1948.

Författningar. Avtal mellan Stockholms stad och Lidingö [köping] om utförande av en broanläggning över Lilla Värtan mellan Ropsten och Lidingön samt om dess förvaltning, god känt av Stockholms stadsfullmäktige 16 okt. och av Lidingö kommunalfullmäktige 6 nov. 1916, med tillägg och ändr. Avtal mellan städerna Stockholm och Lidingö angående den fortsatta förvaltningen av broanläggningen över Lilla Värtan mellan Ropsten och Lidingö 9 och 17 febr. 1948 (Utl. 1947: nr 474). Instruktion för Lidingöbroförvaltningen, antagen av Lidingöbrostyrelsen 16 mars 1926, med tillägg 30 mars 1928. Borttagande av broavgifterna vid Lidingöbron m. m. (Kf 1946: nr 29).

Lidingöbrostyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av k. m:t).

Jonsson, G., f. d. överdirektör.

Av Stockholms stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Andersson, J. Eric, spårvägsman; Håkansson, E. A. F., tjänsteman; Jansson, G. H., överingenjör.

Suppleanter: Aastrup, N. G. E., direktör, stadsfullm.; Lindblad, T. A., civilingenjör.

¹⁾ Markägareavgifterna uppgingo år 1948 till 10,087:28 kr.

**Sam-
ver-
kan
med
grann-
kom-
muner** *Av Lidingö stadsfullmäktige ut-
sedda ledamöter.¹⁾*
Markman, A. F., förste sekreterare; Norlin, E.,
civilingenjör, professor; Schlyter, R. O. O.,
överdirektör.
Suppleanter: Lindkvist, E., ingenjör; Nilsson,
G., bagare.
Sekreterare: Malm, F., f. d. byråchef.

Broförvaltning.

Jonsson, G., f. d. överdirektör, ordf. Schlyter,
R. O. O., överdirektör, verkst. led.; Jansson,
G. H., överingenjör.
Bromästare: Nordgren, G.

*Av Stockholms stadsfullmäktige
utsedd revisor*
(för år 1949).

Jacobson, P., kontorschef, stadsfullm.

Suppleant: Robinson, S. N. A., typograf,
stadsfullm.

Övrig revisor¹⁾

(utsedd av Lidingö stadsfullmäktige).

Dahlgren, F., auktoriserad revisor.

Suppleant: Gustavsson, G., ingenjör.

¹⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.

Spångarådet.

Spångarådet.

Stadsfullmäktige beslöto den 21 juni 1948 (Utl. 1948: nr 207) att uttala sig för inrättande av ett råd, vars uppgift skulle vara att utgöra ett kontaktorgan mellan staden och den från årsskiftet 1948/1949 inkorporerade delen av Spånga jämte Hässelby villastads köping. Med anledning härav hava de kommunala representationerna i det införlivade området beslutit medverka vid tillsättande av detta råd, Spångarådet.

Rådet består av tretton ledamöter, jämte lika många suppleanter utsedda för tiden intill den 15 oktober 1950.

Rådet har till uppgift att i frågor som beröra för det införlivade området väsentliga ämnen inom fastighetsförvaltningen, stadsplaneringen, skolväsendet, socialvården och kulturvården eller som eljest har ett för införlivningsområdet ur allmänna synpunkter betydande intresse, vara rådgivare åt stadens olika styrelser och nämnder och att i sådan egenskap på anmodan avgiva yttranden i dylika frågor. Rådet må jämväl utan anmodan till stadens olika förvaltningsorgan avgiva de förslag och framställningar, som rådet kan finna påkallade.

Ledamöter

(för tiden intill den 15 oktober 1950).

Andersson, R. G., ingenjör; **Adolfsson, K. H.**, droskförare; **Bülow, G. L. L.**, spårvägsman; **Carlstedt, J. F.**, ingenjör; **Forslund, J. A.**, förutv. statsråd, riksdagsman, ordf.; **Hedsjö, K. E.**, trädgårdsmästare; **Holm, T. W.**, kommunalarbetare; **Höök, O. W.**, målare, vice ordf.; **Jansson, A. E. S.**, lantbrukare; **Jungnell, A. E.**, f. d. överlärare; **Karlsson, O. E.**, fräsare; **Marthiener, E. M.**, körmästare; **Svensson, S.**, försäkringstjänsteman.

Suppleanter: **Beijer, S. F. N. V.**, linjemästare; **Carlsson, G. A.**, byggmästare; **Eriksson, E. G.**, posttjänsteman; **Karlsson, G. A.**, posttjänsteman; **Klingberg, f. Sjöqvist, A. E.** (Frida), fru; **Lindblom, F. W.**, cykelreparatör; **Lundström, H. R.**, garagemästare; **Nilsson, K.-E. B.**, sekreterare; **Pettersson, A. B. A.**, snickare; **Rosenberg, S. F.**, handelsträdgårdsmästare; **Wilén, Å. W.**, föreståndare; två vakanta.

Sekreterare.

Martin, J. H., stadsplanesekreterare (se sid. 160).

